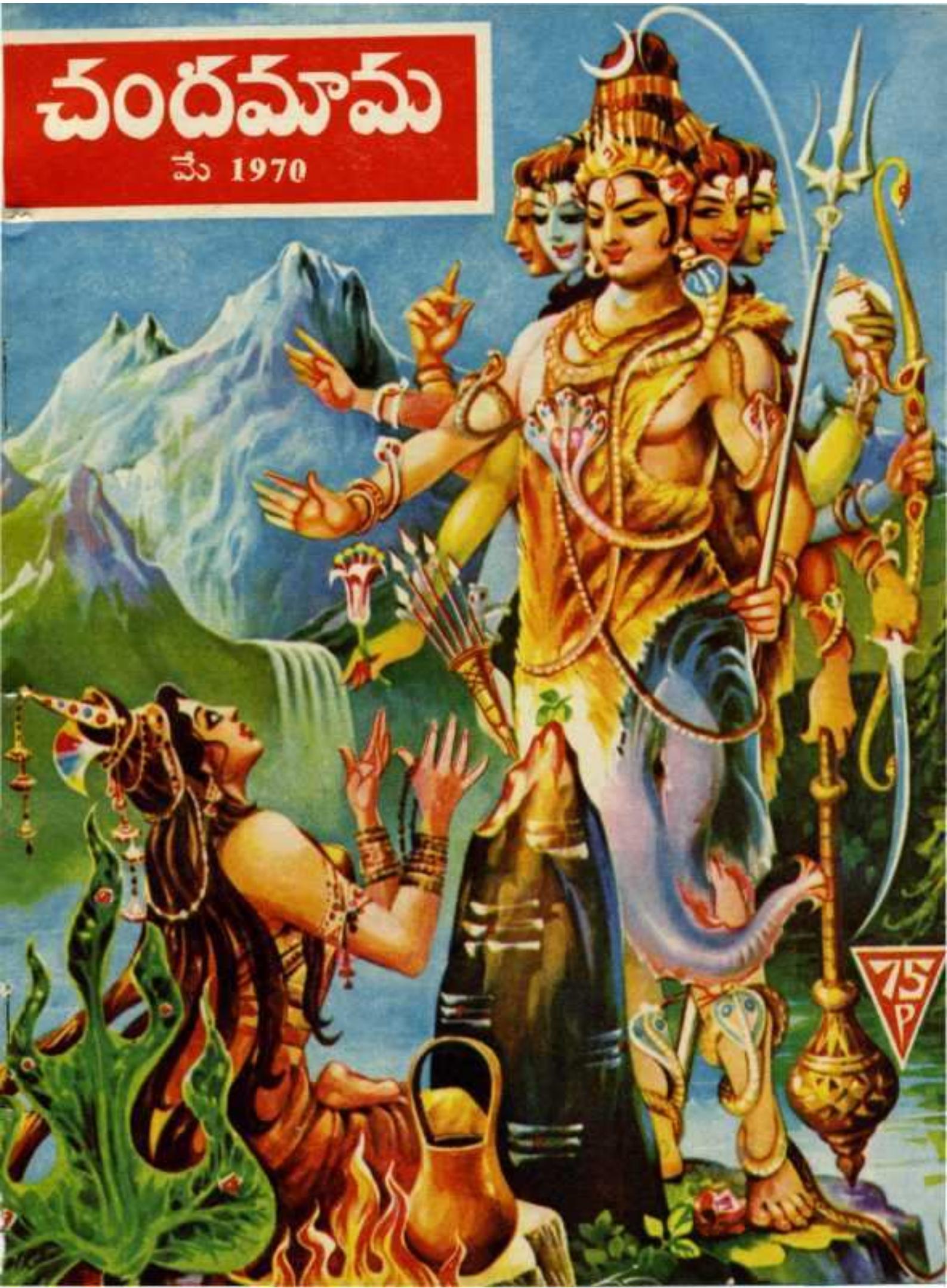

చందులు

వె 1970

75
P

for personal or official Stationery

CHANDAMAMA PRESS

VADAPALANI :: MADRAS-26.

OFFERS YOU

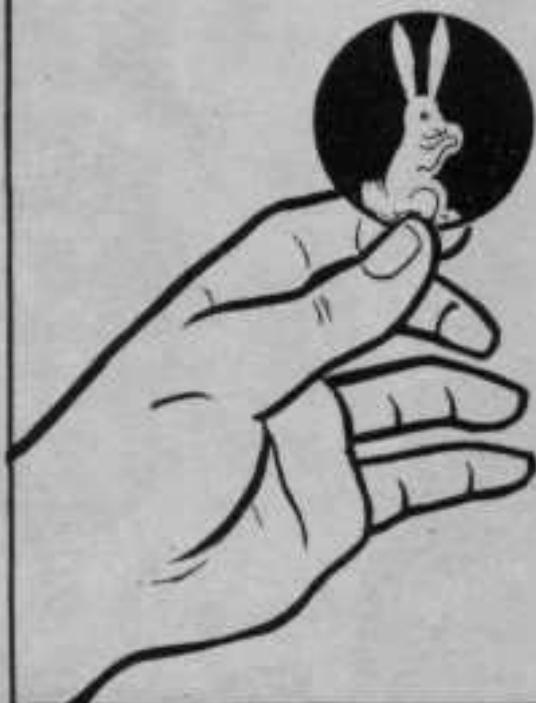
FINEST PRINTING

EQUIPPED WITH

**PHOTO GRAVURE
KLIMSCH CAMERA
VARIO KLISCHOGRAPH**

BLOCK MAKING

AND A HOST OF OTHERS...

కాల్సెట్ డెంటల్ కీముతో నోటి దుర్వాసనను ఆపండి...
రోజుంతా దంతక్కుయాన్ని నివారించండి!

రాజీవ్ 10 మినిట్స్ ? నొంగ లోపి వీర దుర్యాదన పూర్తించడను, కోలికు ఉపయోగించి రాజీవ్ అను కోలికు ప్రాణికి విషాదించినప్పుడు, అప్పుడు మండి అంగాల దుర్యాదన చేస్తే వీరు వీరు ప్రాణికి విషాదించినప్పుడు రాజీవ్ లోపి ఉపయోగించినప్పుడు : రాజీవ్ లోపి క్రికెట్ క్లబ్ ను కోలికుంచిన 45% లోపి వీర దుర్యాదన చేసిన ప్రాణికి మండి అంగాల విషాదించినప్పుడు కోలికు ప్రాణికి విషాదించినప్పుడు : ఎల్స్ డెస్ట్రిబ్యూషన్ లు ది బ్రాష ఏప్లై రాజీవ్ లోపి క్రికెట్ క్లబ్ కోలికు ప్రాణికి విషాదించినప్పుడు !

ప్రక్కన, రాజును చూయి తెల్గుగు పైనే వ్యక్తి.., ఎవ్వుచుండి అనుయ ప్రచందములో ఏ యతర కూత్తచేస్తేకండె రాజేవ్ నే కాంటాడు)

చందులూ

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

మనిషి-గుర్రమూ	2	కౌడిగుట్ట వెల	39
వృష్టపురాలు	7	గజదేంగ	43
ఇధిలాలయం - 29	...	9	సామాన్యమైన ప్రశ్నలు	46
అర్థరాజ్యం	17	మహాభారతం	49
సందబ్ధ	25	లెనిన్ బాల్యం-2	57
బదిరిపోయిన దయ్యం	33	ప్రపంచపు వింతలు	61

ఈ గాక పాఠో కిర్తికల పాటి, మరి ఎన్నో అకర్తృతలు.

వేసవి వచ్చినదని భయము ఎంత మాత్రము తపసరము లేదు.

క్రమముగా ప్రతిదినము అంశాల ర్థాలు - ఫెన్ - టాల్స్ మరియు అల్పర్పుల పాఠక్కను ఉపయోగించిన వేసవి తాపమును తెలియినివ్యదు. వేసవిప్లు గలిగిన చెమట గుల్లలు, చర్చుం ఎదువు మంటలు వగ్గిరాలను పొగ్గల్ల శరీరమునకు చల్లదనమును - పోయిని కలిగించును. మరియు, ఏటి మనే పూర చందనపరిషుషము మొమ్ములను దిన మంతయు ఉత్సాహ భరితులను చేయును. నేడె ఉపయోగమును ప్రారంభింపుయి.

10. 10. 1962. Two 100% adult female
100% downy birds for ages 100% and 100%
100% were found in the same spot. After 10
100% 100% 100% 100% 100% 100% 100% 100%
100% 100% 100% 100% 100% 100% 100% 100%

1842-1843
1843-1844

చక్రవర్తి చిత్రమాల

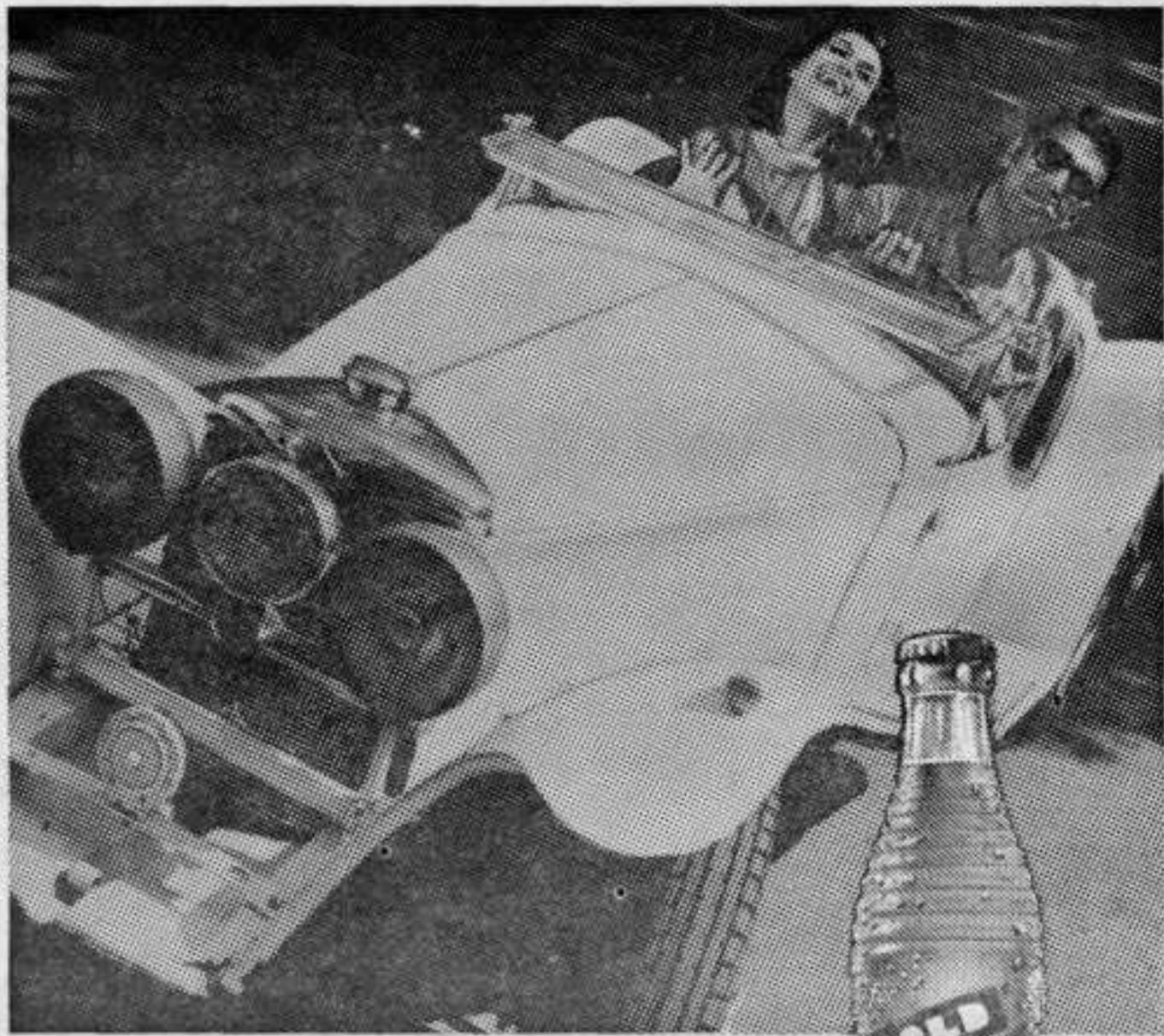
మార్కెట్‌పోయి

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ

దర్శకము

గ్రంథాలయ-అమరి. అమరిస్వచ్ఛారావు

ಶ್ರೀಮತಿ ದುರ್ಗಾ ಪಾಠ

మజా మజాగా ఉండండి...
గోల్డ్ స్పెట్ తూరండి!

గోల్డ్ స్పెట్ ను కొనసాగితే
కొండ అవ్వుకుండి ఉండి తామ యి.
మండల మంగళ వుండి, తుండ లాండ వుండి,
గోల్డ్ స్పెట్, పుండులు ను వుండి ఉండి
మండల కృష్ణా చెండి, మండ మంగల
శుండి, గోల్డ్ స్పెట్ తూరండి.

శాఖ దురి కోనం గోల్డ్ స్పెట్

మీ ముఖ
సాందర్భానికి

రెమీ
బాల్మో పాడర్

అంతు లేని ఆనందాన్ని పొందండ్రి చూయింగ్ గమ్ చష్టలోపి చూడండ్రి!

కష్టని పెచ్చరింట దుబిగం
ఎకరెన్
చూయింగ్ గమ్

60 లైసెసలక్క 12

10 లైసెసలక్క 2

ఆదమ్మనారా క్రీస్తులువ తయార్

ఇప్పుడు అంద్రదేశమంతట దిగ్విజయంగా
ప్రదర్శింపబడుతోంది!

సందర్భల్ నుహక్కును
తేషాంకున్నిన్నారా

చండమాట్టమయ

సామాజికీయాన్ని విస్తరించుటకు విశ్వామిత్రాలు... [మా]

పొదుప్పకీ, అందానికీ
ఎల్లప్పుడూ వాడవలనినవి

AMARJOTHI FABRICS

BEDSPREADS - FURNISHINGS - FANCY TOWELS

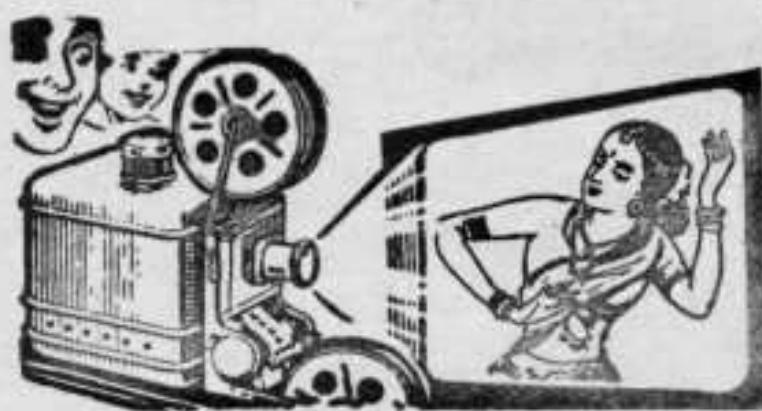
తయారు చేయువారు :

అమరజోతి ఫాబ్రిక్స్,
శ్రీపురుషు నం. 22, కరూరు (దిఖ.)
ప్రాంచిలు : బంచాయి-డిల్రీ

ముద్దాను ఏజెంట్లు :

అమరజోతి ప్రైస్‌ర్స్,
99, గదావు స్ట్రీట, మదరాసు॥
ఫోన్ : 28438

ప్రపంచంలోకిల్ల అత్యశ్చర్యకరమైన హోమ్ సినిమా ఆనందాన్ని పొందండి

నర్గా అసలు నిని మా లో
లాగానే మికు ప్రియమైన
సిలిము తారల శృంగార, పాప్య,
చయాపక వ్యంగ్య చిత్రాలనూ,
మనేహతమైన నృత్యాలనూ
మిరు చూచి, ఇతరులకు
చూచించి ఆనందించండి.
4' x 3' తెరమైన ఎలక్ట్రిక్
లేదా బార్బు వహయంతే అన్న

జాతర్లోను, ఎగ్గిచిపన్నలోను ప్రదర్శించి ఆపారంగా థనం గడించవచ్చు. బంధు
మిత్రులకు ఇంటి లోపలనే ప్రదర్శన చూపి, వారిని ఆనందించ తేయవచ్చు. నూపర్
స్పెషల ప్రాజెక్టర్ వెల రూ. 45/- దినితోపాటు 100 అదుగుల సిలిము సీప్రిసు, ఏతి
ముల జావితా ఉచితం (ప్రాప్తిజి ప్యాకింగ్ ఫార్మలు రూ. 6.50) అదసం. ఇంకా సిలిము
కావలిస్తే 100 అదుగుల వెల రూ. 10/-.

త్వరపడండి, నేడే అర్థరిప్పండి:

AMERICAN CINEMA SUPPLIES

ఎక్కడ
లైఫ్‌బూయ్
 పున్నదో ఆక్కడ
 ఆరోగ్యం
 పున్నది

LIFEBUOY
for health

లైఫ్‌బూయ్
 మురికలో గల సూక్ష్మ
 త్రిములను కడిగివేస్తుంది

ఒంటర్ల - L-61 77 TL

వాందుస్తావ్ రివర్ చారి విశ్వ ఎంజెల్

**నవ్వుల మధురిమ
ఎప్పడైనా యచి
చూశారో?**

ఫొంటూ ఆరంభి
రుచినేమందును?
మరిమరీ దాహం కావాలని
పించును!
ఫొంటూ రో-రో కంచెసార అక్కాలు

CMCF, 3-152-TEL

రహింగు ఆస్తి ఖన్వర్తు

చందులు దండ్రు

శ్రీకృతి

తమ్ముద్ది కృష్ణమార్కు

ద్వాకత్తు

ఎసంజీవి

సామిల్ టెలివిజన్స్ పరిపత్తి
మొబిల్ ఫోన్ బెర్మార్కు

అంధార్మక్ లైఫ్ ఫిలియ్
స్టోరు వ్యాపారింగ్ లైఫ్ ఫిలియ్ పర్సు
మా నెప్పుక్కరంగ్ న్యూ

LOWE

LAKSHMI

ఆంద్రానికి సాందర్భాన్ని సమకూర్చేది..

కాశ్మీర్

స్వా మరియు
టాల్గుమ్ పాడర్

ది నేషనల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ,

బొంబాయి - 2

::

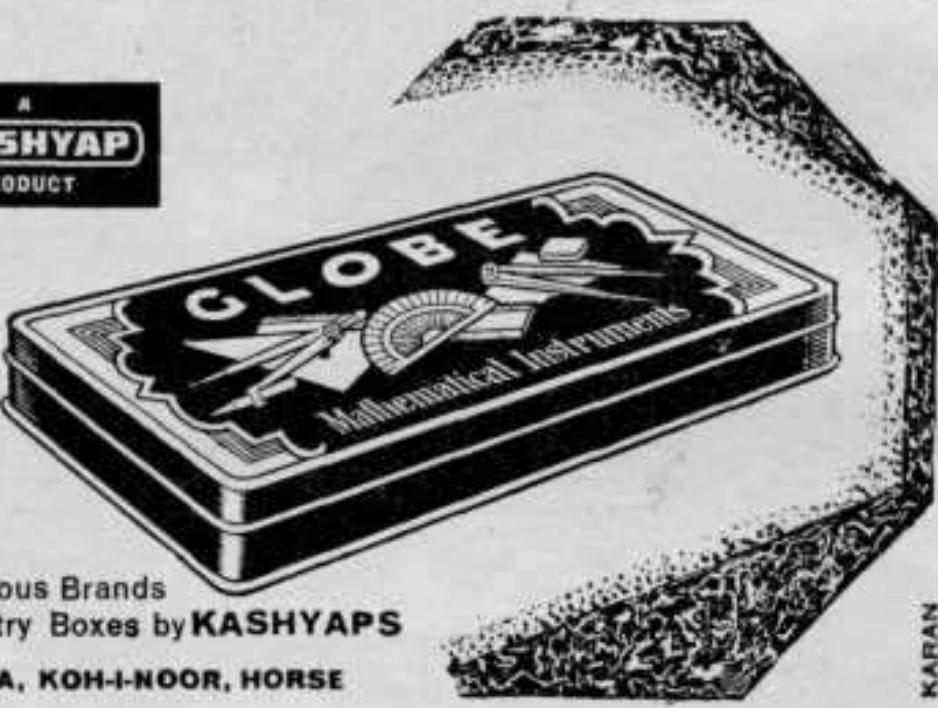
మదరాసు - 32

Ensure Your Success

With

GLOBE

A
KASHYAP
PRODUCT

KARAN

Other Famous Brands
of Geometry Boxes by **KASHYAPS**

DELTA, KOH-I-NOOR, HORSE

ACCURACY

Mfg.

G. S. KASHYAP & SONS

Pataudi House,
Darya Ganj, Delhi-6

చందులు

నంచాలకుడు : ' చ క పా ణ '

ఈ సంచికలో ప్రచురించిన బేతాళ
కథ ["ఆర్ధరాజ్యం"] మీ. వరెంద్ర
వాథ పంచినది.

సందేబాద్ 'సా హ స యా త్ర లు
ఈ సంచికతో ముగిసిపోతున్నావి.

ఈ సంచికలో హస్యకథలు పొచ్చుగా
అందిస్తున్నాము. "మనిషి-గుర్రమూ",
"ప్యారాలు", "బదిరపోయిన
దయ్యం", "సామాన్యమైన ప్రశ్నలు"
ఈ రకానికి చెందినవి.

"గజదొంగ" అన్న కథలో దొంగలు
అవలంబించదగిన కొత్త నీతి ఉన్నది.

సంపుటి 46 మే '70 సంచిక 5

మనిషిగుర్రమూ

ఒక గ్రామంలో కిపుడు అని ఒక పేద ఆదృష్టమే చెప్పాలి. నేను జమీందారుగారి కుర్రవాడుండేవాడు. వాడు నిత్యసంతేషి. ఎప్పుడూ హస్తాలతో ముణ్ణి తెలేవాడు; కష్టపడి పనిచేసేవాడు కాదు. అందుచేత అతను దరిద్రుడుగానే ఉంటూ పచ్చాడు. అయితే అతన్ని ఆ విచారం అంతగా బాధిం చెది కాదు.

ఆ గ్రామంలో ఒక జమీందారుండేవాడు. కిపుడు బొత్తిగా చేతిలో రాగిచమ్ముదీ కూడా లేసప్పుడు జమీందారుగారి దివాణానికి వెళ్లి. అక్కడివాట్లు ఏ పని చెయ్యమంటే ఆ పని చేసేవాడు.

ఒకరేజు ఆతనికి జమీందారుగారి కిపుడు ఆ గుర్రాన్ని తేముతూ, "బాగా ఉంపగుగ్గిళ్ళు దాణా తిని ఈ గుర్రం ఎలా కండలు పట్టిందే! దీని ఒట్టు ఎంత నిగ నిగలాడుతున్నదే! ఆదృష్టమంటే దీని పాశుస్తూరో నీ కెమన్న తలుసా? తలుసా?

ఆను గుర్రమై పుట్టటం గురించి ఆలో అన్నాడు గట్టిగానే.

తాను గుర్రమై పుట్టటం గురించి ఆలో చించుకుంటేనే కిప్పడికి విపరితంగా నప్పు వచ్చేసింది. వాడి నప్పు విని కాబోలు గుర్రం గడ్డి మెయ్యటం మాని వాడి కేసి తిరిగి చూసి, "హస్తింగా అంటున్నావా. లేక నిజంగానే అంటున్నావా? ఆ మాట?" అని అడిగింది.

గుర్రం మాట్లాడటం వినేసరికి కిపుడు దిత్తరపోయి, నప్పుటం మానేసి, దాని కేసి వింతగా మాడసాగాడు. గుర్రం ఇంకా ఇలా అన్నది:

"జమీందారుగారి సవారీ ఎంత భయం కరమో. అయిన కమ్మి దెబ్బలు ఎలా ఉంటాయో, రికాబులతో డక్కలో ఎలా నిగలాడుతున్నదే? ఆదృష్టమంటే దీని పాశుస్తూరో నీ కెమన్న తలుసా? తలుసా?

కోవాలంటే, నా చెప్పలు రెండూ పట్టుకుని,
సుఖ నేనై పొవాలని కోరుకో !”

శిష్టుడు వెంటనే గుర్రం ముందుకు
వెళ్లి, దాని చెప్పలు రెండూ పట్టుకుని,
“నేను జమీందారుగారి గుర్రం అయి
పొవాలి,” అన్నాడు.

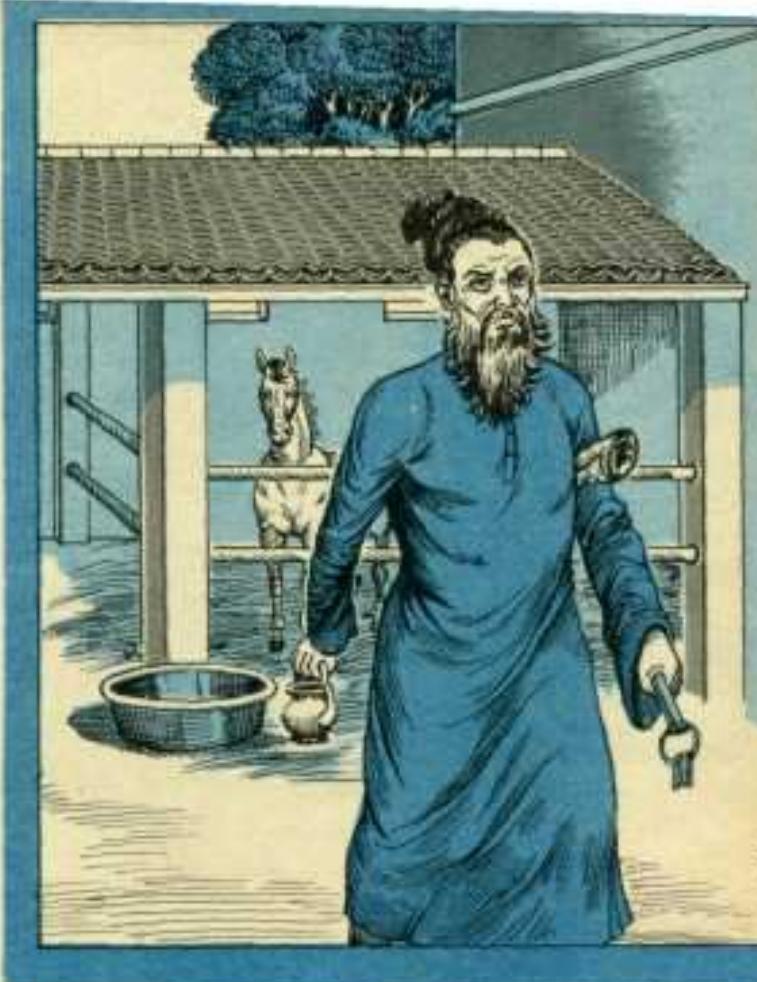
మరుక్కణమే తాను గుర్రమైపోయినట్టు
శిష్టుడు తెలుసుకున్నాడు. గుర్రం స్తానంలో
ఒక బైరాగివాడు నిలబడ్డాడు.

“ఏయి, బైరాగి, అలా చూస్తూ నిల్చు
న్నావేం? వెళ్లి నాకు ఉండ గుగ్గిణ్ణు
పట్టుకురా !” అన్నాడు శిష్టుడు.

తాని బైరాగివాడు గుర్రంమాట ఏనిపించు
కోక గబగబా బయటికి ఖారుకున్నాడు.

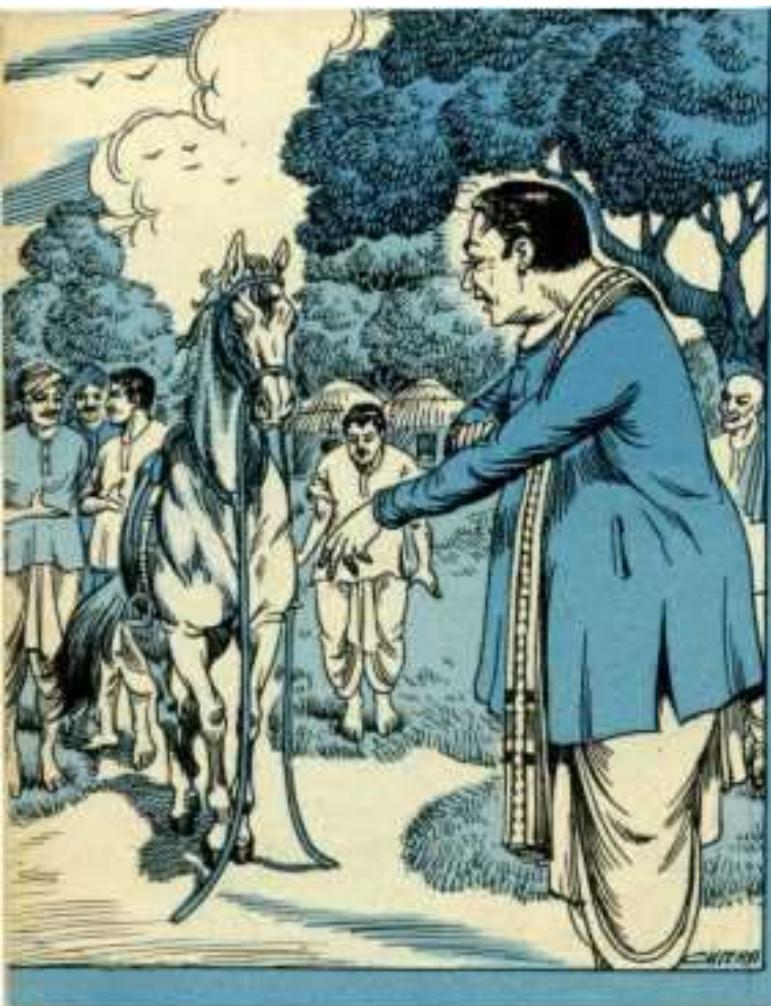
తాను చేసినది పెద్ద పారపాటని శిష్టుడి
కిప్పుడు తెలిసి చెచ్చింది. ఈ గుర్రం అవ
తారం నుంచి బయటిఱడి మార్గమేమిటో
వాడికి తెలియలేదు. అపకాశం దెరికిన
క్కణమే ఇంటికి పారిపొవాలని నిశ్చ
యించుకున్నాడు.

కొంతసేపయాక జమీందారు తన నౌకర్లతే
గుర్రానికి జీను వెని నిద్దం చెయ్యమన్నాడు.
నౌకరు ఒకదు చెచ్చి, “ఇవా, ఒరే ఇవా!”
అని కేక వేసే జవాబు రాలేదు. కొట్టంలో
గుర్రం మాత్రమే ఉన్నది. వాడు గుర్రాన్ని

విప్పి ఇవతలికి తీసుకువచ్చేటప్పుడు శిష్టుడు
కాళ్ళు రూపించి పరుగు లంకించు
కున్నాడు. జమీందారు నౌకర్లు వాడి
వెంటపడ్డారు.

శిష్టుడు తిన్నగా తన ఇంటికి పరిగెత్తి,
తన తల్లి ఉన్న చేటికి వెళ్ళాడు. అమె
తనను దాస్తుండని వాడి భ్రమ. తనకు
వచ్చిన కష్టం గురించి వాడు తల్లికి చెప్పి
కున్నాడు. తాని వాడి భాష అమెకు కొంచెం
కూడా అర్థమైనట్టు లేదు. లోపలికి వచ్చిన
గుర్రాన్ని చూసి అమె కంగారుపడి, “చీ!
చీ!” అని దాన్ని బయటికి తరచుటానికి
యుత్తుంచింది.

ఈ లోపల జమీందారుగారి మనుషులు రానే వచ్చారు. వాళ్ళతోపాటు యింకెంటరో ఏంత చూడవచ్చారు. అంటరూ ఇంటిని చుట్టుముట్టి ఇప్పుడ్ని పట్టుకుని ఇంటి బయటికి తెచ్చారు. కాని ఈప్పుడు వాళ్ళకు స్వాధినం కావహానికి ఒప్పుకోక మోరాయించాడు. వెనక కాళ్ళమీద లేచాడు, నేలమీద వది పార్కిగింతలు పెట్టాడు. దివరకు అక స్కూతుగా లేచి మళ్ళీ తన ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు. వాడి తల్లి భయంతే అర్థప్రా బయటికి పరిగెత్తింది.

వదిమంది సాయం వట్టి ఇప్పడిక టీసు వేసి, కళ్ళాలు తగిలించి, బయటికి తుడ్చుకు

పచ్చి, చావగా ట్లు తూ జమీందారుగారి ఇంటికి చెర్చారు. చాలాసేపటి క్రితమే ప్రయాణానికి స్వద్ధమై ఉన్న జమీందారు తన గుర్రం మీద ఎక్కు కూర్చున్నాడు. అయితే ఎన్నడూ లేనిది. ఈ గుర్రం ఇవాళ్ళ ఒంట లాగా కుడి పక్క రెండు కాళ్ళు, తరవాత ఎడమ పక్క రెండు కాళ్ళు ముందుకు వేసి సుధుస్తుస్తుది. అలా నడిచే గుర్రం మీద కూర్చేవటం అయసకు చాలా బాధాకర మనిషించింది.

“ దీని కెదే దయ్యం పట్టి ఉంటుంది ! ” అనుకున్నాడు జమీందారు. దారి కటూ ఇటూ నిలబడి జనం జమీందారునూ, గుర్రాన్ని వింతగా, ముక్కల మీద వేళ్ళ వేసుకుని చూస్తున్నారు. వాళ్ళను చూసే ఇప్పడిక సవ్వు ఆగలేదు. వాడు వీధిమధ్యన, వెనకకాళ్ళమీద చతురిలఱడి, ముందుకాళ్ళు గాలిలో అడిస్తూ వెంగి సవ్వసాగాడు.

జమీందారు కాస్తా గుర్రం మీది నుంచి వెనక్కు జారి దుమ్ములో వెల్లకిలా పడి పొయాడు. అయస లేచి దుమ్ము దులుపు కుంటూ ఉంచే చూసి ఇప్పడికి పచ్చ త్తాపం కలిగింది. అందుకని వాడు జమీందారు కేనె తన ముందుకాళ్ళు రెండూ టోడించాడు.

“చూడండి, చూడండి! గుర్రం జమీం దారుగారికి ద్వాళం పెదుతున్నది.” అన్నారు జనం ఆశ్చర్యంగా.

జమీందారుకు ప్రాణం చచ్చినట్టయింది. ఆయనకు అక్కుడ ఒక్క క్షణం ఉండ బుద్ది కాలేదు. అట్టప్పమణాన గుర్రం మామూలుగా లేచి నిలబడింది. జమీందారు దాని మీద ఎక్కు కూర్చున్నాడు. ఆయతే ఆయన కళ్ళలు చేతికి తీసుకునే లోపుగా గుర్రం శరవేగంతో పరిగెత్త నారంథించింది. అందుచేత జమీందారు ముందుకు పడి పోయి గుర్రం మెడ వాటునుకుని, కింద పడకుండా చూనుకోవలనే వచ్చింది.

ఓప్పుడు అలా వేగంగా చాలాసేపు పరిగెత్తి ఆలిసిపోయాడు. వాడు ఒక గ్రామం చేరవచ్చి వేగం తగ్గించాడు. గ్రామస్తులు గుర్రాన్ని రొతుస్తా చూసి, రొతు స్ఫూతిక జాలిపడి సహాయం చేయుడానికి వచ్చారు. దుమ్ముకొట్టుకుని, తల పంచుకుని, గుర్రం మెడను కాగలించుకుని ఉన్న జమీందారును, లోగడ ఆయన్ని చూసిపున్న వాళ్ళు కూడా గుర్తించలేదు.

జమీందారు గుర్రం మీది సుంచి దిగాలన్న తెందరలో అందినవాళ్ళు పట్టుకుని తన బరువంతా వాడి మీద వేసి దిగబో

యాడు. ఆయతే జమీందారు చేతికి చిక్కునది ఒక మనిషి చెవి. ఆ మనిషి ఆ గ్రామానికి పెద్ద. ఆయనకు కోపం వచ్చి జమీందారును పట్టుకుని ఒక్క గుంజు గుంజె కింద పడేసి, కాలితో ఒక్క తమ్ముతన్నాడు.

ఇంతా చూసిన ఓప్పుడికి పట్టురాని ఆగ్రహం వచ్చి గ్రామపెద్ద జూట్లును బలమైన తన పట్టుతో పట్టి పీకాడు. అప్పటికి వాడి కసి తిరలేదు; భయంకరంగా నేరుతెరిచి అందిన వాడినల్లా కరిచాడు. గ్రామస్తులు పారిపోయి, గుర్రాన్ని కించడానికి బరిసెలూ, ఉటెలూ, రేకళ్ళూ, దుడ్లు క్రరలూ తీసుకుని తిరిగి వచ్చారు.

ఇప్పటిక కంపరం పట్టుకున్నది. వాడు వెనక్కు తిరిగి కాలిసత్తువకొద్ది పరిగత్తు కుంటూ తన ఔరు చెరి, జమీందారుగారి దివాణంలోని కొట్టంలో దూరి దాక్కు న్నాడు. జమీందారుగారు ఎక్కుడే దిగబడి ఉంటాడనుకుని, అయిన నెకర్లు గుర్రాన్ని చక్కగా మాలినచేసి, ఊన్నరొట్టె. ఉలపలూ పెట్టారు. వాటిని మెక్కుతూ ఇప్పుడు, “ఎంత బుద్ధిమాలిన పని చేశాను! నేను మళ్ళీ మామూలు మనిషిని కాపటం ఎలా?” అనుకున్నాడు.

ఆ క్షణంలో కొట్టం తలుప్పలు లేనుకుని, బైరాగివాడు లోపలికి వచ్చాడు. పచ్చి, “ఎం, ఇప్పుడూ! గుర్రం ఒతుకు బాగుండా?” అని అడిగాడు.

“దివ్యంగా ఉన్నది! ఒక్కపే నా భయం—ఇంత బలమైన ఆహారం ఉంటున్నానె, ఇదంతా బాగా జీర్ణించుకోగలనా అని!” అన్నాడు.

“అయితే మళ్ళీ నన్ను గుర్రం అయిపో నిస్తావేమిటి?” అన్నాడు బైరాగి.

“అదేం?” అన్నాడు ఇప్పుడు.

“నా పెళ్ళాం పొరు పడలేకనెగా నేను గుర్రమయాహూ? అది నన్ను ఈ బైరాగి వెచంలో కూడా గుర్రుపట్టి వెంటపడింది. అదిగే, పచ్చేస్తున్నది. మహమారి! త్వరగా—” అంటూ బైరాగి ఎగిరి గుర్రం రెండు చెవులూ గట్టగా పట్టుకుని, “నేను జమీందారుగారి గుర్రం అయిపోదును గాక!” అన్నాడు.

తరవాత ఏం జరిగినది ఇప్ప డరగడు. మర్మాడు వాడు నియ్ర లేచేనరికి వాడు ఆ కొట్టంలో గడ్డి మీద పదుకుని వున్నాడు. వాటి జమీందారు మనుషులు ఒక్క ప్రశ్న అయినా వెయ్యెలేదు.

ఇదంతా నిజంగా జరగలేదనీ, పాశ్చాల మారి ఇప్పుడు కలగన్నాడనీ కొందరంటారు. అదే నిజమేమా!

మృదువరాలు

ఒక గ్రామంలో అపవికి సమీపంగా ఒక కట్టలు కొట్టేవాడు భార్యతో సహి ఒక గుడి పెలో నీపసిన్నా ఉండేవాడు. శాపటానికి పేద వాళ్లయినా, ఇద్దరూ కష్టం చేసి తీవించినా. వాళ్లకు ముఖంగానే జరుగుతూ ఉండేది.

ఆయతే వాళ్ల గుడిపెకు సమీపంలోనే కొండరు సంపన్నులు ఇల్లు కట్టారు. వాళ్లు తమకన్న ముఖంగా లతకటం చూసినాక ఈ దంపతులకు కొంచెం కన్నుకుట్టింది.

ఒకసాడు రాత్రి గుడిపెలో కూర్చుని భార్యాభర్తలు ఈ విషయమే మాట్లాడు కుంటున్నారు.

“కొండరు చెట్టి పుట్టుతారు. మనకూడా ఇంత దబ్బుంటే చక్కగా శాపలిసిందెల్లా కొనుక్కుని ఎంత హియగా ఉండేవాళ్లం!”

ఆన్నది భార్య.

“నన్నదిగితే ఈ భాగ్యపంతులకు ముఖ పడటం తెలీదు. నాకే అంత దబ్బుంటేనా,

ఎంత ముఖపడేవాళ్లో!” అన్నాడు కట్టలు కొట్టేవాడు.

“ఎనకటి రేజులో దేపతలు కనబది కోరిన వరాలిచ్చే వాళ్లుట. ఎవరైనా దేపత వచ్చి మనని వరాలు కౌరుకొమ్మంటే ఎంత బాగుండును!” అన్నది భార్య.

అమె మాట ఇంకా ఘూర్తి కాకమందే ఆ గుడిపెలో ఆకస్మాత్తుగా ఒక స్త్రీ ప్రత్యక్ష మయింది. అమెను చూడగానే దేపత అనీ, మామూలం మనిషి శాశ్వత తలిసిపోతున్నది.

“నేను దేపతను. వరాల కోసం మీరు తహతహలాడుతున్నారు గనక మీకు మూడే మూడు వరాలిస్తున్నాను. ఆ పైన మీరు కౌరవద్దు. వాటితే తృప్తపడంది.” అని ఆ దేపత అంతర్మానమయింది.

ఈ సంఘటనకు నిర్మాంతపోయిన ఆ పేద దంపతులు, దేనికోసం కౌరుకొవాలో ఒకం తట నిర్మయించుకొలేక తికమకప్పడారు.

"నన్నదిగితే, మనం కూడా ధనవంతు లమై, గప్ప వాళ్ల లాగా ఉండాలని కోరు కోపటం మంచి దంటాను," అన్నది భార్య.

"నీ మొహం! దబ్బున్నంత మాత్రాన రోగాలూ రోష్టులూ రావా, దెంగలు పడి చాపగొట్టురా? అరోగ్యమూ, దీర్ఘాయుపూ ఉంటే చాలా నయం," అన్నదు భర్త.

"బతికి ఏం లాభం? బీదరికంతే మరింత కాలం తిసుకోవటానికా?" అన్నది భార్య.

"అదీ నిజమే మరి, ఆలోచించి మరీ కోరుకుండాం పరాలు!" అన్నదు భర్త.

భార్య వంట చెయ్యుటానికి నిప్పు రాశేస్తూ, "ఈ పూట కూరకు చెపలుంటే ఎంత బాగుండేది!" అన్నది.

ఆమె ఆలా అనటమే తడవుగా పైనుంచి కొన్ని చెపలు ఆమె ముందు పడ్డాయి.

మూడు పరాలలోనూ ఒకటి తీరిందని గ్రహించి భర్త, "ఎంతపని చేశావే పాపిష్టి దానా? ఎథవ కోరిక కోరితివే? ఇంతకన్న

ఈ చెపలన్నీ నీ మెళ్లు హరంగా పడాలని కోరుకోకపోయాపూ? బాగుండేది!" అన్నదు.

మరుక్కుంలో ఆ చెపలన్నీ ఒక హరంగా ఏర్పడి, భార్య మెడను అలంకరించాయి.

"నువ్వు చేసిన నిర్వాకం మాత్రం ఏమిటి? నేనేక పరం పాదుచేస్తే నువ్వు మరాకట పాదు చేశావు," అంటూ ఆమె ఆ చెపల హరాన్ని తన మెడలో నుంచి తీయటానికి ప్రయత్నించింది. కానీ ఆ చెపల హరం ఆమె ఒంటికి అంటుకుపోయి ఉండిరాలేదు. భర్త కూడా దాన్ని తీయలేకపోయాడు.

"చీ, చీ! చెపలు కూరవందుకు తిన టానికి కూడా లెకుండా చేశావు. ఇది ఉండి రాకపోతే నేను ఉరి పోసుకు చస్తాను. పరాలు లెకపోతే పీడాపోయింది. ఈ ఆప మానం భరించలేను," అన్నది భార్య.

చేసేది లేక, కట్టులు కొట్టుపాదు తన భార్య మెడలోని హరం ఉండి రావాలని కోరుకున్నాడు.

రిధిలూలయి

29

[రాత్రివేళ ఇథిముఢి వాళ్నను వృజ్ఞికలంక లోని ఆదిమహాసులు వట్టుకున్నారు వాళ్న నాయకుడు చెప్పిన ఎరి బెలగపండు కోసం నాంగిష్ఠాము వచ్చి, అక్కడ కాపలా పున్న వాళ్ని వట్టుకుని, కాళ్నా చేతులూ కట్టిపేశాడు. వాడు పక్క మన్న బండరాయితే పాటు, ఇథిముఢి వాళ్ను నిద్రపోతున్న కొండ దిగువకు దెర్రుకు రాపాగాడు. తరవాత—]

గుహలో నిద్రపోతున్న వృజ్ఞికజాతి వాళ్న నాయకుడికి, గుహముందు కునికిపొట్లు పదుతున్న ఇథిముఢి ఆతడి అనుచరులకూ, కొండపై నుంచి దెర్రుకు వస్తున్న బండ రాయి, కాపలావాడూ కలిసి చేసే పెద్ద ధ్వని భయం కలిగించింది. ఏదో పెను తాకిడిక కొండ ఇఖరం తునాతునకలై కింద పదుతున్న దనుకున్నాడు, ఇథిముఢి. ఆతడు గొంతెత్తి తనవాళ్నను పొచ్చరించే

లోపలే, గుహలో నుంచి వృజ్ఞికజాతివాళ్న నాయకుడు మెరపులా బయటికి వచ్చాడు. “కొండ అంచు నుంచి దూరంగా పరిగెత్తండి. భూకంపం! భూకంపం!” అంచూ ఆరిచాడు వాడు.

ఆ పొచ్చరిక వింటూ నే ఆందరూ పారిపోబో ర్యేంతలో, పెద్ద ధ్వనితో బండ రాయి, ఓ క్షీణం ఆలస్యంగా కాపలా వాడూ కొండ మీది నుంచి కిందబ్దారు.

‘చందమా’

ఆదృష్టవాన బందరాయి మనుషులెవరూ
లేని చేట పడింది, కాని కాపలావాడు
మాత్రం కిచుమని అరుస్తూ తన జాతివా
ఇళ్ళదరి మీద దభీమంటూ పడిపోయాడు.

వృజీకజాతి నాయకుడు కిందపడి
మూలుగుతున్న కాపలావాళ్లు సమిపించి,
"ఇదేవింటి? కాణ్ణ చేతులూ కట్టు
కున్నావేం?" అని ప్రక్కించాడు.

వాడు తడబడుతూ లేచి నిలబడి,
"మనం పట్టుకున్న యి ఇథ్యుజాతి
వాళ్లు ఒక దు నేను కాపలాకాసే
చేటుకు వచ్చి, దొంగదెబ్బి తీసి నా
కాణ్ణ చేతులూ కట్టివేళాడు. ఈ సంగతి

చెప్పిందుకు నేను కండ మీది నుంచి
దెర్లి చచ్చాను," అన్నాడు.

ఈ మాటలు వృజీక నాయకుళ్లు, ఇంద్ర
ముఖి, విక్రమకేసరుల్ని కూడా ఆశ్చర్య
పరిచినే. ఇంద్రముఖి తన అనుచరుల కేసి
చూసి, వాళ్లుల్లో నాంగసామ లేదని
తెలుసుకున్నాడు. అతడు విక్రమకేసరితే
యి సంగతి చెప్పబోయేంతలో వృజీక
నాయకుడు గడగడ వణికిపోతూ, "మీలో
ఒకడు రహస్యంగా ఆ వెరివెలగపళ్లు
కోసం వెళ్లాడు. ఒకవేళ దుస్సాహనం
కాద్దీ వాడా పండు తిన్నాడే, చాల
చిక్కుల్లో పడిపోతాడు. ఇప్పుడెం
చేయటం?" అన్నాడు.

"అలా అయితే మనం త్వరగా పోయి
నాంగసామ ఆ వెలగపండు తినకుండా
అమే ప్రయత్నం చేధ్యాం. ఇంతకి ఆ పండు
తింటే రాబోయే ప్రమాదం ఏమిటి?"
అన్నాడు ఇంద్రముఖి.

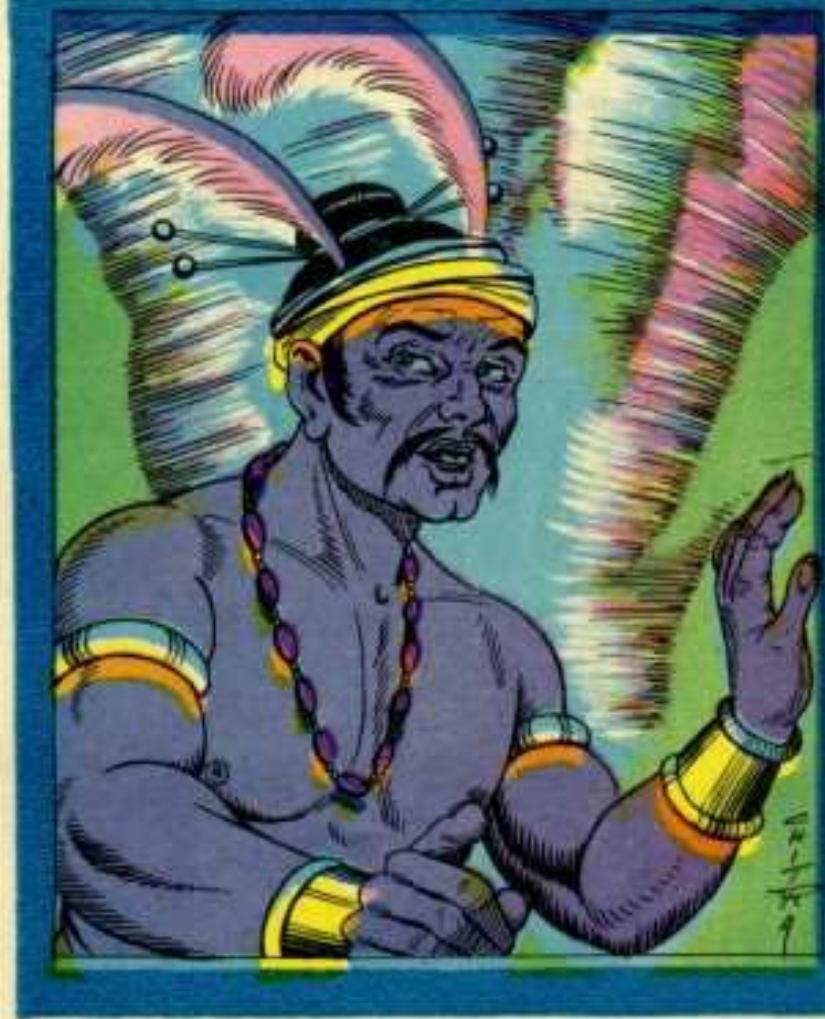
"వృజీకజాతి వాళ్లు నాయకుడు తప్ప
మరివరూ ఆ వెరివెలగపండు తిని నిభా
యించుకోలేరు. ఆ మధ్య నాకు పట్టుబడ్డ
ఇంధివాడిక — వాడు పెట్టుకున్న పేరు—
ఇంధిలాలయపూజారి కామాలు—వాడి చేత
అ పండు తనిపించి, నిజం మాట్లాడేటట్టు

చేధామనుకున్నాను," అన్నాడు వృష్టిక నాయకుడు.

ఈ భిము థి వృష్టిక నాయకుడితో, "నాంగసాము ఎవర్చి మోసగించి వెప్రి వెలగపండు కోసం వెళ్లేదు. అతడికి మథ్య, యూ ప్రాంతాల గాలి నీరు పడక మనస్సిమితం కాస్త తప్పింది. మనం మనం ఆంతా మిత్రులం. ఈధిలాలయం ఎక్కుడుండే కనుకోక్కువటుంలో నీకు అన్ని విధాలా పాయపడగలం. ముందు నాంగసాము ఎక్కుడున్నాడే వెతికి పట్టుకుండాం పడంది," అన్నాడు.

నాంగసాము వెప్రివెలగపండు తినిపుంటే అతణ్ణి తప్పక వృష్టికమాతకు ఒలి యిస్తానని వృష్టిక నాయకుడు తన వాళ్ళతో చెప్పి, ఈ భిము థి వాళ్ళతో, "పడంది! పండు తిని మీ వాడు ప్రాణం మీదికి తమ్ముకోక ముండే పట్టుకుండాం," అన్నాడు.

అందరూ వృష్టిక నాయకుడి వెంట వెప్రివెలగపండు చెట్టున్న కాలను కేసి బయలుదేరారు. కానీ, యూ లోపతే నాంగసాము వెలగచెట్టుక్కి ఒక పండు కోసుకుని తిన్నాడు. అది తన్న కొద్ది క్షణలక్కల్లా అతడికి ఏదో మైకం కమ్మినట్టుయి పొయింది. కాను నిలబ్ద భూమి, చెట్టు

చేమలూ, కొండలూ—అన్ని గిరున తిరిగి పొతున్నట్టు తేచింది.

"నేను తిన్నది వెప్రివెలగపండు! నాకేడే వెర్రెత్తుతున్నట్టున్నట్టున్నది. ఈ వెప్రితోగాని భూగర్భంలో పున్న ఈధిలాలయం కనుకోక్కులేనేమో! ఆసలు ఈధిలాలయం, వృష్టికమాత మందిరం ఒకటేనా? ఒకటే! ఆదుగో ఈధిలాలయం! ఆదుగో, వృష్టికమాత మందిరం!" అంటూ నాంగసాము తల పీకుర్ని, అరుస్తూ కొండదార్ల వెంట పరిగెత్తసాగాడు.

అతణ్ణి పట్టుకునేందుకు బయలుదేరిన ఈ భిము థి వాళ్ళకు అతడు చెట్టుల్లో నుంచీ,

కాండకోనల్లో నుంచి అరిచే ఆరుపులు తప్ప మనిషి మాత్రం కనిపించలేదు. ధ్వని వచ్చిన దిక్కుగా వాళ్ళు సూర్యోదయం అయ్యే వరకూ అతడి కోసం గాలించి, బాగా అలిసిపోయి, ఒక కాండ అంచున వున్న చెట్లు కింద కూలబడ్డారు.

వెరివెలగపండు చెట్లున్న కొలనుకు అవల నున్న ఆరబ్బాంలో వృశ్చికజాతివాళ్ల కాపుదలలో వున్న శిథిలాలయ హూజారికి, నాంగసామ్ ఏచ్చిగా వేసే కెకలు, అరాత్రి వేళే వినిపించినై, అతడు తన అనుచరు లైన సవరభేరుండాన్ని, తతిమ్మావాళ్ళనూ పెచ్చరించి, వృశ్చికజాతి కాపలా వాళ్లతో,

ఆ కెకలు పెట్టేవాడు వృశ్చికమాత అవేశించిన మహాభక్తుడనీ, అతణ్ణి ఆనుసరించి పొతె, మాతమందిరం కనబడుతుందనీ నమ్మబలికాదు.

మాయమర్మలు అంతగా ఎరగన వృశ్చిక జాతివాళ్ళు, శిథిలాలయ హూజారి వెంట నాంగసామ్ కోసం బయలుదేరారు. తూర్పు తెలతెలవారుతూండగా వాళ్ళకు ఒక గుహ ముందు నాంగసామ్ కనిపించాడు. గుహ ముఖం చిక్కని సాలెగూబతో కప్పబడి వున్నది. అందులో ఒక రాకసితేలు చిక్కుకుని, బయటి పదెందుకు నానా ప్రయాసా పదుతున్నది.

నాంగసామ్ ఆ సాలెగూబి ముందు కత్తి పట్టుకుని ఆటూ డుటూ గంతుతూ, “రక్షించండి! రక్షించండి! భయంకర జలజంతువు నన్ను మింగబోతున్నది!” అంటూ అరుస్తున్నాడు.

ఆ ఆరుపులూ, నాంగసామ్ భయంతో వణికిపొతున్న తీరూ చూసి, శిథిలాలయ హూజారి అతడికి వెరి వెలగపండు తిన్న కారణంగా మతిస్థిమితం తప్పిందని గ్రహించాడు. వృశ్చికజాతివాళ్ళు నమ్ముతున్నట్టు బహుకా ఆ స్థితిలోనే అతడు నిజమైన శిథిలాలయం ఎక్కుడ వున్నదే

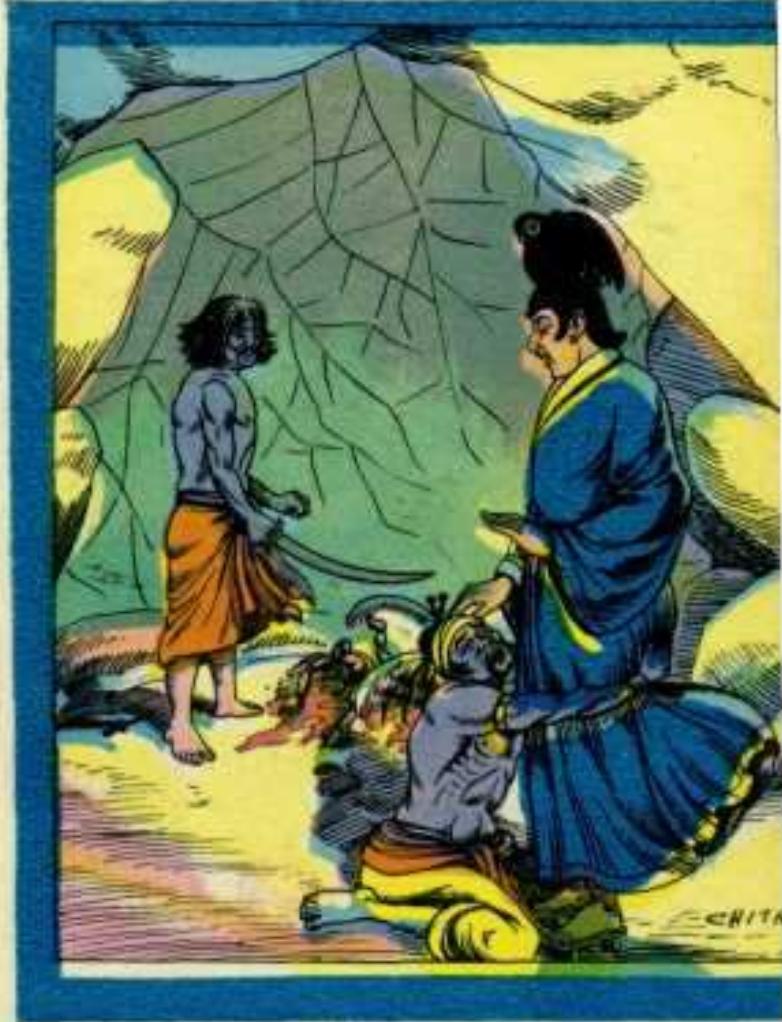
కనుకోవచ్చన్న సమ్మకం కూడా అతడికి కలిగింది.

పూజారి అతట్టి సమీచించి, “నువ్వు ఇఖ్యజాతి వాడివి కాదా? నిన్ను గౌతమ భర్గమంలో చూశాను. సీ పెరు నాంగసాము, అపునా?” అని ప్రశ్నించాడు.

నాంగసాము ఆ మాటలు ఏంటూనే ఉరికిప్రహది వెనక్కు తిరిగి, “నెత్తి మీద ఇఖ్టో యిక్కుద అవతరించిన మహాను భావులు మీ రివరు? సిద్ధుల్లా పున్నారు. నన్ను యా ఇద్దమ్మగం నుంచి కాపాడాలి,” అంటూ పూజారికి సాష్టాంగపద్మాడు.

పూజారి అతట్టి భుజాలు పట్టుకుని లేపి నిలుచే పెట్టి, “ఆది ఇద్దమ్మగం కాదు, రెండు తలల గండభేరుండం. బక్క క్షణంలో చంపేయస్తాను,” అంటూ పక్కన్న సవరభేరుండంతో, “భేరుండం! ఆ ఏకాచిని నరుకు,” అన్నాడు.

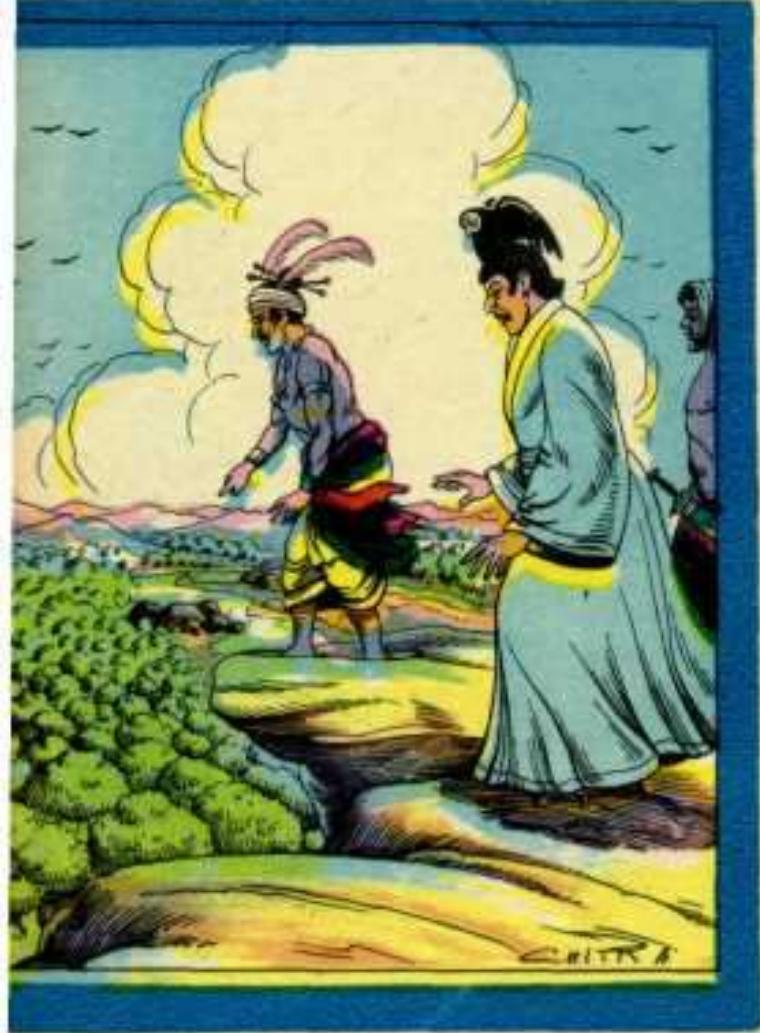
ఆ వెంటనే భేరుండం కత్తితో తేలును బలంగా కొట్టాడు. అది రెండుగా తెగిపోయి, రక్తంతో సాలెగూడు తడిసిపోయింది. నాంగసాము ఆ నెత్తురు చూస్తూనే వణుకుతూ పూజారిపాడాలు పట్టుకుని, “మహా సిద్ధులు నన్ను రక్షించాలి! నెత్తుబి ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతున్నాను, ఈతరామ!” అన్నాడు.

ఇథిలాలయ పూజారి అతడికి అభయం యిస్తున్నవాడిలా చెతిని తల మీద పెట్టి. “నీ కొచ్చిన భయం ఏమీ లేదు. రక్తపుశురును, సెలయేతి జాలుగా మార్చాను. నువ్వుదాని వెంట బయలుదేరి భూగర్భంలో ఇథిలాలయం పున్నచేటు చేరు,” అన్నాడు.

“గురుసిద్ధా, తమ ఆజ్ఞ! ” అంటూ నాంగసాము అక్కణ్ణించి కదిలి వేగంగా నడపసాగాడు.

ఇథిలాలయ పూజారి తన బంట్లతో, “బల్లి తేక పట్టుకుని బ్రిహ్మపుత్రానది యాద చూసి నట్టుంది మన పని! అయినా ఏ పుట్టలో ఏ పాముందో చెప్పలేం. ఏది

వెద్రి మనను శిధిలాలయం చేర్చినా చేర్చు వచ్చు. పీడు పారిషాకుండా జాగ్రత్త పడాలి." అని చెప్పి నాంగసాము వెంట నడవసాగాడు.

నాంగసాము వాళ్ళను ఆ చుట్టు పక్కల గల గుట్టల్లో, చెట్లల్లో నానా గిరికిలూ కొట్టించాడు. వెద్రి వెలగపండు విషం ఆతడి మస్తిష్కాన్ని బాగా వశవరుచుకున్నది. ఆతడికి ప్రతి చిన్న ప్రాణి ఏనుగంత ఆకారంలో భయంకరంగా కనబడసాగింది. అలాంటి సమయాల్లో ఆతడు పెద్దగా, "గురుస్థా, సీవె రక్ష!" అంటూ తేకలు పెట్టసాగాడు.

* * * * *

ముట్టమధ్యాహ్నం వెళకు నాంగసాము అందర్ని ఒక ఎత్తుయిన పర్వతం మీదికి చేర్చాడు. దిగువను ఒక చిన్న లోయ పున్నది. ఆ లోయలో చాలా ఎత్తుగా, గుబురుగా పెరిగిన వటవృక్షాలు అసంబ్రాంకంగా పున్నాచి.

నాంగ లోయ కేసి ఈ మారు చూసి జుట్టుగట్టిగా పిక్కుని, "గురుస్థా! శిధిలాలయం ఆ ఆగాధంలో పున్నది. ఎంత బంగారం! ఎన్ని మణిమాణి క్యాలు! అలయం మీదికలశం....అదుగో, మెరుస్తున్నది!" అన్నాడు.

శిధిలాలయపూజారి లోయలోకి తోంగిచూశాడు. నాంగసాము చెప్పిన వేమీ అతడికి కనిపించలేదు. పెద్ద పెద్ద ఉడలు దించుకున్న వటవృక్షాలు మాత్రం ఆతడికంటబడిన్నాయి.

"ఇది వెద్రి వాగుడు! వెధవ మనల్ని గుట్టలూ పుట్టలూ తిప్పి నానా ప్రైశానాపెట్టాడు, లోయలోకి తోసేస్తే నుఫుపడిపొతాం." అన్నాడు శిధిలాలయపూజారికోపంగా.

ఆ మాట ఏంటూనే సవరఘేరుండం ముందుకు వచ్చి, "గురుప్రభో! శార్తీని పున్న పళంగా తోయమన్నారా, ముక్కలుగా నరికి ఏసరమన్నారా?" అన్నాడు.

మరుక్కిలం వృష్టికజాతివాళ్లలో కల కలం లేచింది. వాళ్లు రాతి గొడ్డల్పును పైకెత్తి ముందుకు వచ్చి, “ఈ ఇఖ్యుజాతి వాడికి ఎలాంటి హని జరగ్గుడదు. అతడు వృష్టికమాత గణాచారి. అతడు చెప్పినట్టు ఆ లోయలో వృష్టికమాత మందిరం పున్నదేమో ఎవరు చూశారు!” అన్నారు.

పూజారి ఏదే అనబోయేంతలో సవర భేరుండం చేతులు పూపుతూ, “అదీ నిజమే, గురువ్రథ! అలా గాల్లోకి ఎగిరి లోయలో వాలమన్నారా?” అన్నాడు.

శధిలాలయపూజారి అత్యాస్తి గట్టిగా కసిరి, “సువ్యమళ్లి అతిగా తాగటం మొదలు చెట్టినట్టుంది, జాగర్త. కొండ ముచ్చగా మార్పి, యిక్కడి చెట్ల మీద వదిలి పొతాను,” అన్నారు.

“గురువ్రథ! అలా చేయకండి. కొండ ముచ్చలు కొండల్లో తప్ప చెట్ల మీద బతకటం....”

సవరభేరుండం మాట పూర్తి చేసే లోపలే పూజారి కిచుమంటూ ఒక్క ఎగురాగిరి, “అడె, వచ్చే వచ్చే! శబరశుంత ఇథిముటి వాడిదండూ!” అన్నాడు.

ఇథిముటి కొండ మీదికి వస్తూనే, “నాంగ సామెను కొండ అంచు నుంచి యిచతలికి

లాగంది,” అని శధిలాలయపూజారిని చూసి, “దుర్మార్గుడా, యింత కాలానికి దొరికావే! పారిషావాలని చూకావే పీఫులో కత్తే, బాణమో గుచ్చుకుంటుంది,” అన్నాడు.

ఎలా పారిషావటమా అని ఆలోచిస్తున్న పూజారికి, ఇథిముటి మాటల్లో ఒక ఉపాయం తేచింది. అతడు చప్పున ముందుకు దూకి నాంగసామెను భుజన వేసుకుని, కొండ అంచునే పరిగెతుతూ ఇరుకు రాళ్ల మధ్య జోరబ్బడాడు.

పాము బారి నుంచి తప్పుకుని పులినేటు పదినట్టుయింది, పూజారి పని. అటు వైపు నుంచి కుంటుతూ వస్తున్న జాంగిలా ఒక్క

గావు కేక పెట్టి, "పాపాత్ముడా! ఇక మహ్య ప్రాణాలతో పారిపొలేషు!" అంటూ అతడి మీదికి ఉరికాదు.

ఇధిలాలయపూజారి, నాంగ సౌమ్యను ఘుజం మీది సుంచి కిందికి జార్పి, మొలను వెలాదుతున్న చురకత్తుతో జాంగోలా గుండెలకు గురి చేసి పాశవ జాకాదు. తాని అంతలో జాంగోలా వచ్చి మీద పదటంతో, కత్తి గురి తప్ప అతడి ఘుజంలో గుచ్ఛుకున్నది. జాంగోలా అంత బలమైన కత్తిపోటునూ లెక్కి చేయకుండా పూజారి మెద పట్టుకోవోయాదు. తాని, పూజారితల పక్కకు తప్పి కొండ అంచుకు ఒరిగి పోవటంతో, అతడి నెత్తిమీది ఇథ జాంగోలా చెతికి దెరికింది.

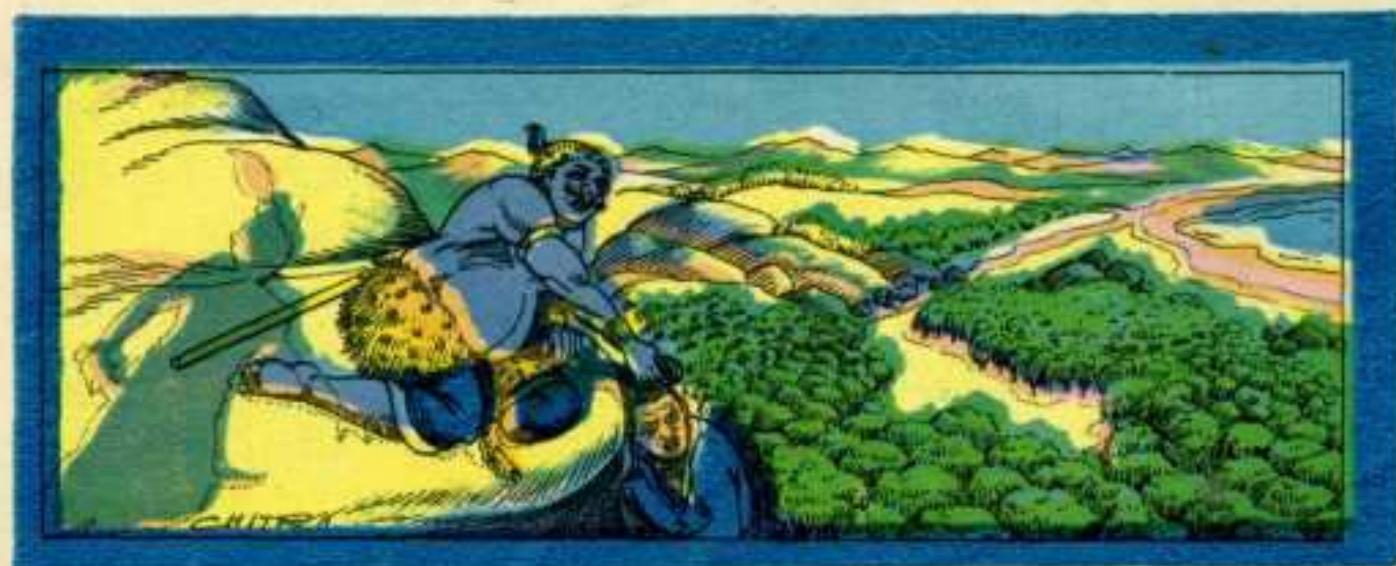
జాంగోలకు తగిలిన గాయం సుంచి రక్తం కారుతున్నది. తాని, అతడు పూజారి ఇథ వదలకుండా గట్టిగా పట్టుకుని కొండ మీదికి లాగేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

పూజారి తాను కింది లోయలో పడిపోతానన్న భయంతో గిలగిల తన్నుకుంటున్నాడు.

ఆ పరిస్థితుల్లో ఇధిమూర్ఖి అక్కుదికి పరిగెతుకుంటూ వచ్చి, "జాంగోలా, నీ స్వామి భక్తి మెచ్చవగింది. సవరగండు పోతుకూతురు నాగుమల్లి, ఏది ఇథ కావాలన్నది!" అంటూ కత్తుతో ఇధిలాలయ పూజారి ఇథ మొదటటికంటా కోశాదు. మరు కిణం ఇధిలాలయపూజారి ఒక్క చాపుకేక పెట్టి లోయలోకి పడిపోయాడు.

ఆ కిణం వరకూ నాంగసౌమ్య ఏం చేస్తున్నది ఎవరూ గమనించలేదు. అతడు లోయలోని మహా వటవృక్షాల కేసి కన్నార్పకుండా చూడ సాగాడు. అతడికి ఇధిలాలయ పూజారి పెట్టిన చాపుకేక వినిపించింది. ఆ పెంటనే నాంగసౌమ్య, "అదుగో, ఇధి లాలయం!" అని అరిచి లోయలోని ఇథ వదలకుండా గట్టిగా పట్టుకుని కొండ వటవృక్షాల కేసి దూకేశాదు.

—(ఇంకా పుండి)

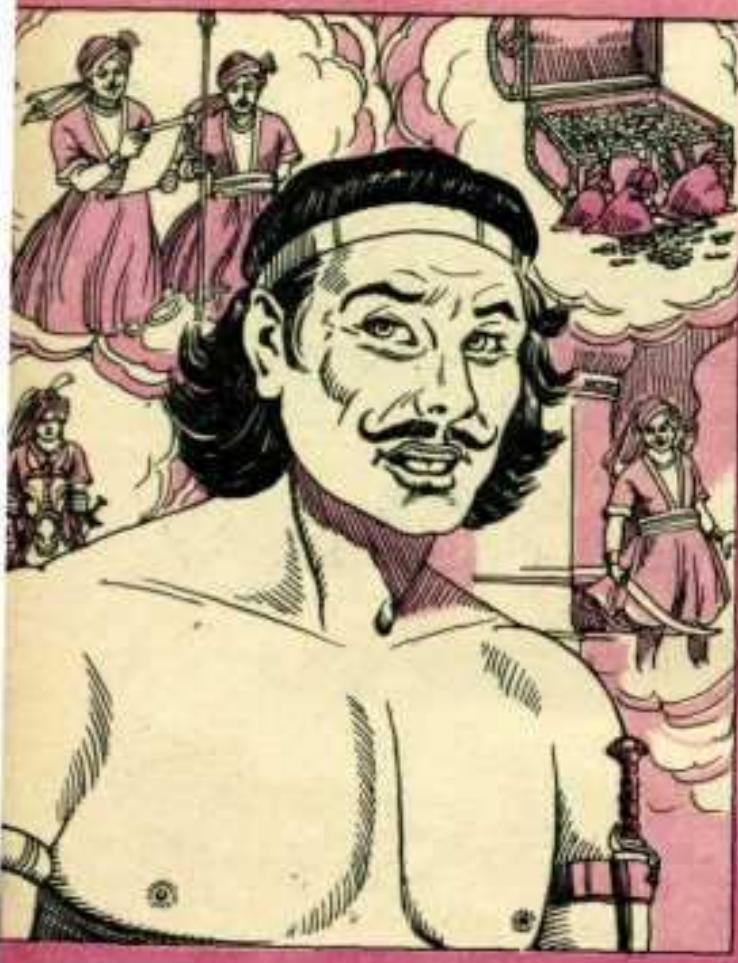

అర్థరాజ్యం

పట్టువదలని విక్రమార్గుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వచ్చి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పుటి లాగే మౌనంగా శ్క్యాసం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శపం లోని బెతాణుడు, “రాజు, కేవలమూ శ్రమ వల్ల కార్యసిద్ధి కావటం సందేహస్వదం. ఆందుకు నిదర్శనంగా సీకు ప్రతాపు ఉన్నాడి కథ చెబుతాను, శ్రమతలియ కుండా విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఘూర్యం ఒక గాప్పదేశరలో ఒక గజ దంగ ఉండేవాడు. వాడు చేరవిద్యులన్నిటి లోనూ ఆరితెరినవాడు. ఎండుటాకుల మీదుగా కూడా వాడు నిశ్శబ్దంగా పొగలడు; కటిక చికటలో పైతం సృష్టింగా చూసే శక్తి నిచ్చే అంజనం లాంటివి ఎన్నో ఉపకరణాలు వాడి వద్ద ఉండేవి. ఆ శారణం చేత వాడు యోషసంలో ప్రవేశించే నాటికి అంతులేని సంపదలు కొల్లగట్టి దాచాడు.

చేత్రాత కథలు

ఈ గజదెంగను చూసినవారు లేదు. వాళ్లి పట్టినవారు అంతకన్నా లేదు. కాని ప్రజలు వాడికి ప్రచండు ఉని పేరుపెట్టారు. వాళ్లి పట్టటం కోసం వెయ్యిప్రయత్నాలు చేయించిన ఆ దేశపు రాజుగారు, చివరకు ప్రాణం చిసిగి. ప్రచండుష్టి పట్టి ఇచ్చిన వారికి తన కుమార్తె నిచ్చి పెళ్ళిచేస్తానని తన దేశమంతటా చాటింపు వేయించాడు.

రాజకుమార్తె పేరుమొసన సౌందర్య వతి. అమెను పెళ్ళిడే అపకాశం దొరుకు తుంది గదా అని చుట్టుపక్కల ఉన్న రాజకుమారు లందరూ ప్రచండుష్టి పట్టుకునే టందుకు నడుములుకట్టారు.

ఇందువల్ల ప్రచండుడికి పెద్ద చిక్కు నచ్చిపడింది. తన కోసం అంతమంది గాలి స్తుంపై ఆతను దొంగతనానికి బయలుదేరటం ప్రమాదకరం. అంత దాకా తాను సంపాదించుకున్నది తిసుకుని మరో దేశానికి పోవాలన్నా దారిలో ఉండే దేశాలవాళ్లు తన కోసం వెయ్యికట్టుతో చూస్తూ ఉంటారు. తాను ఉత్త చేతులతో పోతే ఎవడూ కనుక్కొలేదు. కాని ఇంతకాలం కష్టపడి సంపాదించుకున్నది. పదిలేసి పోవటం అవివేకం; దాన్ని వెంట తీసుకుపోతే దారిలో ఎవడే ఒకడు తనను అనుమానించి పట్టుకుని.

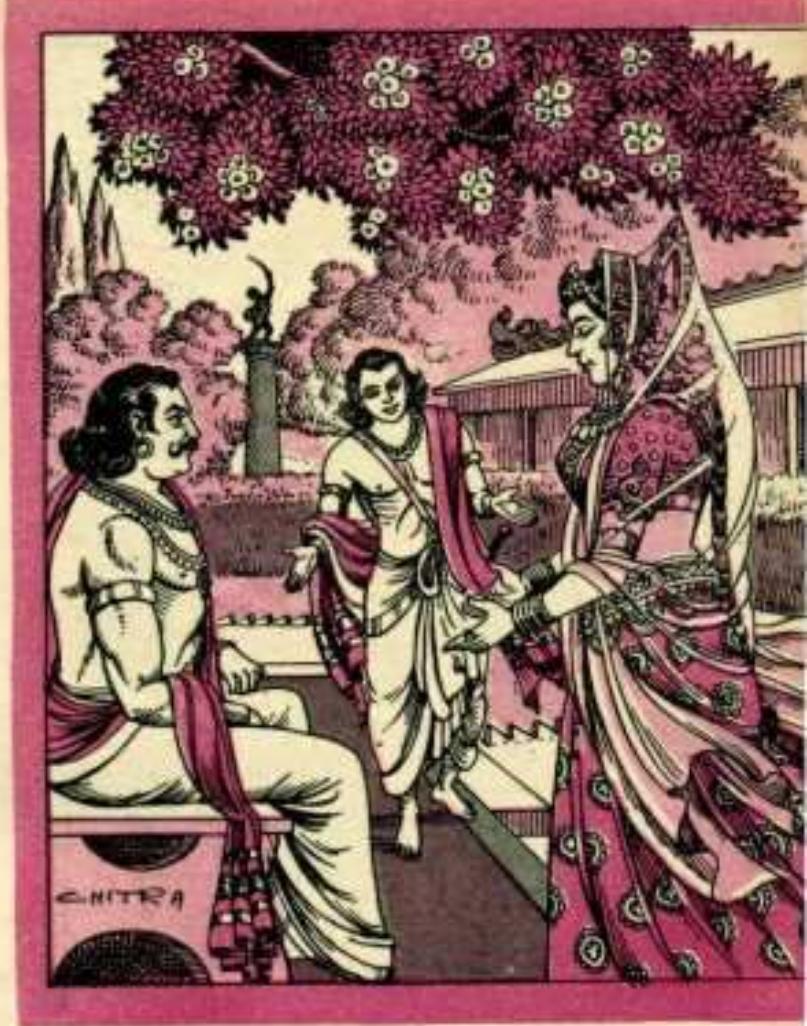
రాజుగారికి అప్పగించి, రాజకుమార్తెను పెళ్ళిడపచ్చ. అందువల్ల తనకూ ముప్పు, రాజకుమార్తెకూ ముప్పు. అదాపుడి కొంత తగ్గి దాకా తగ్గి ఉండి. అందరూ తనను మరిచిపోయాక గాని, లేదా రాజకుమార్తె తగిన పరుష్ట పెళ్ళిడే దాకా గాని ఆగి. అప్పుడు మరో దేశానికి పోయి సుఖంగా బతుకుదా మనుకున్నాడు ప్రచండుడు. ఆతను దొంగతనాలకు వెళ్ళటం పూర్తిగా నిరిపిచేసి, ఎవరికి అనుమానం కలగకుండా కతిసమైన కూలిపమలు చేస్తూ, భరింప రాని దారిద్ర్యంతో జాధపడుతున్నట్టు నటించసాగాడు.

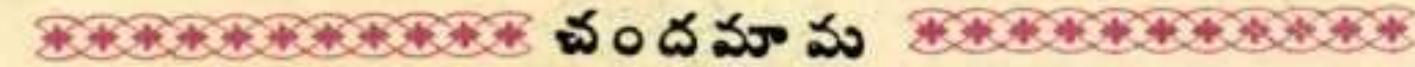
ఒక ఏడూది గడిచింది. ఎక్కువ దెంగ తనాలు లేపు. రాజుగారూ. ప్రతిలూ కూడా ఆ గజదెంగను గురించి దాదాపు మరిచి పోయారు. వాడు దేశం నుంచి ఏనాడే పొరి పోయాడని, అకస్మాత్తుగా చచ్చిపోయాడని రకరకాలుగా జనం చెప్పుకున్నారు.

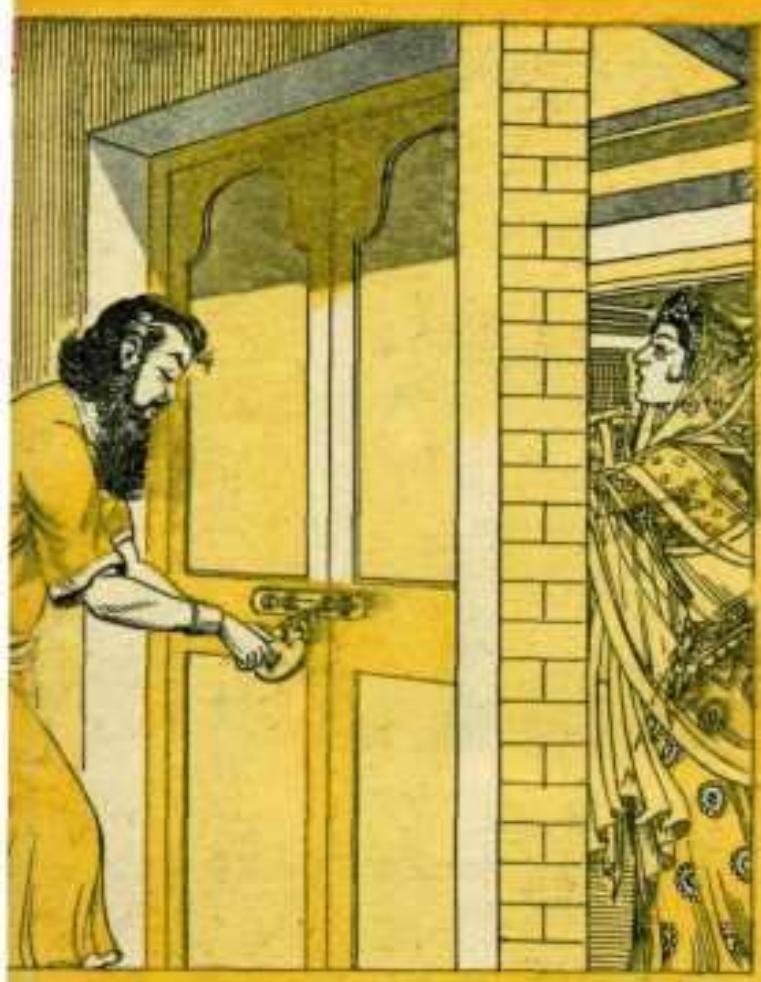
రాజు వద్ద కొలువు చేసే యోధులలో ప్రతాపు యనేవాడు ఒకడు ఉండేవాడు. వాడు చిన్నవాడైనా, యుద్ధాలలో అసాధారణమైన సాహసపరాక్రమాలు ప్రదర్శించి రాజుగారి అభిమానపాత్రు దయాదు. అతడు మొదటిసారి రాజకుమార్తైను మాని సప్పుడే ఆమెను తీప్రంగా మోహించాడు; తన వంటి సామాన్య యోధుడికి రాజకుమార్తైను పెళ్ళాడే అవకాశం ఉండడని ఎంత గానే నిరాక చెందాడు.

ఇంతలో రాజుగారి చాటింపు జరిగింది. ప్రచండుష్ట పట్టుకునెటందుకు ప్రతాపుడు చేసిన కృషి మరెవ్వురూ చేసే ఉండరు. అతను మారువేషం చేసుకుని, ప్రచండుష్ట ఎరుగుదున్న వ్యక్తి ఎక్కుడన్నా కనబడతా దేమోనని ఆలుకాలిన ఏల్లి లాగా సగరం అన్ని మూలలా తిరిగాడు. రాత్రివేళల వీధులన్నీ కారాది, తానే దొంగగా రాజబటులకు పట్టుబడినంత వని కూడా చేశాడు.

ప్రతాపుడు ఇంత క్రమపదటూనికి మరాక కారణం ఏమంటే, రాజకుమార్తై తనను ప్రేమించిందని, అతనికి గట్టి సమ్మకం కుదిరింది. ఎందుచేతనంటే, ఒక సారి అతను, రాజుగారూ, రాజకుమార్తై ఉండగా రాజుగారి ప్రకటన విషయం ప్రస్తావింది. "ప్రచండుష్ట ఏ మామూలు మనిషా పట్ట ఇచ్చినట్టుయితే రాజకుమార్తైకు తిరిని అన్యాయం జరుగుతుంది," అన్నాడు. ఎంటనే రాజకుమార్తై, "తండ్రిగారి ఆఖ్యాను పాలించి ఆయన మాటను నిలబెట్టడం కన్న కుమార్తైకు ఉత్తమ ధర్మం ఉండదు. అదిగాక, ఎంతే సాహసమూ, పరాక్రమమూ

లేనివాడు ప్రచందుష్టి వ్యస్తగల దనుకోను.
నాను ప్రచందుడి శక్తులలో హృతి-విశ్వాసం
ఉన్నది," అన్నది.

ఆది మొదలు ప్రతాపుడు దెంగను వ్యస్త
చూనికి రట్టింపు శ్రేమపడ నారంభించాడు.
అయితే అతని శ్రేమ వ్యుతమైపోయింది.
ప్రచందుడు దేశం విడిచి పోయినట్టు,
చచ్చిపోయినట్టు ప్రజలు రకరకాలుగా
చెప్పుకుంటూ ఉంటే ప్రతాపుడు సీరసపడి
పోయాడు. రాజుకుమార్త్రును పెళ్ళాడచూనికి
బుధు చక్కని అవకాశం దెరికినట్టు దొరికి,
చెయ్యారిపోయింది గదా అని అతడు
బాధపడుపాగాడు.

అప్పటికే ప్రతాపుడి మహాన్నిలో ఏ మూల
నన్నా అవంత ఆశ మిగిలి ఉంటే రాజుగారు
దాన్ని నాశనం చేసి, తన కుమార్తెకు తగిన
వరుది కోసం మంత్రులతో ఆలోచనలు
ప్రారంభించాడు. పరిసర దేశాల రాజుకుమా
రులలో అమెకు తగిన వరుల్ని లేకపో
లేదు; వారిలో ఎవరిని ఎన్నుకోవటమా
అన్నదే ప్రశ్న అయి కూర్చున్నది.

ఈ స్థితిలో ప్రతాపుడు సాహసానికి ఒడి
గట్టాడు. ఒకనాటి సాయంత్రాలం రాజు
కుమార్తె ఉద్యానంలో తన చెలికత్తుతో
విహారిన్నా ఉండగా ఆతమ మారువేషంతో
వచ్చి అమెను ఎత్తుకుపోయి, తన ఇంటునే
ఒక గదిలో రఘుస్వాంగా దాచి ఉంచాడు.

ఈ వార్త కణాల మీద రాజుగారికి తెలిసి
పోయింది. అయిన వెంటనే ఒక చాటింపు
సగరంలో చేయించాడు. రాజుకుమార్త్రును
తినుకు వచ్చిన వారికి అర్థరాజ్యం!

రాజుకుమార్త్రును ఎత్తుకు పోయినవాడు
కూడా ప్రచందుడే అయి ఉంటాడని చాలా
మంది జీవించారు. అయితే ప్రచందుడికి
రాజుగారు చేసన ఈ చారింపుతో ఆశ తల
ఎత్తింది. రాజుకుమార్త్రును తిరిగి రాజుగారికి
చెర్చినట్టుయితే తనకు అర్థరాజ్యం వస్తుంది;
అప్పుడు తాను ఎంత వైభవంగా బత్తినా

శంకించే వారుండరు. అందుచేత ఆతను రాజకుమార్తైను వెతకటొనికి పూనుకున్నాడు.

రాజకుమార్తైను ఎత్తుకు పోవటానికి శక్తి సామర్థ్యాలున్నవారు నలుగురైదుగురి కంటె లేరు. ఈ దురన్యాయం జరిగిన సమయంలో వారంతా ఎక్కడెక్కడ ఉన్నది ప్రచందుడిక తెలికగానే తెలిసిపోయింది; ఒక్క ప్రతాపుడి సంగతే ఈ ను మానా స్వదంగా కనిపించింది.

ఆర్ధ రాత్రి కావస్తూండగా ప్రచందురు మనాయాసంగా ప్రతాపుడి ఇంటు ప్రవేశించాడు. ఒక గదిలో ప్రతాపుడు. రాజకుమార్తై మాట్లాడటం ఏనపడింది.

“నేను నిస్సు ప్రేమించానని ఎవరు నీతే చెప్పారు? ప్రచందుళ్ళిపట్టుకునే వాళ్ళిపెళ్ళాడ వలిసిన బాధ్యత నామైన ఉండగా నేను ఎవరిని గాని ఎలా ప్రేమిస్తాను? తందరపడి నీ ప్రాణం మీదికి తెచ్చుకున్నావు. చేతనైతే నన్ను ఈ రాత్రి మా ఇంటికి చేర్చు, అలా చేస్తే నీ పేరు బయటిపెట్టమను.” అంటు స్నాది రాజకుమార్తై.

“నీ కోసం ప్రాణాలు పొగట్టు కోవటానికైనా నేను సద్గమే. నాకు దౌరికావు, నిస్సు ఎలా వదిలి పెడతాను? మర్యాదగా సన్ను పెళ్ళాడటానికి ఒప్పుకో. మన వివాహం

C-HITRA

అయిపొతె రాజుగాయ కిమిస్తారు. ఇంకెక్కి ప్రచండుడు? వాడెప్పుడే చచ్చాడు. వాళ్ల ఒకరు పట్టుకునే దెమిటి? నిన్న పెళ్లాడే దెమిటి?" అంటున్నాడు ప్రతాపుడు.

ఇంతలో చిప్పగా తలుపు చచ్చుడుయింది. ప్రతాపుడు వారించే లోపల రాజకుమారై చచ్చుసు వెళ్లి తలుపు తెలిచింది. ప్రచండుడు లోపల ప్రవేశించి రాజకుమారైతే. "మీ కోసమే వచ్చాను. మన ఇంటికి పొదాం ప్రచండి. రాజుగారు తమ కోసం చాలా అందేసు పడుతున్నారు," అన్నాడు.

ప్రతాపుడు ప్రచండుడి పైకి పులి లాగా ఇంపుంచాడు. ఇద్దరూ కలియబడి తస్సుకో

సాగారు. ఈ అలికిదికి ప్రతాపుడి సేవకులు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు.

"పట్టుకొండి! ఏచే ప్రచండుడు!" అని ప్రతాపుడు తన సేవకులపు హెచ్చరించాడు. ఆ వచ్చిసు వాడెప్పెనా కానీ, వాడే ప్రచండుడని రాజకుమారైసూ, రాజుసూ సమ్మిస్తి. తన కౌరిక ఈడెరుతుందన్న ఆలోచన మెరుపు లాగా మనస్సులోకి వచ్చి ప్రతాపుడు అలా అన్నాడు. అస్తి ప్రచండుడు చచ్చాడనే అతని విశ్వాసం.

సేవకులు ప్రచండుష్టు పట్టుకున్నారు. ప్రచండుష్టు పెంట బెట్టుకుని ప్రతాపుడు రాజుగారి దగ్గరికి బయలుదేరాడు. అతనితో బాటు రాజకుమారై కూడా బయలుదేరింది.

"మహారాజా, ప్రచండుష్టు పట్టుకున్నాను," అంటూ ప్రతాపుడు ప్రచండుష్టు చూపాడు. తన కుమారై తిరిగి దెరికి నందుకు పరమానంచం చెందిన రాజు ఈ మాటకు నిర్మాంతపోయి, ప్రచండుష్టి కేసి తిరిగి, "ఎవరు నువ్వు?" అని అడిగాడు.

"నా పేరు సూర్య, మహారాజా, పారా, పలుగూ తీసుకుని పాట్టి పొనుకునేవాళ్లి," అన్నాడు ప్రచండుడు.

"ఈ మనిషి ప్రచండు డన్నది అబద్ధం. ప్రచండుడు వచ్చిపొయాడని ఈ ప్రతాపుడే

నాతే అన్నాడు. నన్ను ఎత్తుకుపోయిన వాడు ప్రతాపుడు. నన్ను విడిపంచ పచ్చిన వాడు ఈ సూర్యాన్న." అన్నది రాజుకుమార్తె.

"అది తప్పను. ఈ సూర్యాన్నకు రేపే అర్థరాజ్యం ఇచ్చేస్తాను. ఎవ్వరా ఆక్రమీ? రెపు విచారణ జరిగే దాకా ఈ ప్రతాపుష్టి క్షుదులో ఉంచండి," అన్నాడు రాజు.

భటులు ప్రతాపుష్టి పట్టుకుపోయారు.

అప్పుడు ప్రచండుడు రాజుతో, "మహారాజా, నాదేక విష్ణువున. ప్రచండుష్టి పట్టుకున్న వారికి తమరు తమ కుమార్తె నిచ్చి పెళ్ళి చేస్తామన్న కారణంగా ఇలాటి అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. మీరా మాటను ఉపసంహరించి, రాజుకుమార్తెను తన ఇష్టాను కూలంగా పెల్లాడనిచ్చే పక్కంలో ఆ ప్రచండుడి ఆ మాకీ నేను చెబుతాను. వాడు చావలేదు, దేశం విడిచి పోస్తాలేదు," అన్నాడు.

"నిజమా? ఆ ప్రచండుడు ఎక్కుడున్నాడు?" అని రాజు అత్రంగా అడిగాడు.

"నేనే ప్రచండుష్టి," అన్నాడు ప్రచండుడు విసయంగా.

రాజు నిర్మాంతపోయి, కొంచెం సేపు ఆలోచించి, "సరే, ఇక్కడే నీకు బన ఏర్పాటుయింది. వెళ్ళి పడుకో." అన్నాడు.

మర్మాడు సభలో ప్రతాపుడి విచారణ జరిగింది. రాజు అతనికి యాహాజీవ కారాగార జిక్క విధించాడు. తరవాత ఆయన, రాజుకుమార్తెను తనకు తిరిగి తెచ్చి ఇచ్చిన సూర్యాన్న ఆనే అతనికి అర్థరాజ్యం ఇచ్చి. తన కుమార్తెతో వివాహం జరపనున్నట్లు ప్రకటించాడు.

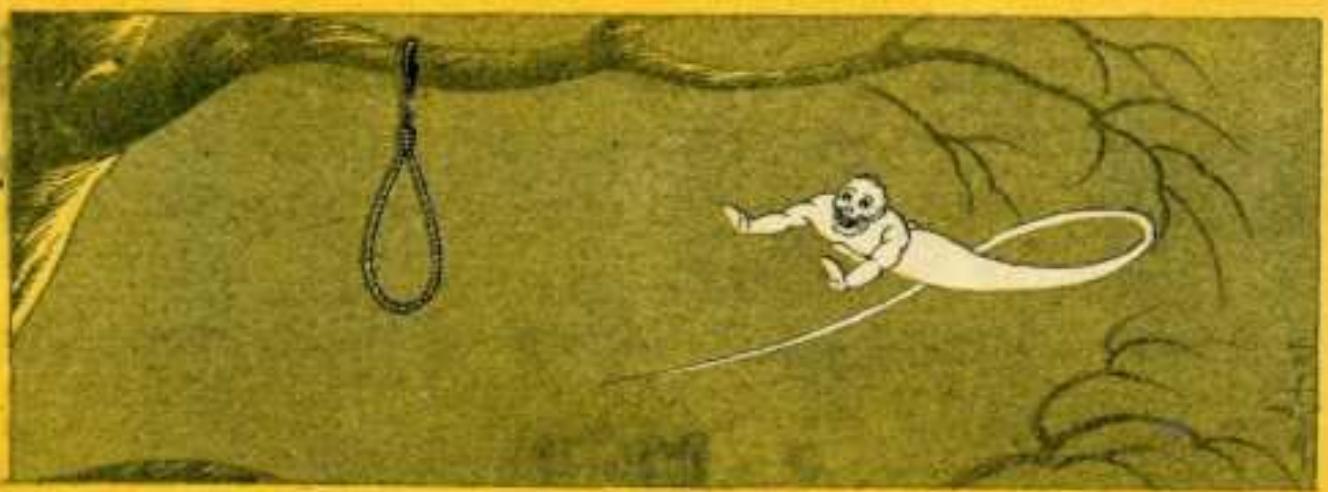
బేతాఫు ది కథ చెప్పి, "రాజు, అంతా తనకు అనుకూలంగా తయారాక ప్రచండుడు తన రహస్యం బయటపెట్టి. తన పీక మీదికి వచ్చినంత పని ఎందుకు చేశాడు? అతన్ని పట్టి ఇచ్చిన ప్రతాపుడికి తన కుమార్తె నిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యి టానికి

మారుగా రాజు అమెను ప్రంచందుడికి ఎందుకు ఇచ్చి చేశాడు? ఈ సందేహాలకు నమూధానాలు తెలిని కూడా చెప్పక పోయాచే నీతల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్యుడు, "రాజు సరిగానే ప్రవర్తించాడు. ప్రంచందుష్ట పర్చి ఇచ్చిన ఘనత ప్రతా పుడికి దక్కురాదని రాజుకుమార్చె మాటల వల్లనే వెల్లదయింది. ప్రంచందుష్టీ నిజంగా పర్చి ఇచ్చినవాడు ప్రంచందుడే నని చెప్పాలి. అందుచేతనే రాజు తన కుమార్చెను అతనికి ఇచ్చి ఉండ వచ్చు. లేదా, రాజుకుమార్చె ఇచ్చానుసారం పెచ్చి చెయ్యమని ప్రంచందుడు రాజును కోరి ఉన్నాడు గనుక, ప్రంచందుష్టీ పెళ్ళాడటం రాజుకుమార్చె ఇచ్చ కూడా కావచ్చు. గజదెంగ అని ప్రంచందుష్టీ రాజు ఇక్కించే అపకాశం లేదు. ఎందుచేతనంతే, రాజుకుమార్చెను తెచ్చినందుకు అర్ధరాజ్యానికి ప్రంచందుడు అర్థుడయాడు. ఏ రాజుగాని

తన సాతిరాజును విచారణ చేసి ఇక్కించలేదు. ప్రంచందుడు తనను తాను బయట పెట్టుకోవటానికి కారణం లేకపోలేదు. రాజుగారు తనను గురించి విపరాలు తెలుసుకోవటానికి తప్పక ప్రయత్నిస్తాడు. అప్పుడు అతని రహస్యం బయట పడవచ్చు. అదీగాక, ప్రంచందుడు ఒక విధంగా రాజుకుమార్చెను ప్రేమించినట్టే కనబడతాడు. లేకపోతే, అమెను ఎవరో ఎత్తుకు పోయినట్టు తెలియగానే ఆమె ఊడ వెతుకుతూ బయలుదేరడు. ఆది కేపలమూ ఆర్ధరాజ్యం కోసమే అయితే తన రహస్యం బయటపెట్టే ముందు కొంచెం ఆలోచించేవాడే. అతను చాలావరకు రాజుకుమార్చెనుఖం కోరే ఆ పని చేసినట్టు కనబడుతుంది," అన్నాడు.

రాజు కి విధంగా హౌనభంగం కలగానే బేతాఱుడు శవంతే సహా మాయమే, తిరిగి చెట్టుకూడు. (కల్పితం)

సిందబ్దిలద్భుతయాత్రలు

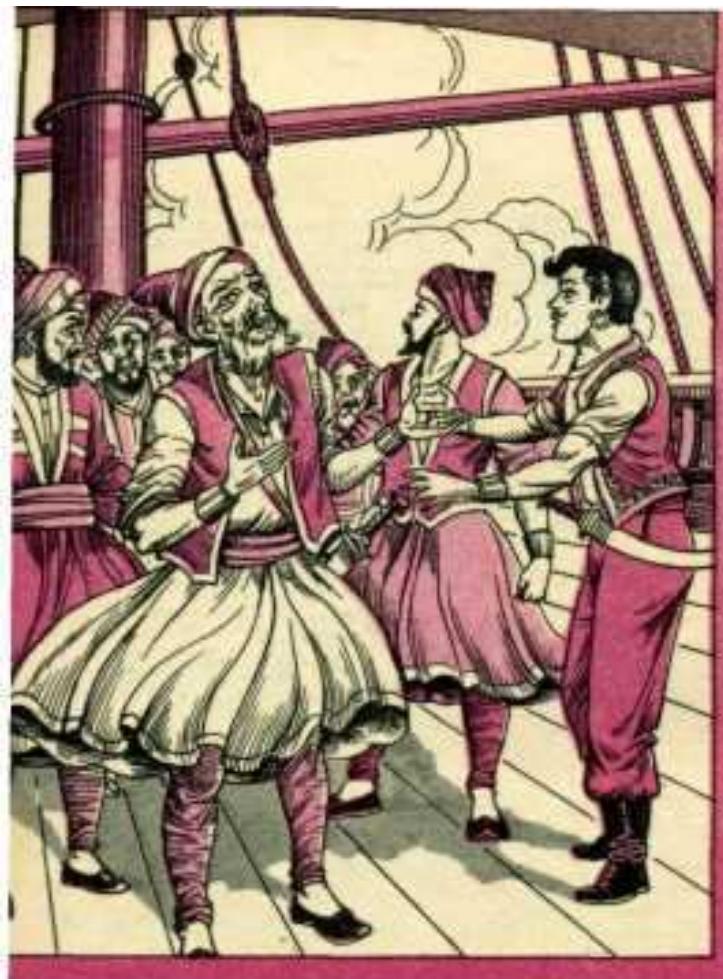
సిందబ్దకు సముద్రయానాల మీద విముఖత కలిగింది. పయసు కూడా పచ్చె పంది. తన జీవితంలో పదదగిన కష్టాలన్నీ పక్కాయు. వ్యాపారం ద్వారా ఆంతులేని సంపద పొగుచేసి, బగ్గాదునగరంలో తనకు మించిన ధనికుయు లైదనిపించు కున్నాడు. ఖలీఫా స్నేహం సంపాదించు కున్నాడు. ఆయన అతన్ని అప్పుడప్పుడూ పరిపీంచి అతని ఆనుభవాలు చెప్పించుకుని వింటున్నాడు. ఈ పరిస్థితులలో అతనికి దేళాటున చెయ్యాలనీ, ఏళ్ళుతరబడి దేళాంతరాలలో ఆగచాట్లు పడాలనీ ఉత్సాహం కలగలేదు. ఇంటిపట్టునే ఉండాలని చించింది.

ఆయితే తలపని తలంపుగా అతను మరికసారి ప్రయాణం చెయ్యి వలసి వచ్చింది. ఖలీఫా హరూనల్ రషీద్ అతన్ని పరిపీంచి, “సిందబ్ద, ఇథి మొత్తులూ, సారు పట్టుతానులూ, తెల్ల

యోపియా రాజుకు సమూధానం పంపదల చాను. ఆయన కోసం కొన్ని కానుకలు కూడా పిష్టం చేశాను. వాటని నీ ద్వారానే పంపదలచాను. నిష్టు మళ్ళీ చూసి ఆయన ఎంతో పంతేషుప్పారు. ఇవాళే సుపు బయలు దెరి వెళ్లారి,” అన్నాడు.

తనకు సముద్రయానం మీద ముఖం మొత్తించని ఖలీఫాతే ఎలా చెప్పటం? తన ఆయిష్టాన్ని ఖలీఫాకు ఏమ్మాతమూ తెలియ నివ్వగా, తాను ప్రయాణానికి సిద్ధంగా ఉన్నానన్నాడు సిందబ్ద.

ఖలీఫా దారిఖర్మల సింద అతనికిపదివేల దీనారా లిచ్చాయు; ఇథియోపియా రాజుకు తాను పంపించే సమూధానమూ, బహుమా నాలూ కూడా సిందబ్ద పరం చేశాడు. ఖలీఫా పంపే బహుమానాలలో ఎద్ర మఖ్యల్ పరుషూ, మరి రెండు వేరే రంగుల మొత్తులూ, సారు పట్టుతానులూ, తెల్ల

కురువింద రత్నాలతే తయారుచేసిన కూజా,
మేలుజాతి ఆరట్టి గుర్రాలూ ఉన్నాయి.

సందబాద ఏటన్నెటినీ తినుకుని బహ్రమ
చేరి, అక్కుడ ఒక షడ పట్టుకున్నాడు.
ఆ షడ ఇథియోపయా రాజుండే దివి చెర
శానికి మూడు మాసాలు పట్టింది. ఇథియో
పయా రాజు, ఖలీఫా పంపిన లేఖా, కాను
కలూ అందుకుని చాలా సంతోషించి,
ఖలీఫా ఔదార్యాన్ని కొనియాడాడు. ఆయన
సందబాదను చాలాకాలం ఉండి పొమ్మె
న్నాడు గాని, సందబాద కొద్దిరోజులు
మాత్రమే ఉండి, బహ్రమ తిరుగు ప్రయాణం కట్టాడు.

తిను ఎక్కున వర్తకష్ట షడకు గారి
అనుకూలంగా ఉండటించేత ప్రయాణం
నుఖంగా సాగింది. దారిలో సినెదీవి
తగిలింది. అక్కుడ వర్తకులు క్రయ విక్ర
యాలు చేశారు. షడ ఆ దీవిని వడిలిన
వారం రోజులకు పెద్ద మర్మలు ఆరంభ
మయాయి. పరుకులు తడిసి పొకుండా
బెళ్ళ మీద కావ్యాను కప్పారు.

షడ సరంగు తెరచాప స్థంభం ఎక్కు,
చాలా సేపు అన్ని దిక్కులా చరీకించి
చూశాడు. చివరకు తిను కిందికి దిగి
పచ్చేసరికి తిను ముఖంలో రక్తం లేదు;
అందరి కేసీ పిచ్చిగా చూస్తూ, నిశ్శబ్దంగా
గడ్డం పీకుంటున్నాడు.

ఆందరూ తిని చుట్టూ మూగి,
"ఏమిటి? ఏమిటి?" అని ఆడిగారు.

"అల్లాను ప్రార్థించండి. మున్ని అల్లా
తప్ప ఎవరూ కాపాడలేరు. మనం తేవ
తప్పి మారుమూల సముద్రం చేరాం!"
అన్నాడతను.

తరవాత తిను ఒక పట్టు పొదుంపీల్చి
ఏదే పుస్తకం తిసి అందులో చూసి, "అను
కున్నండా అయింది! ఆ కనిపించే తీరం
భయంకరమైనది. ఈ సముద్రంలో షడ
లను మింగేపొట్టి తిమింగిలా లున్నాయి.

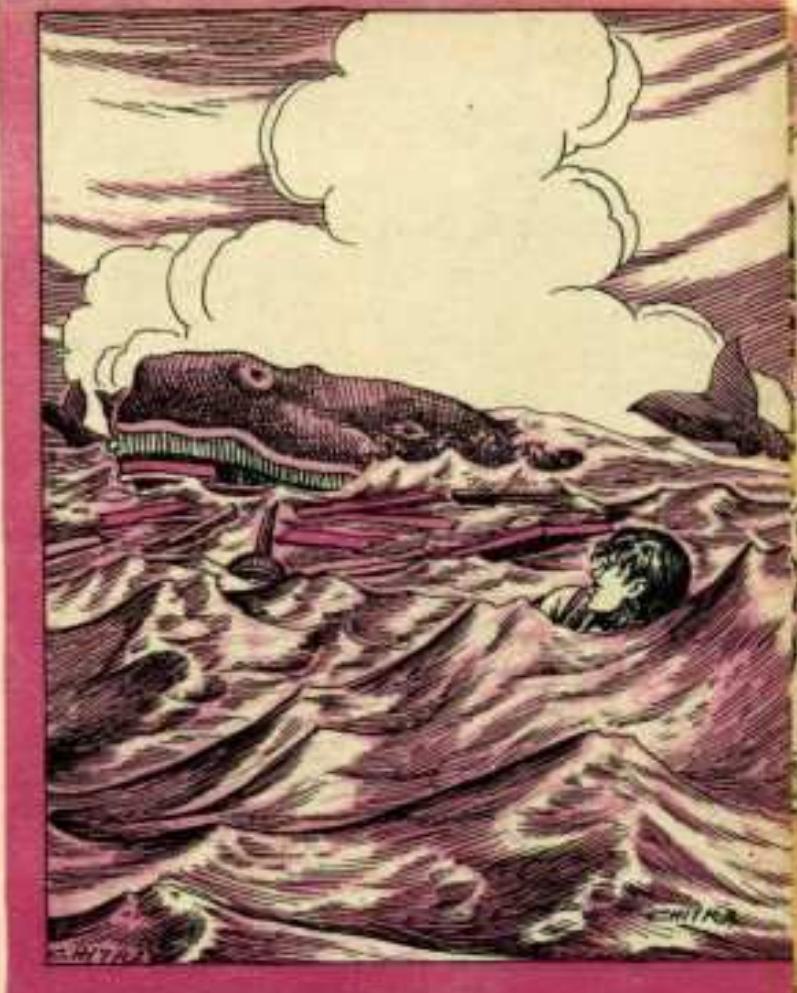
ఆ తీరాన అతి భయంకరమైన జంతువులూ, మహాసర్పాలూ ఉన్నాయి. ఉన్న సంగతి చెప్పేశాను," అన్నాడు.

అతనామాట అంటూంటగానే టడ ఇంత ఎత్తున లేచి, మళ్ళీ సీటిమీద పడింది. ప్రయాణికుల గుండెలు క్షుంపాటు తగి పొయాయి. నముద్రమంతా తెర్రుతున్నది. నిటిని ఆలా చేస్తున్నవి మూడు తిమింగిలాలు. అవి కొండల్లాగా ఉన్నాయి. అవి టుటును తరుముతూ వస్తున్నాయి.

ఒక తిమింగిలం తన నేటిని తెరిచి టడను అందుకున్నది. సింద్బాద సీటిలోక దూకేశాడు. మరుక్షుం ఆ తిమింగిలం ఆతసుందిన టడను మింగేసింది! తరవాత మూడు తిమింగిలాలూ తుదుకుంటూ తమ దారిన వెళ్ళిపొయాయి.

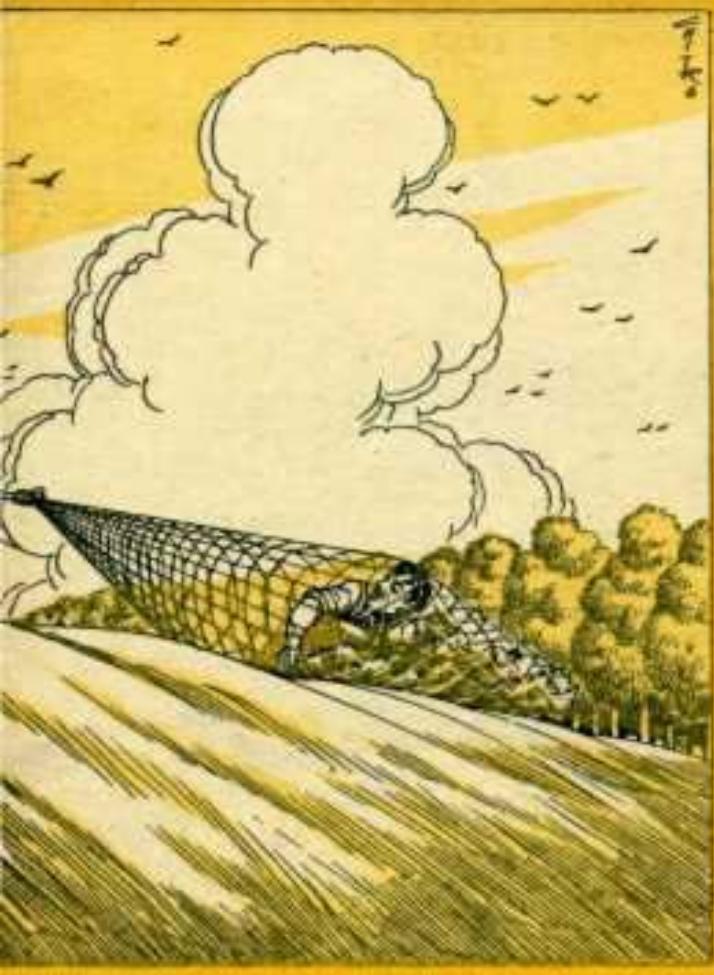
తిమింగిలం టడను మింగేటప్పుడు దాని పలక ఒకటి విరిగి సీటిలో పడింది. సింద్బాద దానిమీదికి ఎగబాకి, శాళ్లతేసూ, చెతుల తేసూ నిటిని తేస్తూ, ఒక లంకను చేరు కున్నాడు. ఆ లంకలో పట్లచెట్లు ఉన్నాయి. ఆతనికి ఆక్రూడ ఒక నది కూడా కనిపించింది. అది వెగంగా ప్రవహిస్తున్నది.

ఆ నదే తనను కాపాడితే కాపాడాలనీ, లేకపోతే తన కిక భూమి మీద నూకలు

చెల్లినట్టుననీ సింద్బాద అనుకున్నాడు. (కిందబిసారి నది ద్వారానే ఆతను రత్నాల దీవి మంచి బయటబడ్డాడు.) అందుచేత ఆతను ఒక చెట్లు కొమ్మలు పొగుచేసి, దృఢ మైన లతలతో వాటిని కలిపి కట్టి తెప్పు తయారు చేశాడు. తరవాత చెట్ల పట్లు కొన్ని తిని, మరికొన్ని తెప్పు మీద పేర్చి కుని, తెప్పుతో సహి ప్రవాహంలోకి బారాడు. తెప్పు బాణం లాగా దూనుకుపోయింది. ఆ వెగానికి ఆతను పట్ల కుప్ప మీదికి పడిపొయాడు.

పొయిన కొద్దీ నది వెగం పోచ్చతున్నది. నీరు మరుగులు కక్కుతున్నది. దూరా

మృంచి పోరు విన పత్తన్నది. ముందుకు చూసే, అంత దూరాన నది ఆకస్మాత్తుగా అయి పోయినట్టు కనిపించింది. ఆక్రూడ జలపాతం ఉన్నదనీ, ఆ జలపాతపు పోరే వినపత్తన్నదనీ సిందబ్ద గ్రహించాడు. తాను తెప్పుతో సహి ఆ జలపాతంలో పడి పొతాడు. అదే అతని ఆఖరుక్కణం! అతను మనను భగవంతుడి మీద లగ్గం చేసి, కళ్ళు మూసుకుని, తెప్పును గర్జిగా కరుచుకుని పదుకున్నాడు.

తెప్ప జలపాతాన్ని చేరటమూ, పడిపొవ టానికి బరగటమూ అతనికి తెలుసును. అయితే అలా ఒరిగిన తెప్ప, ఒరిగినల్స్ట్ టానికి బానిసలు పాజరుగా ఉండేవారు.

ఉండిపొయింది; మరి కదలలేదు, కిందికి పడిపొలేదు.

ఆశ్చర్యంతో అతను కళ్ళు తెరిచి చూకాడు. అతన్ని, అతని తెప్పుమా ఒక వల పట్టేసింది. ఆ వలను విసిరిసవాళ్ళు ఒద్దున ఉన్నారు. వాళ్ళ వలను లాగి, అతన్ని తెప్పుమా ఒద్దుకు చేరాచు.

సిందబ్ద చలిక పణుకుతూ, సగం చచ్చి ఒద్దున పదుకుని ఉండగా, తెల్లని గడ్డం గల ఒక వృద్ధుడు అతన్ని దయగా పలకరించి, అతని మీద వెచ్చని బట్టలు కప్పాడు; అతని శరీరమంతా మృదువుగా మర్చన చేశాడు.

వృద్ధుడు చేసిన ఈ ఉపచారాలతో సిందబ్దకు కాస్త బలం చేసుకొరింది. అతను లేచి కూర్చుగలిగాడు గాని మాట్లాడలేక పోరూడు. ఆ స్థోత్రాలో అతన్ని వృద్ధుడు స్వానశాలకు తీసుకుపోయి, అతని శరీరాన్ని స్వగంధ త్లెలాలతో మర్చన చేయించి, స్వానం ఆయూక తన ఇంటికి తీసుకుపోయి, తృప్తిగా భోజనం పెట్టించాడు. వృద్ధుడి ఇంట్లో అందరూ సిందబ్దను అప్పాయంగా చూశారు. వృద్ధుడు ఇంట్లో ఉన్న లేక పోయినా, సిందబ్ద అవసరాలు చూడ టానికి బానిసలు పాజరుగా ఉండేవారు.

అతను ఆ వృద్ధుడి జంట మూడు రోజులున్నాడు. తాని ఆ మూడు రోజులూ, వృద్ధుడు గానే, అతని వాళ్ళు గాని సింద్బాదును ఎలాటి ప్రశ్నలూ వెయ్యాలేదు.

మూడు రోజులకు సింద్బాద తెరుకుని మామూలు మనిషి అయ్యాడు. నాలుగే రోజున వృద్ధుడు సింద్బాదతో, “మీకు ఏ లోపమూ కలగటం లేదు గా? అల్లా అనుగ్రహం వల్ల నేనా సమయానికి అక్కుడ ఉండి మిమ్మల్ని అపద నుంచి కాపాడగలిగాను....ఇంతకూ మీ రెపరు? ఎక్కుడ నుండి వస్తున్నారు?” అన్నాడు.

సింద్బాద ఆ వృద్ధుడికి తన కృతజ్ఞత తెలుపుకుని, తన కథ అంతా చెప్పేకాడు. తాను ఆనేకమార్గుల్లు సముద్రయానాలు చేసిన వర్తకుల్లని సింద్బాద చెప్పగానే, వృద్ధుడు, “అలా అయితే, మీ సరుకు వెంటనే అమ్ము య్యాటం మంచిది. అది చాలా మేలురకం సరుకు. దానికి ఇక్కుడ మంచి గిరాకి ఉన్నది,” అన్నాడు.

సింద్బాద ఆ మాట విని నిర్దాంత పొయాడు. వృద్ధుడు ఏ సరుకు గురించి మాట్లాడుతున్నది అతనికి అర్థం కాలేదు. అతను కట్టు బట్టలతో ఉన్నాడు. అతని వద్ద వర్తకపు సరుకు పూచికప్పల్ల కూడా సింద్బాద.

లేదు. అయినా ఆ మాట పైకి అనుక, సింద్బాద వృద్ధుడితో, “తిందరేం, చూశం లెంది!” అన్నాడు.

“ఇంక బాప్యం దేనికి?” అలా బణారుకు వెళ్లి, మంచి ధర పలుకుతుందేమో విచారింతాం. లెకపొతే వచ్చిన నష్టం లేదు. సరుకు నా గిర్ధంగిలోనే ఉంటుంది,” అన్నాడు వృద్ధుడు.

“మీ ఇష్టం, బాబుగారూ. మీరెడి చేసే నేను కాదంటాను గనుక? నేను మీ చెతిలో వాళ్ళి. నాతే చెప్ప నవసరం కూడా లేదు, తేచినట్టు చేసే య్యండి!” అన్నాడు సింద్బాద.

ఇద్దరూ కలిసి బజారుకు వెళ్లారు. ఆక్కుడ తన తెప్పు ఉండటం చూసి సంద్రహద నిర్దాంతపోయాడు. అ తెప్పును పర్తకులూ, దళార్లూ పరికీ చేస్తున్నారు. "యా అల్లా! ఏమి అధ్యాత్మమైన చందనం! ఇంత మంచి దినును ఎన్నడూ చూసి ఎరగను!" అంటున్నారెవరో.

తాను తెప్పు కట్టుకున్నది మేలు జాతి అగ్రుచందనం చెట్టుకొమ్మలని సంద్రబాదకు తెలిని పచ్చింది. అతను పైకి గుంభనగా ఉండిపోయాడు.

అ తెప్పు కోసం పర్తకులు చెలం పాతారు. పాట వెయ్యి దీనారాలతో అరంభమై పది

చెల దాక పెరిగింది. చెలం చేసేవాడు సంద్రబాద కేసి తరిగి, "పదివెలకు కొట్టుయ్యి మంటారా?" అని అడిగితే సంద్రబాద పద్ధన్నాడు.

కాని వృద్ధుడు అతనితో, "బాబూ, ఇంత కన్న ధర రాదు. కావలిస్తే నేనే మరో సూరు పెచ్చువేసి తినుకుంటాను," అన్నాడు.

"మీరే తినుకునేటట్టుంటే నేను కాదం టానా, బాబూగారూ?" అన్నాడు సింద్రబాద్.

తెప్పును వృద్ధుడి గిర్దంగికి ఆయన బాని సలు చేరవేళారు. వృద్ధుడు సింద్రబాదకు పదివెల్ ఒకవంద దీనారాలు పెట్టలో పెట్టి ఇచ్చాడు. తరవాత ఇద్దరూ కబుర్లు చెప్పు కుంటూ భోజనం చేసేటప్పుడు వృద్ధుడు సింద్రబాదతో అన్నాడు:

"బాబూ, నాకు మగపిల్లలు లేరు. కాని బోలెడంత ఆస్తి ఉన్నది. చాలా పదపులు కూడా నిర్వహిస్తున్నాను. నా ఆస్తికంతా వారసురాలు నా కూతురు. దాన్ని పెళ్ళాడి నా ఆస్తికి, పోదాలకూ వారసుదిష్ట తావా ఏమిటి?"

"బాబుయ్యా, మీ మాట ఎలా కాదనెది?" అన్నాడు సింద్రబాద్.

ఎంటనే వృద్ధుడు కాదీనీ, పాతులనూ పిలిపుంచి సింద్రబాదకు తన కుమ్మార్త నిచ్చి

పెళ్ళి చేశాడు. అమె చాలా అందమైనది. అమె పంచిన అనేక వేల దీనారాల విలువగల నగలు ఉన్నాయి. అమెతే అన్నే స్వంగా కాపరం చేస్తూ, మామగారికి వ్యాపారంలో సహాయపడుతూ సిందబాద్ చాలా కాలం అక్కడే ఉండిపోయాడు.

కొంతకాలం గడిచాక, సిందబాద్ మామగారైన వృద్ధుడు చనిపోయాడు. సిందబాద్ ఆయనకు ఉత్తరక్రియలు ఆర్థాటంగా జరిపించాడు. మామగారి ఆస్తికి వారసుత్తే అ ప్రాంతానికి తానిప్పుడు ముఖ్యమైనందున సిందబాద్ అక్కడి ఆచారాలను మరింత శ్రేద్భగా పాటించవలని పచ్చింది.

అతనిప్పుడు ఉన్న నగరంలో ఏకూ ఒక వింత షయగుతుంది. ప్రతి ఏడూ వసంత కాలంలో ఒక్కరోజున అక్కడి పురుషుల కందరికి రాక్కలు వస్తాయి. ఆ రోజుల్లా వారు గగన విషారం చేస్తారు. ఈ రాక్కలు ప్రీలకూ, చిల్లలకూ రావు. వారు నగరంలోనే ఉండిపోతారు.

చిత్రమేమిటంటే, అందరు పురుషులకూ వచ్చే రాక్కలు సిందబాద్కు రాలేదు. అందుచేత నగరంలోని పురుషులంతా గగన విషారం వెళ్ళిన నాడు అతను ప్రీలతోనూ, చిల్లలతోనూ బాటు నగరంలో ఉండి

పోయాడు. తనకు రాక్కలు రాని శారణం ఎంతమంది సదిగిగా తెలియలేదు.

అందుచేత సిందబాద్ తనకు రుజువడి ఉన్న ఒక వర్తకుడితో రహస్యంగా ఏర్పాటు చేసుకుని, ఆ వర్తకుడు రాక్కలతో ఆకాశంలో ఏహారించేనాడు అతని నదుము వాటుసుకుని తాను కూడా పైకి వెళ్ళాడు. ఆకాశంలోకి చాలా ఎత్తు వెళ్ళేపరికి, సిందబాదుకు స్వగం చేరువలోనే ఉన్నట్టూ, అక్కడి గంధర్వుల గానం వినిపిస్తున్నట్టూ తేచింది.

"అల్లా! ఏమి నీ మహామ!" అన్నాడు అతను ఆనందపారవుశ్శంతే.

మురుకులుమే సింద్బాద్ ప్రకుడుతే సహారాయిలాగా కిందికి దిగి రాసాగారు. అయితే అదృష్టవశాన వారాక కొండశురాన కైమంగా దిగారు. ప్రకుడు సింద్బాద్ కేసి కోపంగా చూసి, తరిగి ఆకాశంలోకి ఎగిరిపొయాదు.

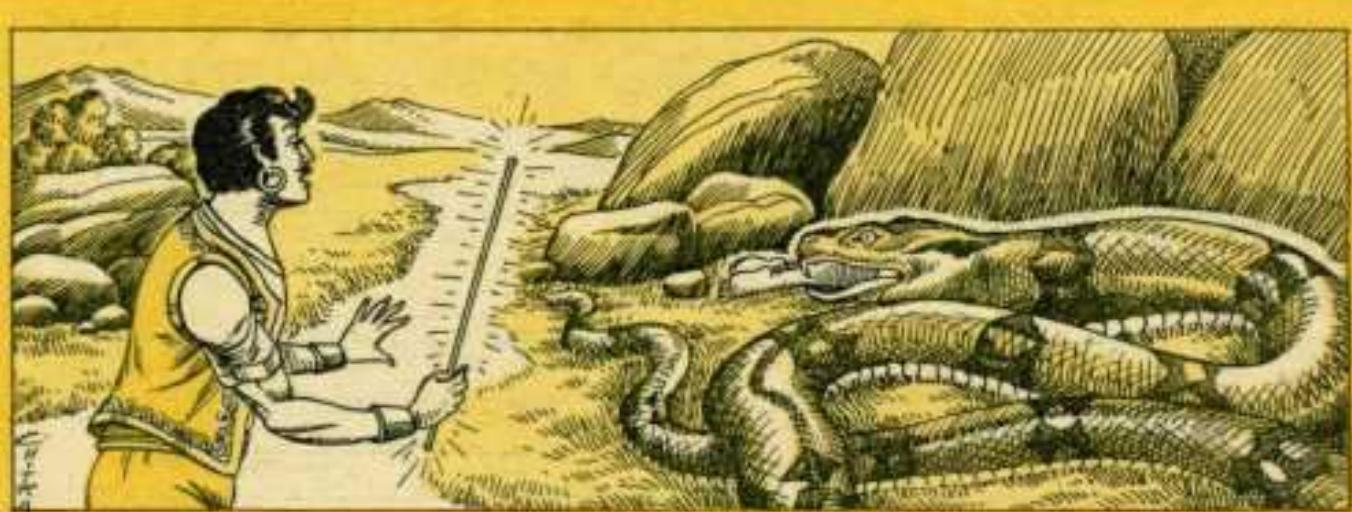
తన గత ఇలా అయిందెమని విచారిస్తుంటగా ఇద్దరు కుప్రాణ్య సింద్బాద్ ఉన్న వేషు వచ్చారు. వారి చెతిలో బంగారు పెత్తాలున్నాయి. సింద్బాద్ వారిని పలక రించాడు, కాని వాళ్య జవాబు చెప్పాలేదు. వారిలో ఒకడు సింద్బాదెకు తనవద్ద ఉన్న బెత్తం ఇచ్చి, ఫలాని దిక్కుగా వెళ్య మన్మష్టు చెయ్యాలు చూపాడు. సింద్బాద్ అటుగా బయలుదేరి వెళ్చి. ఒకచేట మని చిని ఖొంగుతున్న పామును చూశాడు. అతను చెతనున్న బెత్తంతో మొడమీద ఒక్కటి కొట్టుసరికి పాము చుచ్చింది. దాని వేటి సుంచి మనిషిని వెరికి తీస్తే, అతను సింద్బాదును బాకంలోకి తిస్తుకుపోయాడ్వారె.

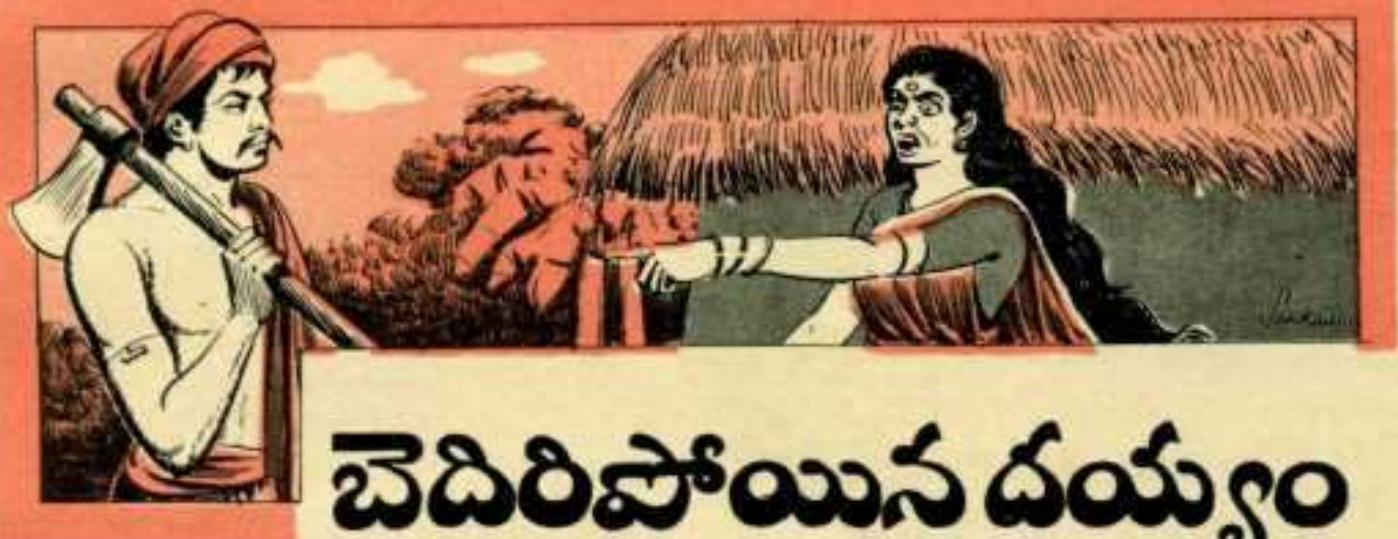
"అయ్యా, మీరు నా ప్రాణం కాపాడారు. ఇంతకు ముందు జరిగినదానికి కమించాలి. మీరు ఒక పేరు ఉచ్చరించగానే వాలో ఎగిరేశ కి పోయింది. మేమా పేరు ఉచ్చరించము!" అన్నాడతము.

"నేమా ఉచ్చరించనులే. ముందు సమ్ము మా ఇంటికి చేర్చు," అన్నాడు సింద్బాద్.

ఆ నగరంలో వాళ్య పికాచగణాలకు పుట్టినవాళ్య. ఈ మాట సింద్బాద్ భార్య కూడా చెప్పింది. అమె కోరిక మీద అతను తన అస్తి అంతా అమ్ముని సామ్మాని చెసు కుని, దానితో ఒక టీడా కొంత సరుకూకాని, భార్యతో సహా బాగ్గాదుకు వచ్చేశాడు.

అతన్న చూసి అతని బంధుమిత్రులంతా చాలా సంతోషించారు. ఇక ఎస్తుడూ ప్రయాణాలు చెయ్యాలని అతను వారి వద్ద ప్రమాణం చేసి, యాపళ్చివం త మాటమీద ఉండిపోయాడు. —(అయిపోయింది)

బెదిరిపోయన దయ్యం

ఈక కష్టలుకొట్టేవాడు. వాడి భార్య పిశాచిలాటిది. మొగుణ్ణీ కుక్క కన్న హీనంగా చూసేది. వాడి సంపాదన అంతంత మాత్రంగా ఉంటు, అదంతా తాను కాజేసేది. వాడికి సరిగా తింది అయినా పెట్టేది కాదు. "తు కూరలో ఉప్పు జాస్తి అయినట్టుండే?" అని వాడు ఏ పూట అయినా అంటే రెండే పూట అసలు ఉప్పే వేసేది కాదు.

ఇంత గయ్యాళితో వేగినంత కాలం వేగి తానికి నిర్వస్తుగ్గుడు అత్మహత్య తప్ప తన కొక మార్గం లేదనుకున్నాడు. కానీ ఉరిపోను కోపచాసకి తాడన్నా లేదు. కొందామంటే డబ్బులు లేవు. అందుచేత వాడు తను సంపాదించేదానిలో నుంచి ఏగానీ, డబ్బు మిగిల్చి, దాన్ని ఒకచేట దాస్తు వచ్చాడు. అయితే కొద్ది రోజులకే వాడి పెళ్ళాం దంగను పట్టుకున్నది.

"తు డబ్బులన్నీ నీ కెక్కడివి? ఏటని ఎందుకు దాస్తున్నావు? స్నేహితులతో కలిని తాగుదామనా?" అని ఆడిగింది పెళ్ళాం.

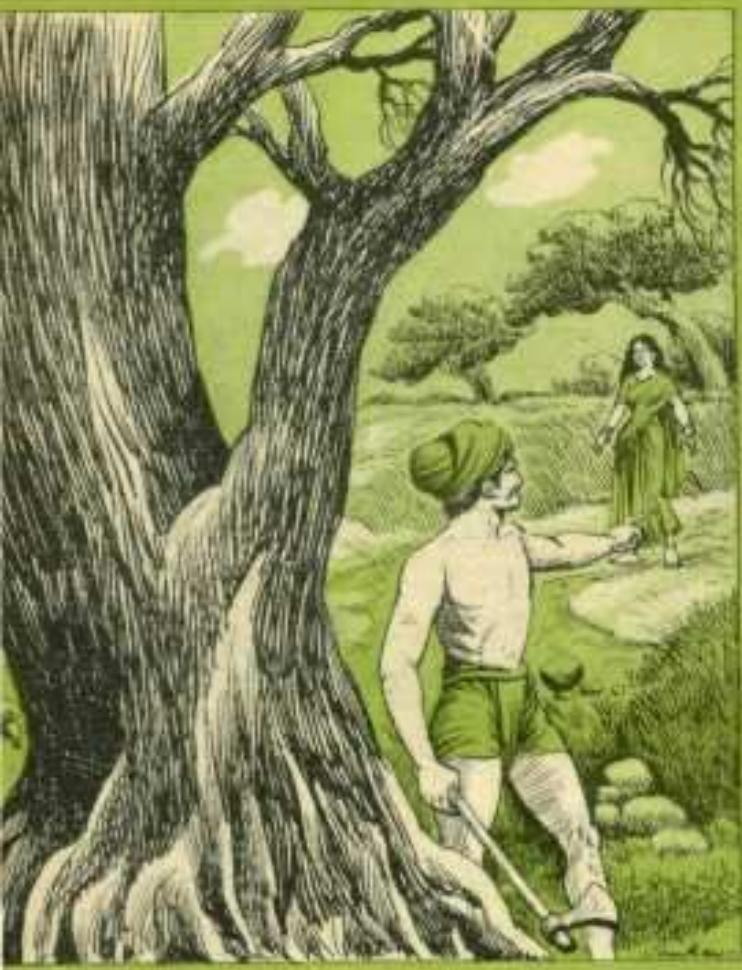
"ఆదేమీ లేద! తాడు కొనుకున్ని ఉరిపోనుకుండామని!" అన్నాడు మొగుడు.

తు మాట వింటూనే ఆ గంపగయ్యాళితన మొగుడి మీద అమృతక్త లాగా పడి, రకిగ్రి, పీకి, చావ చితకగాట్టిసింది.

ఈక లాభం లేదనుకుని కష్టలు కొట్టే వాడు మర్మాడు తెల్లవారుర్భామునే లేచి, అదవికుండా కొండల కేసి బయలుదేరాడు.

అయితే మొగుడు బయలుదేర టం పెళ్ళాం చూసింది. చూసి, "ఏది ఎత్తు ఏమిటో చూడాలి!" అనుకుని, మొగుడి వెనకగా తానూ బయలుదేరింది.

పెళ్ళాం తనను వెంబడించటం గుర్తించి కష్టలవాడు, "భగవంతుడా, నా కి పీయ నుంచి ఏముక్కి లేదా?" అనుకున్నాడు.

వాడు ఒకచేట అగి, గార్థలి తీసి, కట్టలు కొట్టి నారంభించాడు—ఆ పనిమీదే తాను బయలుదేరి వచ్చినట్టుగా.

వాడి పెళ్ళం వాడికి కనబడే దూరం లోనే దెనికోనమో వెతుకుతున్నదాని లాగా ఆ పాదలోకి, ఈ పాదలోకి చూడసాగింది.

అమె ఒక పాడుపడిన నూతి కేసి నదు స్వాంయటం అకస్మాత్తుగా మొగుది కంట పడింది. ఆ నూతి మీద ఏవేవే తుప్పలూ, దుబ్బులూ పెరిగి ఉండటాన, కొత్తవాళ్ళకు నూయి కనిపించదు.

తన పెళ్ళం పారపాటున ఆ నూతిలో పడితే కట్టలు కొట్టివాడు పెద్దగా చింతించ

వలసిన అపెసరం ఏమీ లేదు. అఱువాడు పన్నుతః మంచివాడు కావటంచేత, “ అక్కుడ పాడు నుయ్యో తున్నది, జూగర్తే !” అని కేక పెట్టాడు.

“ నన్ను భయపెట్టి ఇంటికి వంపేసి, ఆ తరవాత ఏదే చెద్దామనుకుంటున్నాడు ! నేనా మోసపాయ్యాదాన్ని ? ” అనుకుంటూ కట్టలు కొట్టివాడి పెళ్ళం మరి రెండు గులు వేసి నూతిలో పడిపోయింది.

“ నీ కర్మ ! అనుభవించు ! ” అనుకుని కట్టలు కొట్టివాడు తన గార్థలి తీసుకుని, ఇంటికి తిరిగి వచ్చిపోయాడు. ఆ రాత్రి వాడు నుఖంగా సిద్ధపాయాడు.

కాని మర్మాదు లేవగానే వాడి మనసు పీకి నారంభించింది. ఎంత దుర్మార్గులాలు అఱువాడి తన పెళ్ళం ; దాన్ని ఆ పాడు బావిలో నుంచి పైకి తీయటం తన ధర్మం అనుకుని వాడు అయికి అర్థంపడి పాడు బావి కేసి వెళ్ళాడు.

వాడు బావి దగ్గర మోకరించి, లోపలికి చూస్తే ఏమీ కనిపించలేదు. అలికిది కూడా ఏమీ లేదు.

వాడు తన తలగుర్త తీసి బావిలోకి వదు లుతూ, “ ఏమే, ఈ బట్ట గర్జగా పట్టుకో, నిన్ను పైకి లాగుతాను,” అన్నాడు.

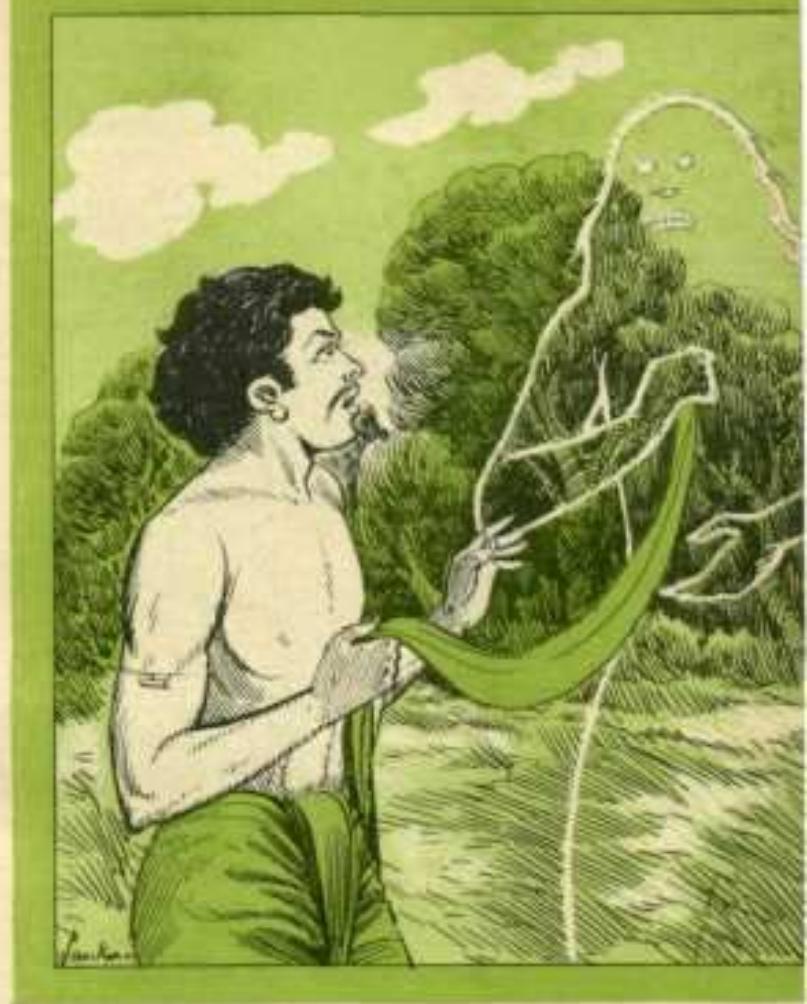
దానికి జవాబు లేదు, కాని రెండు క్షణలయాక తలగుళ్ల బరువెక్కింది. తన పెళ్లం ఇంత బరువా అనే అశ్చర్యపాతూ కట్టులవాడు తన తలగుళ్లను పైకి లాకో నారంఖించాడు.

కాని తీరా చూసే పైకి వచ్చినది కట్టుల వాడి పెళ్లం కాదు—ఏదో భూతం! దాన్ని చూసి కట్టులవాడు మూర్ఖపాయినంత పని చేశాడు.

భూతం వాళ్లి చూసి, “భయపడకు! ఇవాళ నువ్వు ఎంత పుణ్యం చేసుకున్నావే నీకు తలిదు. నన్ను ఫూర్మైన విపత్తు నుంచి కాపాడావు. నీ రుళం ఎలాగ్గొన్ని తిర్ముకుంటాను,” అన్నది.

“రుళం తిర్మటమా! నేను నీ కేం ఉపకారం చేశాను?” అన్నాడు కట్టులవాడు కంగారుపడిపాతూ.

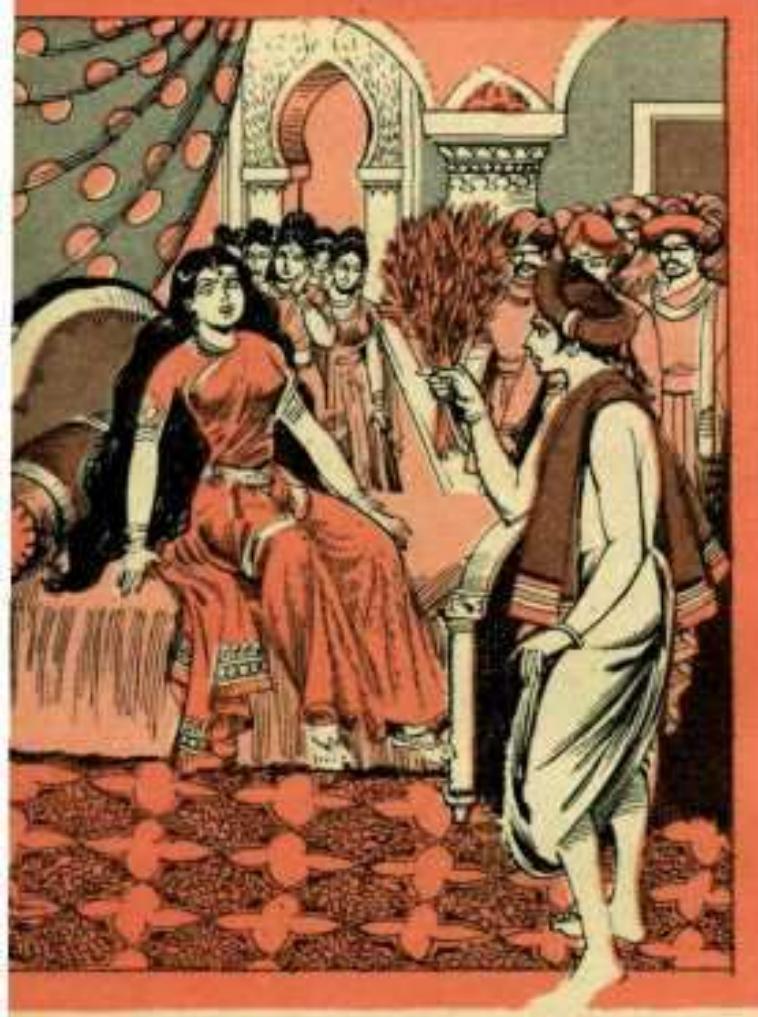
“ఇంకెం చెయ్యాలి? నేని బావిలో ఎన్నో ఏణ్ణుగా సుఖంగా, ప్రశాంతంగా జీవిస్తున్నాను. నిన్న ఒక భయంకరమైన ఆయిది నాకు దొపరించింది. అ క్షణం నుంచీ నాకు కాంతి లేదు. దేపుడల్లే నువ్వు వచ్చి నన్ను కాపాడావు. నీకు ముంచి ఉపకారం చేస్తాను, నీజం! చూడూ, ఈ దేశపు రాజుగారికి అప్పురసత్తాటి కూతురున్నది.

అమెకు నేను పూనుతాను. రాజుగాయ అద్దుమైన వైఎ్యలనూ, జ్యోతిమ్మిలనూ. ఏరిపిస్తాడు. వాళ్లు భేషజాలైతే చెస్తారు గాని అందువల్ల ఘలితం ఉండడు. రాజుగారికి మతిచొయి ఉన్న సమయంలో నువ్వు వచ్చి అమెకు పర్చిన దయ్యాన్ని వదలగట్టు. అప్పుడు రాజుగారు నీకు గమ్మ బహుమానాలిస్తాడు,” అన్నది భూతం.

“దయ్యాన్ని ఎలా వదలగట్టను?” అని కట్టులవాడు అడిగాడు.

“నువ్వు రాగానే నేను పొతాను. నువ్వేదే మంత్రాలు చదివినట్లు నేరు అడించు,” అన్నది భూతం.

కట్టలు కొట్టేవారు తన ఇంటికి బయలు దేరాడు. భూతం రాజగారి ఇంటి కేసి వెళ్ళిపోయింది. కట్టలవాడి భార్య గురించి ఎవరికి పట్టలేదు.

కీణాలమీద భూతం రాజభవనానికి చేరు కుని రాజకుమార్తను అవహించింది. రాజ కుమార్త తన తలను రెండు చేతులతోనూ గట్టిగా పట్టుకుని, పెద్దగా అరిచి, ఏరుచుకు పడిపోయింది. దాసీలు ఆమెను శయ్య మీదికి చేరాచు.

ఈ సంగతి రాజుకు తెలియగానే ఆయన అస్తానవైద్యులను పిలిపించి, వారి చేత చికిత్స చేయించాడు. వారిచ్చున దోషా వచ్చింది.

లేవి పని చెయ్యలేదు. రాజు వైద్యులను వాల్గట్టి మాంత్రికులను పిలిపించాడు.

మాంత్రికులు కూడా రాజకుమార్తకు స్వాస్థ కలిగించలేకపోయారు.

రాజు దైవజ్ఞులను కూడా పిలిపించాడు. వాళ్ళు పంచంగాలు తిరగవేసి, రాసులూ, అంశులూ గుణించి, పూజలూ శాంతులూ జరిపించారు. కానీ రాజకుమార్తకు అందు వల్ల ఏమీ మేలు జరగలేదు.

ఏ విఫంగానూ తన కుమార్త స్త్రీతి బాగు కాకపోయేసరికి, రాజు, తన కుమార్తకు సరి ఆయన చికిత్స చేసినవాడికి ఆమె నిచ్చే పెళ్ళిచేసి, తన ఆనంతరం రాజును చేప్పానని చాటింపు వేయించాడు.

ఈ లోపల కట్టలు కొట్టేవారు తన ఇంట పోయిగా ఉంటున్నాడు. వాడి దారిద్ర్యం ఎప్పుడూ ఉన్నదే, కానీ భార్యనుంచి విముక్తి పొందిన ఆనందంలో వారు ముణిగి తెల సాగాడు. భూతం గురించీ, అది రాజ కుమార్తను పట్టటుం గురించీ, దాన్ని తాను పదిలించి రాజగారి నుంచి బహుమానం పొందటుం గురించీ వారు పూర్తిగా మరిచిపోయాడు..

ఇంతలో వాడికి రాజగారి చాటింపు ఏని వచ్చింది. అది వింటూనే వాడికి భూతం

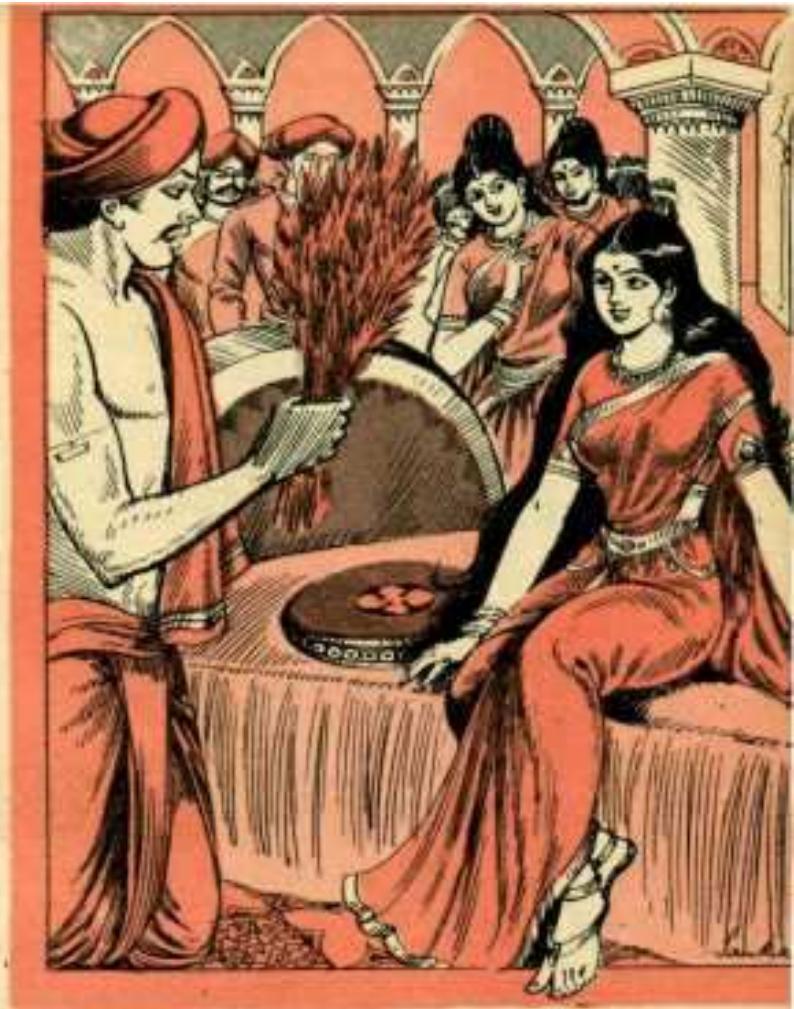
చెప్పిన మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. వెంటనే వాడు చాటింపు వేసేవాడి వద్దకు పరిగెత్తుకుంటూ పెళ్ళి, “రాజకుమారెకు నేను చికిత్స చేయగలను. అమెకు ప్రాణా పాయం కలగక ముందే నన్న రాజభవ నానికి తీసుకు పాండి!” అన్నాడు.

కట్టెలవాళ్ళి రాజభవనం చేర్చారు. ఈ పేదవాడు తన కుమారెకు చికిత్స చెయ్యటం అసంభవం అని రాజుకు అనిపించినా, అయిన మనసులో కొంచెం ఆశ మొలకత్తింది: “ఏ పుట్టులో ఏ పాముంటుందో!” అనుకున్నాడాయన.

కట్టెలవాడు రాజకుమారై ఉన్న గదిలోకి వెళ్ళాడు. సీరు తెప్పించి చేతులు కదు కుర్చుని, మంత్రాలు చదువుతున్నట్టు పెద శులు కదిలిస్తూ వాడు రాజకుమారై సుదు టసీ, చెంపలనూ నిమిరాదు.

మరుక్కుమే రాజకుమారై లేచి కూర్చుని చుట్టూ ఉన్నవారిని చూసి చిరునవ్వు నవ్వింది. అమె శరీరంలో ఎలాటి వ్యాధి ఉన్నట్టు కనబడలేదు. ఇది చూసి రాజ భవనంలో ఉన్న వారందరూ అమితంగా సంతోషించారు.

రాజుగారు అన్న మాట నిలచెట్టు కున్నాడు. ఆయన కట్టెలు కొట్టెవాడికి

మంచ బట్టలూ, ఆభరణాలూ పెట్టి అలంక రించి, అతని గారవార్థమై గప్ప ఎందు చేసి, తరవాత అతనికి తన కుమారై నిచ్చి వైభవంగా పెళ్ళి చేశాడు.

తన మొదటి భార్యతే కాపరం చేసిన కట్టెలవాడికి రాజకుమారైతే కాపరం చెయ్యటం స్వగ్రంతి ఉన్నట్టుగా ఉన్నది.

రాజకుమారైను పదిలిపెట్టి పోయిన భూతం పారుగు దేశపు రాజు కూతుర్కు పట్టింది. దానికి రాణివాసాలు చాలా నుఫంగా ఉన్నాయి.

పారుగురాజు కూడా తన కుమారెకు రక రకాల చికిత్సలు చేయించి విఫలుడయాడు.

ఇంతలో ఆయనకు వార్త తెలిసింది—తన పొరుగున ఉన్న రాజు కూతురికి కూడా ఎలాగే జబ్బు చేసే ఎవరో పచ్చి రకిం చాడట; ఆ రాజు తన కుమార్తను అతనికి ఇచ్చి పెట్టి చేశాడట.

వెంటనే ఆయన కష్టులవాడి మామగారి దగ్గరకు ఒక దూతను పంపాడు. "దయచేసి మీ ఆల్లుణ్ణి పంపండి. అతను నా కుమార్తకు చికిత్స చేసినద్దియితే, నా కుమార్తను కూడా అతనికి రంధన భార్యగా ఇచ్చి పెట్టి చేస్తాను," అని రాజుగారి మాటగా దూత తెలిపాడు.

మామగారి అనుమతితో కష్టులవాడు పొరుగు రాజకుమార్త వద్దకు పచ్చి, హర్షయం లాగే చేతులు కదుకుస్తాని, రాజకుమార్త నుదురూ, చెంపలూ నిమిశాడు, మంత్రం చదువుతున్నట్టు పెదవులు కదపశాగాడు.

కాని భూతం వదిలిపాక కష్టులవాడితో రహస్యంగా, "నువ్వు చేసేన ఈపకారానికి

ప్రతుష్టపకారం అదివరసే చేశాను. నేనీ పిల్లను వదిలిపాను. పచ్చి వెషాలు చేశాపంటు నీ పెళ్ళాన్ని మళ్ళీవట్టి నీ రోగం కుదుర్చు శాను!" అని బెదిరించింది.

కష్టులవాడు భూతంతో, "నా ఈ పిల్లతో పనిలేదు. కాపలిస్తే నా భార్యను కూడా తీసుకో. నేను పచ్చినది నా మొదటి భార్య నుంచి తప్పించుకోవటానికి. ఆ రాక్షసి ఎలాగే బావి నుంచి తప్పించుకుని నన్ను వెతుకుస్తంటూ రాజభవనానికి పచ్చింది. ఇక్కడికి కూడా నా వెంటచండి పస్త న్నది!" అన్నాడు.

భూతం కష్టులవాడి మాటలు పూర్తి కాకుండానే రాజకుమార్తను వదిలి పారి పోయింది. అది ఎటు పోయినది, దాని సంగతి ఏమైనది విన్నవారు లేరు.

కష్టులవాడు మాత్రం దెండే రాజ కుమార్తను కూడా పెళ్ళాడి, ఇద్దరు భార్యల తేసూ నుఖంగా ఉన్నాడు.

కోడిగుడ్లవెల

ఒక యువకుడు బతుకుతెరువు కోసం తన గ్రామం నుంచి బయలుదేరి ఒకసాధు ఒక గ్రామం చేరుకున్నాడు. అతను ఒక పెదరాళి పెద్దమ్మ ఇంటికి వెళ్లి, "పెద్దమ్మ, నున్న ఆకలి దహించి చేస్తున్నది. చాలా దూరం నుంచి వస్తున్నాను. తినటానికి ఏమైనా పెట్టాడూ!" అన్నాడు.

"పేళగాని వేళ వచ్చావు. నా దగ్గిర అరు గుడ్లు మాత్రం ఉన్నాయి. అవి అట్లు వేని ఇవ్వానా?" అన్నది పెద్దమ్మ.

దానికి యువకుడు సరేనన్నాడు. పెద్దమ్మ తన పద్మ ఉన్న ఆరుగుడ్లూ అట్లువేసి అతనికి పెట్టింది. వాటితే అతని ఆకలిబాథ శాస్త్ర తిరిపోయింది.

"గుడ్లకు ఏమివ్వామన్నావు, పెద్దమ్మ?" అన్నాడు యువకుడు.

"ఏమిస్తావు నాయనా? ఒక రాగిమాడ అపుతుంది," అన్నది పెద్దమ్మ.

"పెద్ద చిక్కెవద్ది పడింది, పెద్దమ్మ. నా దగ్గిర బంగారుకాసు మాత్రం ఉన్నది. అది తిముకుని చిల్లర ఇవ్వగలవా?" అన్నాడు యువకుడు.

"అంత చిల్లర నా దగ్గిర ఉంటుందా. నాయనా? కాస్త గుర్తుంచుకుని, తిరిగి ఇటుగా వచ్చే టప్పుడు ఇయ్యి పోని." అన్నది పెద్దమ్మ.

యువకుడు ముందుకు సాగిపోయాడు. అతను దేళాలు గడిచి, సముద్రాలు దాటి, దీవ్యపాంతరాలకు వెళ్లి, ఆక్రూద పర్తకం చేసి, చాలా డబ్బు గడించి, స్వదేశానికి తిరిగివస్తూ, అనేక సంపత్సురాల ఆనంతరం తిరిగి పెదరాళి పెద్దమ్మ ఉండే గ్రామం చేరి, అమెకు తాను బాకి ఉన్న రాగిమాడ ఇవ్వాలియాడు.

పెద్దమ్మ గడువుచెండం. యువకుడిప్పుడు గాప్ప ధనపంతుడని పనిగట్టి, "ఆ గుడ్ల

లెక్క అంత తెలిక కాదు, నాయనా!''
అన్నదామె.

యువకుడు ఆశ్చర్యపోయి, ''లెక్క
ఏమిటి?'' అన్నాడు.

''సువు ఆ నాడు తెన్న అరు గుడ్లూ కొద్ది
రేజాల్లో అరు కోఱ్ఱు అయి ఉండేవి. అది
మళ్ళీ గుడ్లు పెట్టేవి. ఆ గుడ్లు కోఱ్ఱు
అయి ఉండేవి. అన్ని కోఱ్ఱు మళ్ళీ
గుడ్లు పెట్టేవి. ఇలా లెక్కచూసే సువు
నాకు అయిదారు లక్షల గుడ్లకు ఉబ్బిచ్చు
కోపలసి ఉంటుంది. సుమారుగా ఒక
వెయ్యి బంగారుకాసు లిస్తే నా రాకి తీరి
పొతుంది.'' అన్నది పేదరాజి పెద్దమ్మ.

''నా దగ్గిర అంత ఉబ్బు లేదు.''
అన్నాడు యువకుడు.

పేదరాజి పెద్దమ్మ న్యాయాధికారి పద్ధకు
వెళ్ళి. యువకుడు తనకు వెయ్యి బంగారు
కాసులు బాకి ఉన్నట్టు, అతను ఆ బాకి
తీర్పు నిరాకరిస్తున్నట్టు ఫీర్యాదు చేసింది.

న్యాయాధికారి రక్షకభటులను పంచ,
యువకుట్టే పట్టి తెప్పించి, నిర్వంధంలో
ఉంచి, మర్మాడు విచారణ చేస్తానని
చెప్పాడు.

మర్మాడు యువకుడు న్యాయప్రాపానికి
రాగానే ఒక కుర్రవాడు అతన్ని సమీపించి,
పొతుంది. ''అయ్యా, నేను కొత్తగా న్యాయశాస్త్రం చది

వాను. మీ తరఫున వాదించడానికి ఎవరూ లేదు గనక ఆ పని చేసే అవకాశం నాకు ఇప్పించండి.” అన్నాడు.

యువకుడు ఆశ్చర్యపడి, తన కేమీ అభ్యంతరం లేదన్నాడు. న్యాయాధికారి ఫ్రాయిని, ముద్దాయినీ పిలిచాడు.

పేదరాసి పెద్దమ్మ న్యాయస్తోనంలో హజరుగానే పున్నది. యువకుట్టి భట్టులు ముందుకు తెచ్చారు.

న్యాయశాస్త్రం చదివిన కుర్రవాడు న్యాయాధికారిని సమీపించి. “తమరు ఈ విచారణ కొద్దిగా వాయిడా వేయాలని నా మనవి. నేను ముద్దాయి పడ్డన వాదించ బోతున్నాను. కానీ అతనికే వివరంగా మాట్లాడటానికి నాకు వ్యాపధి చిక్కులేదు.” అని చెప్పాడు.

“నీను సాయంకాల మంతా ఏం చేస్తు వ్యాపు?” అని న్యాయాధికారి కోపంగా అడిగాడు.

“తమరు నన్ను మన్నించాలి. నేను నిన్న సల్లా వేరుశనగ నాటటానికని విత్తులు వేయించుతూ పాలంలోనే ఉండిపోయాను,” అన్నాడు కుర్రవాడు.

“ఆదెం బుద్ధిలేని మాట! నాచే వేరు శనగవిత్తులను ఎవరైనా వేయించుకుం టారా? వెచిన విత్తులు ఎక్కుడన్న మొల కెత్తుతాయా?” అన్నది పేదరాసి పెద్దమ్మ.

కుర్రవాడు అమె కేసి ఆశ్చర్యంగా చూసి. “అట్లు వేసిన కోదిగుట్టు పిల్లలై తరతరాలుగా గుడ్లు పెట్టగా లేనిది వేయిం చిన విత్తులు మొలకెత్తటం అబ్బ రమా?” అన్నాడు.

న్యాయాధికారికి విషయం బోధపడి పోయింది. పేదరాసి పెద్దమ్మ తెచ్చిన ఫ్రాయి దును ఆయన కొట్టిపొరేశాడు. యువకుడు తన పడ్డన వాదించిన కుర్రవాడిక మంచి బహుమానం ఇచ్చి. తన గ్రామానికి వెళ్ళిపోయాడు.

శ్రవీరేషాంత్రి

పరిగత పరమార్దాన పండితాన మాపమంస్తాః,
తృణమిష లఘు లక్ష్మీ రైవ తాన సంరుణద్భిః;
అధినపమదరేశార్యమగండస్తలానాం
న భవతి బిసతంతు ర్యారణం వారణామ్ 1.

[క్షాములైన పండితులను అవమానించు. నీ నంపద వారికి గడ్డపాపకో నమానం.
మదించిన ఏనుగులను తామరతూళుతో బంధించబం ఎలాసార్యం ?]

అంభోజసీషనవిషారవలాన మేవ
హంసస్య హంతు నితరాం కుపితో విధాతా,
న త్వస్య దుగ్గజలఫేదవిథో ప్రసిద్ధాం
వైదగ్గ్యక్రి మపహర్తు మస్తా సమర్థః 2.

[బ్రాహ్మణులు పాంన మీద అలిగితే దాన్ని తామరకొలసులలో విపూరించుండా
ఇసించగలడు గాని, పాలమూ సీటిసి వెరు చెయుటంలో దానికిగల శక్తిని కిని
వేయగలడా ?]

జయంతి తే సుకృతినే రససిద్ధాః కవిశ్వరాః,
నాస్తి తేషాం యశఃకాయే జరామరణజం భయం 3.

[గావ్య రచనలు చెని, రనస్తులైన కపులు నెంపాదించుకునే యశస్వు అనే శరీరాలకు
పార్శ్వక్షేపుయా, మరణమూ అనేమి ఉండపు.]

గజదంగ

ఒకనాడు ఒక వ్యాపారి ఒక నగరానికి వర్తకం మీద పచ్చి. తాను తెచ్చిన సరు కంతా అమ్మేసి, విక్రయ థసం వెయ్యారూపాయలు మూట కట్టుకుని, ఆ రాత్రి ఒక సత్రం గదిలో పదుకున్నాడు.

ఆ వ్యాపారి మర్చాడు ఉదయం లేచి చూసుకుంటే దబ్బు మూట లేదు. వెంటనే అతను సత్రం యజమానికి ఈ సంగతి తెలిపాడు.

సత్రం యజమాని సత్రంలో బస చేసిన వారందరినీ ఒక చేట చేర్చి. అందరి సామాన్నా సాదా చెయ్యమని నోకర్లను అభ్యాపించాడు.

ఆ సమయంలో ఒక పెద్ద మీసాలవాడు, తలకొక గుర్త చుట్టుకుని, ఒక మూట తీసుకు పచ్చి వ్యాపారి కాళ్ళ దగ్గర పెట్టి. "ఇదుగో మీ దబ్బు మూట. మీ సామ్మానిగా ఉన్నదే, లేదే చూసుకోండి. దిన్ని సత్రంలో గది ఏర్పాటు చేసుకునేటప్పుడు

దొంగిలించిన వాళ్ళి సేనె. నా కారణంగా ఈ పెద్ద మునుములందరూ అపమానానికి గురి కావటం సహించలేక పట్టుపడి పొదా మని పచ్చాను," అన్నాడు.

ఈ మూటకు వ్యాపారి అనుందించి, మూట విప్పి, దబ్బు ఎంచి చూసుకుని, "ఉబ్బంతా సరిగానే ఉన్నది. ఇంతకూ నువ్వు మామూలు దొంగపు కావట్లున్నాపు. దొంగ ఎపదూ ఇలా చెయ్యాడు. ఇంద బహుమానం!" అంటూ కొంత దబ్బు వాడి కిష్టబోయాడు.

వాడు దాన్ని స్వీకరించక, "దొంగ దండునకు అర్థుడుగాని. బహుమానికి అర్థుడు కాదు. ఇంతకూ నేనీ దొంగతనం ఎలా చేశానే చెబితే మీ కందరికి హెచ్చరికగా ఉంటుంది. మీరు మీ సరుకంతా అమ్మేసి సామ్మాని చేసుకుని బయలు దేరగానే నేను మీ వెనకే పచ్చాను. మీరు సత్రంలో గది ఏర్పాటు చేసుకునేటప్పుడు

నిజానికి వాడు మామూలు చీకటి దొంగ కాదు, గజ్ దొంగ. వాడు సలుగురూ చూస్తూండగానే దొంగతనం చేస్తాడు.

ఈ గజ్ దొంగ కింద ఒక శిష్యుడుండే వాడు. వాడు తన గురువుకు సహాయకుడుగా కూడా ఉండే వాడు. ఈ శిష్యుడు ఒక సారి ఒక ధనికుళ్ళే వెంబడించాడు. ఆ ధనికుడి చెతిలో ఒక పసుపురంగు సంచీ ఉన్నది. ఆ సంచీలో బంగారు నాణాలున్నాయి. వాటిని ధనికుడు ఎంచి సంచీలో పొనుకోవటం చూసి దొంగ ఆయనను వెంబడించాడు.

ఆ ధనికుడు ఇంటికి వచ్చి, సంచీని లోపల పెట్టమని తన నౌకరు కిచ్చి. వాళ్ళి చెంబుతో నీరు తెమ్మున్నాడు. నౌకరు సంచీని లోపల బల్లమీద పెట్టి, యజమానికి చెంబుతో నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చి. అయినకు ఘలహారం తీసుకురావటానికి మళ్ళీ లోపలికి వెళ్ళాడు. యజమాని కొబ్బరిచెట్టు దగ్గర కాల్పు కదుక్కునే సమయంలో దొంగ చల్లగా లోపల ప్రవేశించి, బల్లమీద సంచీ సంగ్రహించి, కిఫ్ఫంగా అడవి చేరి, తన గురువుకు సంచీ ఇచ్చి, తాను దాన్ని ఎలా సంగ్రహించినది చెప్పాడు.

"ఒరే, చాలా తప్పుపని చేశావు. సంచీ పొవటం కనిపెట్టి ఆ ధనికుడు తన నౌకరును

మీది ఘలానా గది ఆని తెలియగానే అందులో ప్రవేశించి, మంచం కింద దూరాను. మీరు పదుకుని గురకపెట్టటం మొదలు పెట్టగానే, ఇలా పాకుతూ వచ్చి, మూట చప్పడు కాకుండా ఇలా పట్టుకుని. ఈ వెనక ఉన్న చీకటి గదిలోకి పారిపోయాను—“ అంటూ, వ్యాపారి మూటను తీసుకుని వెనక ఉండే గదిలోకి పరిగెత్తి, వెనక ఉన్న గోద దూకి, లాఘువంగా అడవిలోకి మాయమయాడు!

దొంగ ఉద్దేశమేమిటో తెలియక, వాడు మళ్ళీ వప్పాడని చూస్తున్న వారందరికి వాడి ఎత్తు అర్థమయే పరికి వాడి జాడ ఏ మాత్రమూ లేదు.

శంకించి, పొంస పెదతాడు. మన పల్ల ఎవరికి హని రాకూడదు," అన్నాడు గజదెంగ.

"పారపాటే బరిగింది. ఇప్పుడే వెళ్లి ఆ నౌకరు బాధపడకుండా చూస్తాను," అంటూ ఇమ్మడ్యు పనుపురంగు సంచి తీసు కుని ధనికుడి ఇంటికి వచ్చాడు. ధనికుడు తన నౌకరును పసారాగుంజకు కట్టి. "ఆ సంచి ఏం చేశావే చెప్పకపోతే నిన్ను వాతలు పెట్టి చంపేస్తాను! చెప్ప!" అని థికరంగా బెదిరిస్తున్నాడు.

"నేనే పాపమూ ఎరగను, బాబో!" అని వురా?" అని అడిగాడు.

నౌకరు ఏడుస్తున్నాడు.

ఇంతలో గజదెంగ ఇమ్మడ్యు, "అయ్యా!" అని పెలిచాడు.

"ఎవరూ?" అంటూ ధనికుడు బయటి చెప్ప చూశాడు.

గజదెంగ ఇమ్మడ్యు పనుపురంగు సంచి ధనికుడి ముందు పెట్టి, "నేను నుభానుగారి పనిమని షినండి. మీరింతకు ముందు

వారింటికి వచ్చి, వారితే మాట్లాడుతూ

ఈ సంచి ఆక్రూడ పెట్టి మరిచిపోయారండి.

సుభానుగారు ఈ సంచి తమ కిష్టమన్నా

రండి, వస్తానండి," అంటూ వెళ్లిపోయాడు.

ధనికుడు ఇంటికి ప్రస్తుతా సుభానుగారిం

బటికి వెళ్లిన మాట నిజమే. కాని సంచి

ఇంటికి తెచ్చినట్టు ఆయనకు బాగా గుర్తు

న్నది. ఆయన నౌకరు కట్టు ఏప్పుతూ,

"ఈ సంచిని నేనెనసలు ఇంటికి తీసుకు

రాకపోతే, బల్లమీద పెట్టానని ఎలా అన్నా

బెదిరిస్తున్నాడు.

"మీరిచ్చానని గట్టిగా చెబుతుంటే

నేను బల్లమీద పెట్టాను కాబోలు ననుకున్నా

నండి," అన్నాడు నౌకరు.

కాని తరవాత ధనికుడు తన సంచి ఏప్పి

చూసుకుంటే అందులో ఉన్నవి బంగారు

నాణాలు కాపు—చిల్డుపెంకులు! ఏచారిం

చగా సుభానుగారికి అలాటి నౌకరు

లేనట్టు తేలింది.

నామాన్యమైన ప్రశ్నలు

ఒక గ్రామంలో ఒక ధనికుడు ఉండేవాడు. అయినకు ఒకతే కుమార్త. ఆ ధనికుడి వద్ద ఒక దిక్కులేని కుర్రవాడు ఉండేవాడు. చిన్నతనం నుంచీ వాడు ఆ ధనికుడి ఇంటనే పెరిగి, పశుపులను కాస్తూ ఉండేవాడు. చదువు సంఘ్యలు లేకపోయినా. వాడు సూక్ష్మబుద్ధి గలవాడు. మంచి మాటకారి. వాడి పేరు రాముదు.

ధనికుడి కూతురు జూనకి రాముడి కన్న కాస్త చిన్నది. కాని అమెకు తన యాడు వాళ్ళ మరప్పురూ లేని కారణం చేత అస్త మానమూ వాడి కబుర్లు బింటూ, వాడికి బాగా మాలిచి అయింది.

రాముదూ, జూనకి పెరిగి పెద్దవాళ్ళయే కొద్ది వారి మధ్య ఉన్న ఆప్యాయత ఆపేక్షగానూ, ఇంకా ముదిరి ప్రేమగానూ పరిసు మించింది. వాళ్ళ పెళ్ళాడామనె న్నర్యా యానికి కూడా పచ్చేళు.

ఈ స్థితిలో ధనికుడికి అప్పలు సంగతి కాస్తా తెలిసిపోయింది. తన మంచితనం తన కొంపకే ఎసరు తచ్చిందనీ, కానిచ్చిన అలుసుతో రాముదు తన కూతురి మనము దెంగిలించ జూన్నన్నాడనీ అగ్రహించి అయిన రాముళ్ళి చాపగొట్టబోయాడు. కాని జూనకి తండ్రికి అధ్యుషచ్చి, “వాడు చేసిన తప్పేముంది? నాకి ప్రపంచంలో వాడి కన్న ఇష్టమైనవాడు మరొకడు లేదు. నేను వాళ్ళి తప్ప మరొకరిని పెళ్ళాడను. కాప లిసై నన్నే చాపగొట్టండి.” అన్నది.

రాముళ్ళి తన చూరు కింద ఇంక ఉండ నివ్వరాదని నిశ్చయించుకుని యజమాని వాడితో, “ఒరే, నిన్న పామును పాలుపోసి పెంచినట్టు పెంచాను. నా కూతురు మూర్ఖు రాలు. నువ్వ నిజంగా నా అల్లుడిచి కావాలంటే ధనమూ, కిరీ కూడా సంపాదించాలి. అచి రెండూ సంపాదించుకు రాపటూనికి సీకు

ఏడాది గడు విచ్చాము. ఈ క్లిమె యైక్రిష్ణించి వెళ్ళిపో ! '' అన్నాడు.

బాసకి ఏడిచింది. రాముడు తూరు పదిలి వెళ్ళిపోయాడు. గ్రామాలలో ఉండే వాళ్ళకు ధనమూ. కీర్తి ప్రతిష్టలూ రావు. అందు చేత వాడు తిన్నగా రాజభానీ సగరం చేరాడు.

రాముడు రాజభాని చేరేసరికి అక్కడ పండిత సభలు జరుగుతున్నాయి. రాజుగారు ఏటా మూడు రోజులపాటు పండిత పరిషత్పత్రాలు, పొటీలూ జరిపి, ఆ పొటీలలో అందరినీ మంచిన వారికి గమ్మ సన్నానమూ, సత్కారమూ చేస్తారు. వాటిక అందరూ రావచ్చు.

ఈ ఏదు ఒక వింత జరిగింది. సభ మూడు రోజుల నుంచి జరుగుతున్నప్పటిక ఏపండితుడూ మరొక పండితుల్లో ఒడించట మన్నది జరగలేదు.

సాయంకాలంలో పల ఎవరో ఒకరు చిఱయం సాధించాలి. రాజుగారు ఎంత ప్రిత్నమించినా పండితుల పస అయి పోయినట్టు కనిపించింది. వారు వేసే ప్రశ్నలు రాసురాను సీరసంగా పరిణిమించి, దివరకు అయ్యేపోయాయి.

రాజుగారు హతాసుడై. '' ప్రైక్కులలో కూడా ఎవరన్న ప్రశ్నలు వేయవచ్చు. '' అన్నాడు. పండితులే పట్టపోయాక సామాన్య

లప్పల్ ఏమవుతుంది? అందుచేత చాలాసేపు ఎవరూ నేరు మొదపలేదు. కానీ మాటకారి అయిన రాముడు ఉరుకోలేక, “మహా రాజు, నేను మామూలు మనిషిని. తమ సెలవైతే మా మూలు ప్రశ్నలు వెయ్యాగలను!” అన్నాడు. రాజు అనుమతించాడు.

“ ఒక దారిన రెండు వైపుల సుంచి ఇద్దరు మనుమలు వస్తూంటారు: వారు ఒకరికొకరు ఏమవుతారు? వాళ్ళ కలును కున్నప్పుడేమవుతారు? ఒకరినాకరు దాటి పొయాక ఏమవుతారు? ” అని రాముడు అడిగాడు.

ఈ ప్రశ్నలు విని పండితులు నిర్మాంత పొయారు. ఇవి పచ్చి ప్రశ్నలని కొందరు ఆశ్చేపలి తెలిపారు. రాజుగారికి కూడా అలాగే అనిపించింది. ఆ ప్రశ్నలకు పండితులు సమాధానాలు చెప్పటానికి సిద్ధంగా లేరని యాథి చేసుకుని, రాజుగారు రాము ఇతి, “ ప్రశ్నలు వెయ్యాగానే సరికాదు,

వాటికి నువ్వు సమాధానాలు చెఱితనే గెలిచినట్టు! లేకపోతే నిన్ను తీవ్రంగా జికించగలను,” అన్నాడు.

రాముడు చిరుసప్పు సవ్యి, “ నే నడిగిన ప్రశ్నలు చాలా తెలికైనవి, మహారాజు! ఒక దారిలో రెండు వైపుల సుంచి వచ్చేవాళ్ళు ఒకరికొకరు ఎదురపుతారు; కలుసుకున్నాక దగ్గిర ఆపుతారు; ఒకరినాకరు దాటిపొయాక దూరమవుతారు! ” అన్నాడు.

సభలో అందరూ గొల్లున సవ్యారు. రాజుగారు రాముడి సహజయ్యల్కి సంతోషించి, ఆ యొదు పండిత పరిషత్తులో వాడికే విజయం చేకూరినట్టు ప్రకలించి, వాడికి సన్నాసమూ, సత్కారాలూ చేసే పంపాడు.

రాముడు తన గ్రామానికి తిరిగిపచ్చి జరిగినదంతా తన యజమానికి చెప్పాడు. వాడు వచ్చినది మొదలు తన కుమారైను పట్టుకున్న దిగులు కణ్ణురా చూసిన ధనికుడు రాముడికి, జానకికి పచ్చి చేసేకాదు.

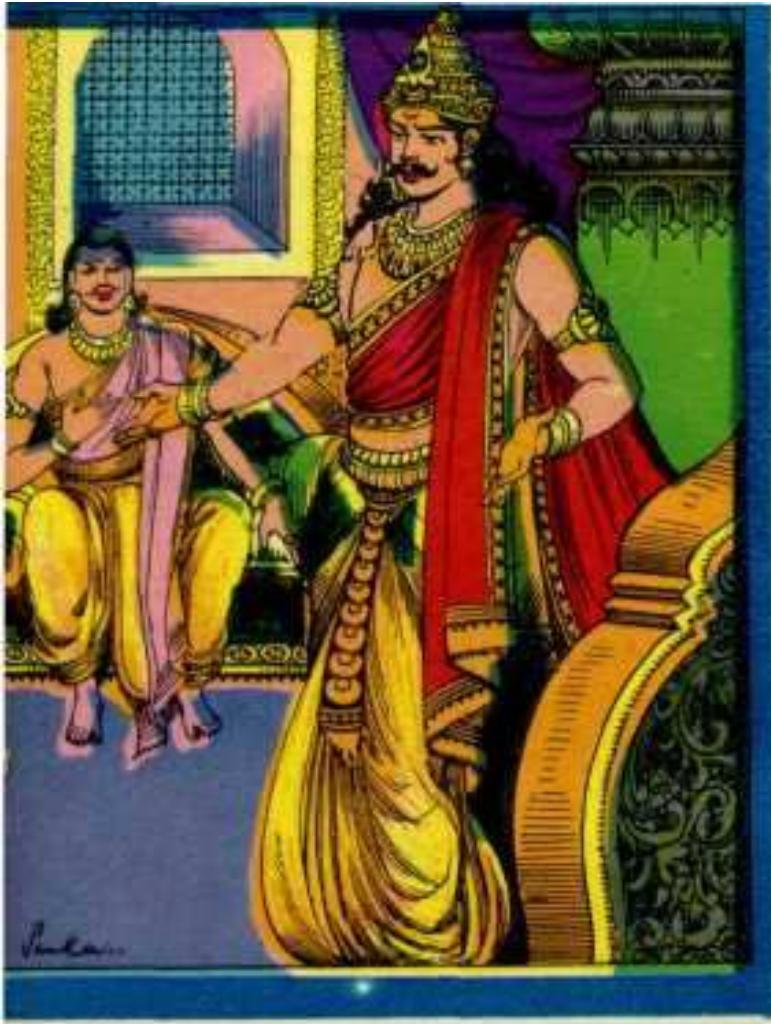
మోహణరితం

బ్రాహ్మణుడు పాండవులున్న చేటికి వచ్చి, "మా రాజుగారు మీ వృత్తాంతమంతా తెలుసుకుని రమ్మని నన్ను పంపాడు. మా రాజుగారు పాండు మహారాజుకు స్నేహాతుడు; తన కుమారైను అర్థముది కిచ్చి పెళ్ళి చెయ్యాలని కలలుగన్నాడు. అందుచేత మీ కులగోత్ర నామాలు తెలిపి, పంతేషం కలిగించండి," అని అడిగాడు.

థర్మరాజు ఆ బ్రాహ్మణుడికి అతిథి పత్రారాలు జరిపి; కూర్చోబట్టి, "మీ రాజుగారికి మా కులగోత్రనామాలతో ఏం పని? మత్స్యయంత్రం కొట్టినవారికి తన కుమారైనిస్తానన్నాడు. మా వాడు ఆ పని చేసి పిల్లను గెలుచుకున్నాడు. మీ రాజు కోరిక నెరవేరిందని అనుకుంటున్నాను," అన్నాడు.

ఇంతలో ద్రుపదుడు పాండవులను తీసుకురమ్మని పంచిన రథాలు వచ్చాయి. పాండవులందరూ వేరువేరు రథాలలో ఎక్కారు. కుంతి ద్రోపదీ ఒక రథంలో ఎక్కారు. రథాలు రాజనగరు చేరాయి. ద్రుపదుడు వారి కోసం రకరకాల కానుకలు పంపాడు, అయితే పాండవులు క్రతియోచిత మైనవే గ్రహించి, మిగిలినవి వదిలేశారు. తరవాత ద్రుపదుడు వారిని కళ్వారచూసి, నిశ్శ్రయంగా క్రతియులేనని యాధిచేసుకున్నాడు.

ఒక మంటపంలో సమావేశం జరిగింది. అక్కడ ద్రుపదుడు థర్మరాజు కేసి తరిగి, "అయ్యా, మీ రావరో మాకు తలియలేదు. మీ రావరో తలి స్నేహాని మా పిల్లను

కాప్రాక్రంగా వివాహం చెయ్యటం సాధ్యం కాదు," అన్నాడు.

ఆప్యాడు ధర్మరాజు నిజం చెప్పేశాడు. ద్రోషదిని గిలుచుకున్నవాడు అర్థాను దేనని తెలియగానే ద్రుపదుడి కంట అనంద బాధ్యత రాలాయి. "మీరు లక్ష్మియింట చనిపొకుండా తప్పించుకోవటం నా అదృష్టం. మీకు మీ రాజ్యం తిరిగి సంపాదించి పెదతానని ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాను," అన్నాడారున.

కుంతిదేవి, పాండవులూ, ద్రోషదినికి మంచి భవనం ఒకటి ఏర్పాటయింది. అందులో వాళ్ళకు సుఖంగా జరుగుతున్నది.

కొద్ది రోజులయాక ద్రుపదుడు పాండవులతే. మంచి శుభముహూర్తం చూసి ద్రోషదికి, ఆర్థునుదికి త్వరలో వివాహం ఏర్పాటు చేస్తానన్నాడు.

"అది ఎలా వీలవుతుంది? ఆర్థునుదికన్న పెద్దవాళ్ళం నేనూ, తీముడూ ఇంకా అవివాహాతులం," అన్నాడు ధర్మరాజు.

"అలా అయితే మా కృష్ణను నీకే ఇచ్చి చేస్తామ," అన్నాడు ద్రుపదుడు.

"మీ కుమార్త రత్నం లాంటిది. రత్నాన్ని అందరూ అనుభవించవచ్చును. మా ఆమ్మా నేటు వచ్చిన మాటను బట్టి మేము అయిదు గురమూ ఆమెను పెళ్ళాడ తా ము," అన్నాడు ధర్మరాజు.

ఈ మాటకు ద్రుపదుడు నివ్వేరపాయి. "ఒక పురుషుడు అనేకమంది భార్యలను పెళ్ళాడవచ్చును గాని. ఒక స్త్రీ అనేక మంది భర్తలను వివాహం చేసుకోవటం ఎక్కుడన్నా కట్టా? దిని విషయమై రెపు మఘా, నేనూ, కుంతిదేవి, మా ధృష్టద్యుమ్మిడూ కలిసి చర్చించి. ఏదో ఒకటి నిశ్చయించుకుండాం," అని ద్రుపదుడు అప్పటిక చర్చ కట్టిపెట్టాడు.

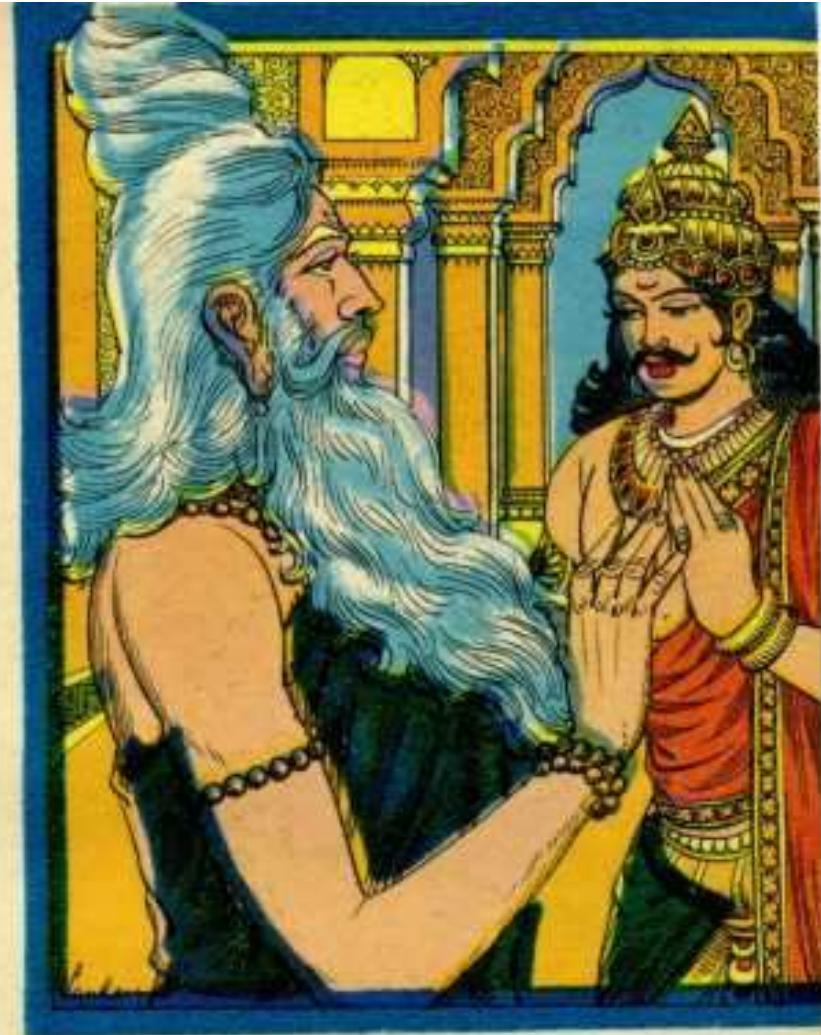
ఆ సమయానికి నల్లజింకతేలు ధరించి కృష్ణదైవపాయనుడు అక్కదికి వచ్చాడు.

అందరూ ఆయనకు ఎదురు వెళ్లి, పూజించి, తిసుకు చెచ్చి ఉచితాసనం మీద కూర్చు బట్టి, తాము కూడా కూర్చున్నారు.

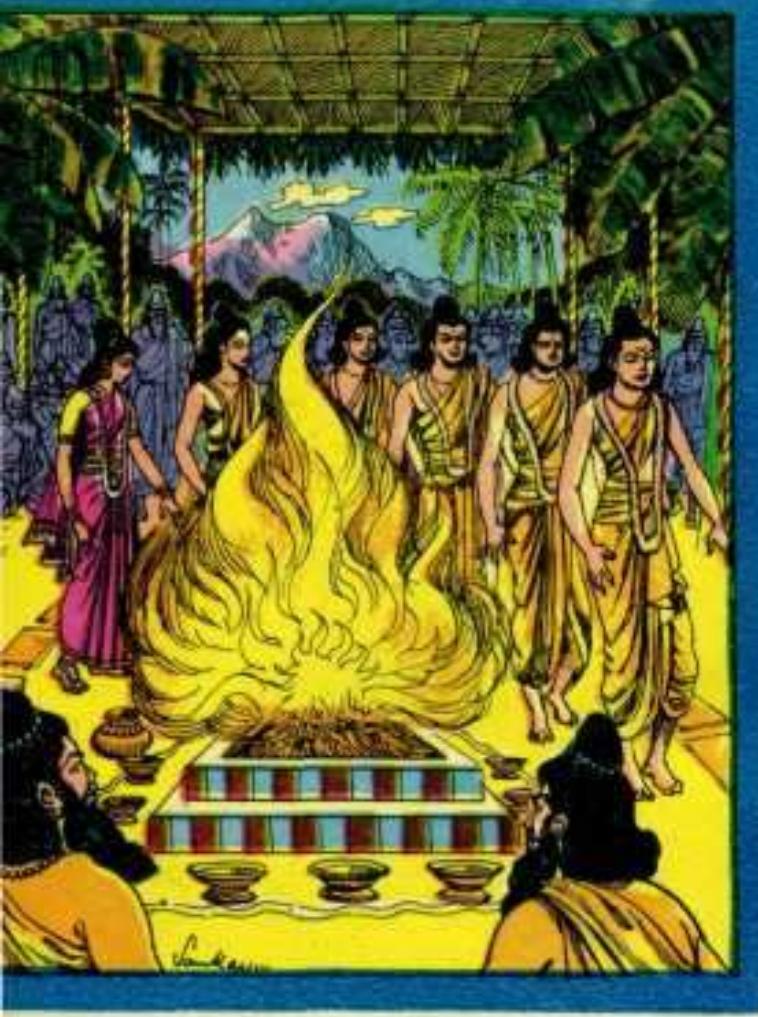
ఆ సభలో ద్రుపదుడు కృష్ణదైవపాయ నుదితే, “మహాత్మ, అన్ని ధర్మాలూ తెలిసినవాడై ఉండి కూడా ఈ ధర్మరాజు, నా కుమారెను తాము ఆన్నదమ్ములు అయిదుగురూ పెళ్ళాడాలంటున్నాడు. మికు తెలియని విషయాలుండపు. ఏ యుగంలో నైసా అనేకమంది పురుషులు ఒక్కట్టిని పెళ్ళాడినది కట్టా? అది ధర్మ విరుద్ధం కాదా?” అన్నాడు.

పెంటనే ధర్మరాజు, “అధర్మంనా నేట ఎన్నదూ రాదు. మొమందరమూ ఈమెను పెళ్ళాడతామన్నప్పుడు మీరు నిశ్చింతగా ఆ పని చెయ్యిపుచ్చును. మూ కందరికి ఈమె పైన మనము పోయింది. ఆదిగాక మూ తల్లి ఆఱ్ల ఆయింది. తల్లి ఆఱ్ల పొలిం చటం కన్న ఉత్తమ ధర్మమేమున్నది? పూర్వాచారాల మాటకు వస్తే, గా తమ వంశంలో పుట్టిన జటిల అనే మునికవ్య చిదుగురికి భార్య ఆయింది. దాక్షయత్న అనే మునికవ్య ప్రచేతుపు లనే మునులు పదిమందికి భార్య ఆయింది. ఇవి పురాణాలలో మనం విన్నవే.” అన్నాడు.

ధృష్టిద్యుమ్ముదు మరొక రకం అభ్యంతరం లేవదీశాదు: తమ్ముడైన ఆర్థునుడు స్విక్తతే గలుచుకున్న కన్యను ఆన్న ఆయిన ధర్మరాజు ఎలా పెళ్ళాడాడు? కృష్ణ ఇంతమందికి ఎలా భార్య అపుతుంది? కుంతి తన మాట అబద్ధం కారాదని పట్టుపట్టింది.

కృష్ణదైవపాయనుడు కుంతికి దైర్ఘం చెప్పి, ద్రుపదుడితే, “రాజు, ధర్మరాజు చెప్పినది ఆధర్మం కాదు. కుంతి కోరికా తప్పు కాదు. ఈ అయిదుగురు ఆన్నదమ్ము లకూ నీ కుమారై నిచ్చి వివాహం చేయ్యి.” అన్నాడు.

తరవాత ఆయన ద్రుపదుల్లి ఏకాంతంగా తీసుకుపోయి, ద్రోషది పూర్వ జన్మల వృక్షాంతం ఈ విధంగా చెప్పాడు:

పూర్వం మౌద్గల్య డనే మునికి ఇంద్ర సేన అనే భార్య ఉండేది. మౌద్గల్యదికి కుష్ఠవ్యాధి పోకటం చేత ఆమెకు భర్త నుంచి ఎలాటిసుఖమూ లెకుండా పోయింది. ఆమె భర్త కోసం కలవరిస్తూ చనిపోయి, మరొక జన్మలో కాశిరాజు కుమార్తగా పుట్టింది. ఆ జన్మలో ఆమె ఎంతో సాందర్భ వతి. ఆయినా ఆమెకు భర్త దొరకలేదు. అందుకామె చాలా దుఫించి, వరమేళ్లు గురించి తీవ్రమైన తపన్ము చేయ

నారంభించింది. కొంతకాలానికి పరమేళ్లు రుడు ఆమె ఎదట ప్రత్యక్షమై. "ఏమి కోరి తపన్ము చేస్తున్నావు? నీ కెమి కావాలో కోరుకో," అన్నాడు.

ఆమె అత్రంగా, "పతి, పతి, పతి, పతి!" అని అయిదుమార్లు అన్నాడి.

"నీకు వచ్చే జన్మలో అయిదుగురు మహాపురుషులు భర్తలు కాగలరు," అన్నాడు మహేళ్లురుడు.

తనకు అయిదుగురు భర్తలయేట ట్లుంటే, తాను ఆందరికి సమంగా సేవలు చేస్తూ, ఆందరినీ సమంగా నుఖపెట్టేటట్లు అనుగ్రహించమని కాశిరాజు కూతురు మహేళ్లురుట్టి వెడింది.

ఆమె ఇప్పుడు ద్రోషదిగా పుట్టి, పూర్వ జన్మలో పరమేళ్లు దిచ్చిన వరాన్ని అను సరించి పాండపు లయిదుగురికి భార్య కానున్నాది.

ఈ సంగతి చెప్పి, కృష్ణద్వాపాయన ముని ద్రుపదుడికి, పూర్వకాలం ఇలాటి వివాహాలుండే వనటానికి ఒక నిదర్శనం చెప్పాడు. ఆదేమిటంటే; నితంతు డనే రాజ్యర్థికి పాల్వ్యయుడూ, శూరసేనుడూ, శ్రుతసేనుడూ, పారుడూ, అతిసారుడూ అనే అయిదుగురు కొడుకులుండేవారు.

ఎంతో అన్యేష్టంగా ఉండే ఆ అయిదు
గురూ కలిసి ఉచ్చిసర రాజకుమారై ఆయిన
అజితను పెళ్ళాడి, అమెరుందు ఆ అయిదు
గురూ సంతానం కన్నారు. ఇది ఒకస్వరు
ఉండిన ఆచారమే.

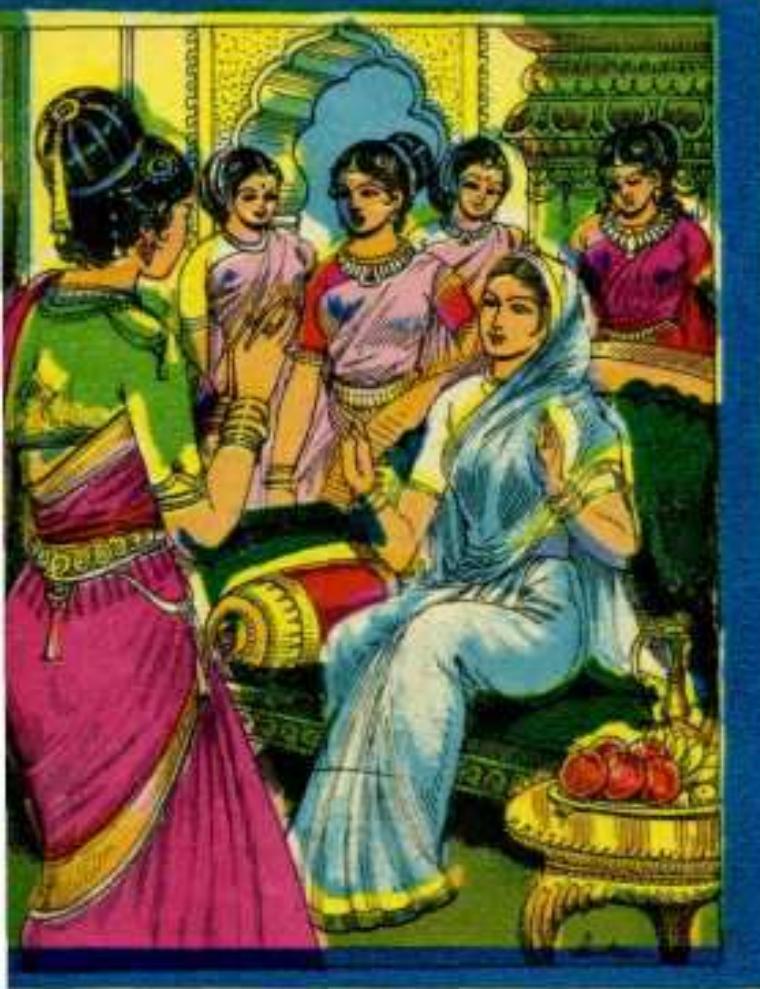
వ్యాసుదైన కృష్ణద్వైపాయనుడే ఈ మాట
చప్పాక ద్రుపదుడికి సందేహ నిప్పి
అయింది, పాండవులందరూ తన కుమా
రైను పెళ్ళాడటానికి సమ్మతించాడు.

ఆ రోజే మంచి లగ్గం ఉన్నది. చంద్రుడు
పుష్టిమి నక్కత్రంతో కలిసి ఉన్నాడు.
అందుచేత పాండవులకు ద్రోపదితో ఆ రోజే
వివాహం శావటం మంచిదని కృష్ణద్వైపా
యనుఉన్నాడు. ద్రుపదుడు వెంటనే వివాహ
యత్నాలు ప్రారంభించాడు. కొంపిల్చు
నగర మంతటా ఆరటిచెట్లూ, పోకగుత్తులూ
అమర్మారు. లేత రావితకుల తోరణాలు
అమర్మారు. అన్ని జథ్యముందూ గంధం
కలిపిన నీటితో అలికి, కర్మారంతేసూ,
ముత్యాలతేసూ ముగ్గులు పెట్టారు. నగర
మంతా ఆలంకరించబడి, ఇనంతో
కిటకిట లాడింది. అంతటా పుష్పమాలలు
కనిపించాయి, ముఖాసనలు కొట్టాయి,
మంగళాశిర్యచనాలు వినిపించాయి. ద్రుప
దుడి భవనానికి ఉచాన్యాన పెళ్ళి

పుదిరి వేళారు. దానిని చక్కగా ఆలంక
రించారు. దాని ప్రంభాలకు ఆకుపచ్చ
పట్టుబట్టలు మళ్ళారు. రంగురంగుల బట్ట
లతో చాందినీ ఆమర్చి. దానికి ముత్యాల
మాలలూ, పుష్పమాలలూ వేళ్ళాడగట్టారు.
బంగారు తిన్నె మీద అగ్నికుండం ఏర్పాటు
చేశారు. బంగారు పాత్రలతో పుణ్యానది
జలాలు తెచ్చిపెట్టారు.

ఆ క్రూరికి పాండవు లయిదుగురూ
మంగళస్నానాలు చేసి. మేలి పష్టాలు
ధరించి వచ్చారు. చక్కని బట్టలూ, ఆలం
కరణలూ ధరించి సభులతో సహా ద్రోపది
కూడా వచ్చింది. థామ్యదు పుణ్యమా

వాచన మయిక ముందుగా ద్రోపదిని. ధర్మరాజునూ పెళ్ళిపటల ముద కూర్చు బెట్టి. పేశామం చేయించి, శాస్త్రికంగా వారిద్రులికి పాణిగ్రహణం చేయించారు. తరవాత భీమార్దున నకుల సహదేవులు అదే విధంగా ద్రోపదిని పెళ్ళాడారు.

ద్రుపదుడు తన అల్లుట్టుందరికి వేరు వేరుగా వెలలేని ఆభరణాలూ, ధనమూ, ధనేతరాలూ, రథాలూ, గుర్రాలూ, ఏను గులూ, దాసీలూ, పాదితపులూ కానుక ఉచ్చారు. పాండవులు తన అల్లుట్టు ఆయి ఉండగా దేవతలు కూడా తనను ఏమీ చెయ్యలేరని ద్రుపదుడికి లేచింది.

ఎవాహ ఎధి పూర్తికాగానే ద్రోపది అంతఃపురంలోకి తిరిగి వచ్చి. ఈ తుమూన నంలో అంతఃపుర ప్రీల మధ్య కూర్చుని ఉన్న కుంతిదేవి వద్దకు పోయి. సాష్టాంగ వందనం చేసి. చేతులు తోడించి నిల బడింది. కుంతిదేవి తన కోదలిని చూను కుని ఎంతో ముచ్చుటు పడి, ఆమెకు నీతులు చెప్పి, ఆశిర్వదించింది.

పాండవులు ద్రోపదిని పెళ్ళాడివట్లు తెలియగానే కృష్ణుడు ఆ ఆయిదుగురికి అంతులేని కానుకలు తీసుకువచ్చారు. తరవాత పాండవులు కృష్ణుడితో సహ కాంపిల్చునగరం లోనే ఉండి సమస్త భోగాలూ అనుభవించసాగారు.

ద్రోపది స్వయంధవరంవాదు మత్స్య యంత్రాన్ని కొట్టి. కర్మదితో యుద్ధం చేసిన వాదు అర్థానుదేననీ, శల్యాశ్వీ ఓడించిన వాదు భీముడనీ, పాండవులు లక్ష్మియింట కాలిపోక సజీవులుగానే ఉన్నారనీ, ఎలాగే వారు కుంతిదేవతో సహ ఆ ఆపద నుంచి బయట వద్దారనీ రాజలోకానికి ఇప్పుడు తెలిసిపోయింది.

పూస్తనాపురానికి తిరిగి వెళ్ళిపొయి దుర్మోధనుడికి కూడా ఈ మాట తెలిసింది. పాండవుల అదృష్టం చూసి దుర్మోధనుడు

కుంగిపోయాడు. అప్పుడు దుశ్శాసనుడు తన ఆన్నమ నమీషించి, “బ్రాహ్మణ వేషం వెయ్యుకపొతే ఆ అర్థునుదికి ద్రోపది దక్కి ఉండునా? వాయి అర్థునుడని తెలిస్తే అంత తెలికగా పదిలిపెట్టేవాళ్ళమా? ఇప్పుడనుకుని ఏం లాభం? బాహుబలం కన్న దైవబలం పెచ్చ కావటం జరిగింది!” అన్నాడు. ఈ విధంగా వాళ్ళు జరిగిన దానికి విచారిస్తూ, లక్ష్రియుల్లు కాల్పుటానికి తాము నియోగించిన పురోచనుణ్ణి తిట్టుకుంటూ హస్తినాపురం చేరుకున్నారు.

జరిగినదంతా తెలియగానే సంతోషించిన వాయి విదురుడు. ఆయన ధృతరాష్ట్రుడి వద్దకు వెళ్ళి ద్రోపది స్వయంపర వార్త లన్నీ తెలిపాడు. ఏ కారణం చేతనే ధృతరాష్ట్రుడు, ద్రోపది తన కొడుకైన దుర్యోధనుణ్ణి వరించిం దనుకుని, పరమానందం చెంది, “ఆ ద్రోపదికి రక్షాభరణాలనూ, చీనాంబరాలనూ పంపించు. వెంటనే

ఆ మొను హస్తినాపురానికి రష్యంచు,” అన్నాడు విదురుడితో.

ధృతరాష్ట్రుడు తన మాటలను ఆపార్థం చేసుకున్నట్టు విదురుడు గ్రహించి, “ద్రువుడి కూతురు పరించినది అర్థునుణ్ణి. పాండవులు అయిదుగురున్నా ఆ ద్రోపదిని పెళ్ళాడేకారట.” అని వివరంగా చెప్పాడు.

అంతా ఏని ధృతరాష్ట్రు, “అయితే ఏమంటాపు? నాకు, నెఱం చెప్పాలంటే, దుర్యోధనుడూ వాళ్ళకన్న పాండవులంటేనే పెచ్చ ప్రేమ. వాళ్ళు ఎంత పరాక్రమ వంతులు! పెద్దవాళ్ళకు ఎలా సేవలు చేస్తారు! యుక్తాయుక్తాలు వాళ్ళు కెంత బాగా తెలుసు! ద్రువుడితో సంబంధం చేసుకుని వాళ్ళిప్పుడు మరింత బలవంతు లయారు. వాళ్ళు బతికి బాగున్నారంటేనే నా కెంతో సంతోషమయింది!” అన్నాడు.

“రాజు, ఎల్లకాలమూ నీ బుద్ధి ఇలాగే ఉండుగాక!” అన్నాడు విదురుడు.

తనివ బోల్య०

2

తనివ శ్రమశక్తిని కూడా కష్టపడి పెంపాం దించుకున్నాడు. అతను సూక్తలు లో పాశాలు, చాలా శ్రద్ధగా వినేవాడనీ, చురుక్కన విద్యార్థి అనీ మొదటనే చెప్పాము. అతను పస్తుతః ప్రజావంతుడు గనక చదువులో రాతించజానికి అతను అట్ట శ్రమించే అవసరం లేకపోయింది.

అతను తనను గురించి గాని, తన చుట్టూ ఉన్నవారిని గురించి గాని చాలా సూక్ష్మంగా విషుర్మించుకునేవాడు గనక తన లోపాలు తాను త్వరగా గ్రహించేవాడు. దీన్నే అతను పనిపెట్టుకుని అలవాటు చేసుకున్నాడు. అతను విశ్వవిద్యాలయంలో గ్రాహ్యయేషన్ చేసే నాటకి ఇది అతని స్వభావంలో ఒక ప్రముఖ లక్షణంగా చరిణమించింది. పెద్దయాక ఈ గుణం అతనిలో అద్భుతంగా రూపాందింది.

ప్రదీపిక చిన్నపిల్లవాడుగా ఉన్నప్పుడే అతడు తన పరిసరాలను నిరైతంగా పరిశిలించటం సాధారణంగా గమనించే దాన్ని. అతను చలాకుగా, అక్షాయితనంగా ఇతరులలో దౌర్ఘాల్యం పసికట్టి, ఏడిపించి అనందించేవాడు; కానీ ఇతర విషయాలు కూడా కనిపెస్తేవాడే. ఇతరులలో మంచి కూడా గ్రహించి, ఆ మంచి తనలో ఉన్నదే లేదే చూసుకునేవాడు. ఆలాంటి దెద్దనా కనిపిస్తే తాను నెర్చుకోగేరేవాడు.

అతనిలోని అత్యుత్తమ లక్షణం ఇదే ననుకుంటాను.

చిన్నతనంలో అతను ఎన్నడూ గాప్పలు చెప్పుకోవటం గాని, దంభం ప్రదర్శించడటం గాని ఎరగదు. పెద్దయాక కూడా అతనికి ఈ ఆపలక్షణాలు సరిపడేవి కావు. 1920 లో “కామసమాల్”

A. ఛలాయాచర (కవిత)

మూర్ఖవసుమావేశంలో మాట్లాడుతూ యయవకులు అలాంటి దురవాట్లను దూరంగా ఉండాలని చెప్పాడు.

అయినా ఫ్లదీమిరుకు సరదా అంటే ఇష్టమే. తన స్నేహితులు చెరిసప్పుడూ, తన కన్న చిన్నవాళ్ళిద్దరూ వెంట ఉన్న ప్పుడూ అతను అన్ని అటులకూ ముందుండే వాడు. అతని సప్పుతోనూ, అంతులేని పోస్టు కథలతోనూ, కబుర్లతోనూ రోజుఁ ఇల్లు మారుచొగుతూ ఉండేది.

వేర పసిల్చెప్పు కష్టదమోవ అనే అమోదు కుటుంబానికి అప్పు స్నేహితులూ.

“ఓను పట్టిక సూచిల్లో ఉపాధ్యాయుని. ఆమె తన అనుభవాలు రాస్తూ, టి భోజనాలప్పుడు మా ఇల్లు ఎలా ఉల్లాసంగా ఉండేదే వర్ణించింది—” ఫ్లదీమిర, అతని రండే సూదరి ఓల్పు అందరి కన్న ఎకుగ్రవగోల చేసేవారు. ఉత్సాహపూరితమైన వారి గంతులూ, వారి నప్పులూ ఒకంతకు నిలిచేవి కావు.” అన్న దామె.

వాళ్ళు బడిలో తాము చేసిన అల్లరి, ఆకతా యితనాలూ అన్ని చెప్పేవాళ్ళు. నాన్న కూడా మాతే కబుర్లు చెప్పేవాడు సరదాగా. ఆయన తన గది నుంచి లేచి వచ్చి, మా మధ్య వచ్చి కూర్చుని, సూపులు జీవితానికి సంబంధించిన గమ్మత్తులూ, కబుర్లూ, తాను చదుపుకున్నప్పటి కబుర్లూ, తన మీత్రుల నంగతులూ, చెప్పేవాడు. “అందరూ ఉల్లాసంగా నవ్వేవారు. అలాటి స్నేహితుల మధ్య కొత్త అనిపించటం ఇరగదు,” అని కష్టదమోవ రాసింది.

ఫ్లదీమిరుకు సంగీత మంచే కూడా చాలా యిష్టం. అతనికి ప్రారంభ పాఠాలు అమ్ముచెప్పి, పిల్లల పాటలూ, తెలిక పాటలూ ఇచ్చింది. అతను వాటని వాయించటం త్వరలోనే చక్కగా నేర్చుకున్నాడు. అప్పట్లో మంచి సంగీత వెత్త అయ్యే లాగా కనిపిం

చదం చేత, దరిమలా అతను నంగి తాన్ని పదిలిపెట్టసినవ్వేదు అమ్మ చాలా నెచ్చుకున్నది.

పసంతకాలం రాగానే పంజరాల నుంచి పక్కలను విడిచిపెట్టే ఆచారం ఒకటి ఉండేది. ఈ ఆచారం అంటే ప్లదిమీర్కు చాలా ఇష్టం. అమ్మను అడిగి దబ్బు తిను కుని ఒక పక్కన కొని, దాన్ని పంజరం నుంచి బయటికి పదిలేవాడు.

చిన్న తనంలో అతనికి పక్కలను పట్టు కునే సరదా కూడా ఉండేది. అతను తన స్నేహితులతో కలిసి పక్కల కోసం ఉచ్చులు వేసేవాడు. ఒకసారి ఒక "లినెట్" (ఒక రకం జీనువాయిపెట్టు) ను అతని పంజరంలో చూశాను. దాన్ని అతను పట్టు కున్నాడే, కొన్నాడే ఎవరైనా ఇచ్చారో నాకు గుర్తుపెడు. అది ఎంతోకాలం బతకలే ఉన్నది మాత్రమే ఝాపకం ఉన్నది. అది దిగులు పది, ఈకలన్నీ చెరుపుకుని చివరకు చచ్చిపోయింది. అతను గంభీరంగా అ చచ్చిన పట్ట కేసి చూసి, పెద్ద తీర్చా నంతో, " ఇంకెన్నయా పక్కలను పంజరంలో పెట్టను," అన్నాడు.

ఆ మాట మీదనే ఉండిపోయాడు కూడామా.

దిన్నికాలి శనివార కుటుంబం

అతను చిన్నతనంలో చేపలు పట్టుచూనికి, పక్కలను పట్టుచూనికి సరదాగా తిరగాడే గాని. అవి అతనికి వృససం కాలేదు. కాస్త పెద్ద వాడు కాగానే ఈ వ్యాపకాలు మానేశాడు.

బడిలో అతనికి లాటిన్ఫాష మీదా, హాస్టరి బ్యాగ్రఫిల మీదా, సాహిత్యం మీదా ఆఖిమానం బాస్టిగా ఉంచేది. కాంపోజి పశ్చ రాయటమంచే మహా ఇష్టం. చాలా బాగా రాసేవాడు.

ఏటన్నా కాంపోజిషన్ రాసేటప్పుదు కేవలమూ పాత్యపుస్తకాలలో చదివిన వాటి తోసూ, ఉపాధ్యాయులు ఉపిన వాటి

తేనూ తృప్తిపడక లైబ్రరీ నుంచి పుస్తకాలు తెచ్చుకునేవాడు. అతని కాంపాజిషన్లలో విషయం భారీగా ఉండేది. స్కూలి సాహిత్య ప్రమాణంలో ఉండేది. పెద్ద క్లాసులకు సాహిత్యం చెప్పే హెడ్జుస్టరుకు ఫ్లదిమిర్ అంటే చాలా అభిమానం. అతన్ని బాగా మెచ్చుకుని, ఘన్సుమూర్చు ఇచ్చేవాడు.

అతనికి విరామకాలమూ, శలవు దినాలూ పరిగొత్తటంలోనూ, నడవటంలోనూ, చలి కాలంలో స్కూలింగ్ చెయ్యటంలోనూ, వేసవికాలం "క్రోకె" ఆటలోనూ, ఈచటంలోనూ గదిచిపొయ్యేది. (అతను సూర్యకాంత చిత్తులు మెక్కుతూ చదువుకునేవాడు.) అతనికి సాహసగాథలు చదవటం ఇష్టం ఉండేది కాదు, గోగల్ రచనలూ, తుర్లి న్యేవ్ రచనలూ పదే పదే చదివేవాడు.

ఫ్లదిమిర్ తన సహాయాల్యులతో పాత్తుగా ఉంది. వారికి సహాయ పడేవాడు, వారి

వ్యాపాలు సరిదిద్ది పెట్టేవాడు, ఒకోక్కు సారి తన తేటి వాడికి బుర్ర పని చెయ్యక పొతే రచన కూడా తానే చేసి, సహాయం చేసేవాడు. తన సహా పారీలకు మంచి మార్గులు వచ్చేటట్లు రాయటానికి సహా యి పడట మే కాకుండా, అలాటి సహాయం వాళ్ళకు తన నుంచి గాని, మరొకరి నుంచి గాని లభించినట్లు ఎవరికి తలియకుండా చూడటం తన కిష్టమని అతను నాతే అన్నాడు.

సూక్తులు మధ్యచిరామ కాలంలో అతను తేటి విద్యార్థుల సందేహాలు తీర్చేవాడు. సామ లాగే ఒకోక్కుసారి సూక్తులకు అరగంట ముందే వెళ్లి, ఏ గ్రికు, లేక లాటిన్ వ్యాపాన్ని తర్వాత చెయ్యటానికి తేడ్రుడటమో, లేక ఏ కిష్ట గణిత సమస్యను విశదికరించటమో చేసేవాడు.

—(అఱుపోయింది)

టవ్వువాల్ శివ్, అతని చెల్లెలు 403

ప్రపంచము వింతలు: 102. బ్రాహ్మినిదాద్యో హిందూ ఆలయం

ఈ ఆలయం లాన లోఘున్ సగరంలో ఉన్నది. పూజకు వినియోగించే పుష్టిలు మండారాలు. అర్పకులు—డూన పండిత—శంఖం ఉది, ఇత్తది గొంట వాయిన్తూ పూజ చేస్తున్నాడు. బ్రాహ్మినిదాద్యో నీ హిందుపులకు అయిన చెసిన సేవను గుర్తించి త్రిచుమావారు బహుకరించిన పతకాన్ని అయిన దరించి ఉన్నాడు.

Chandamama, May '70

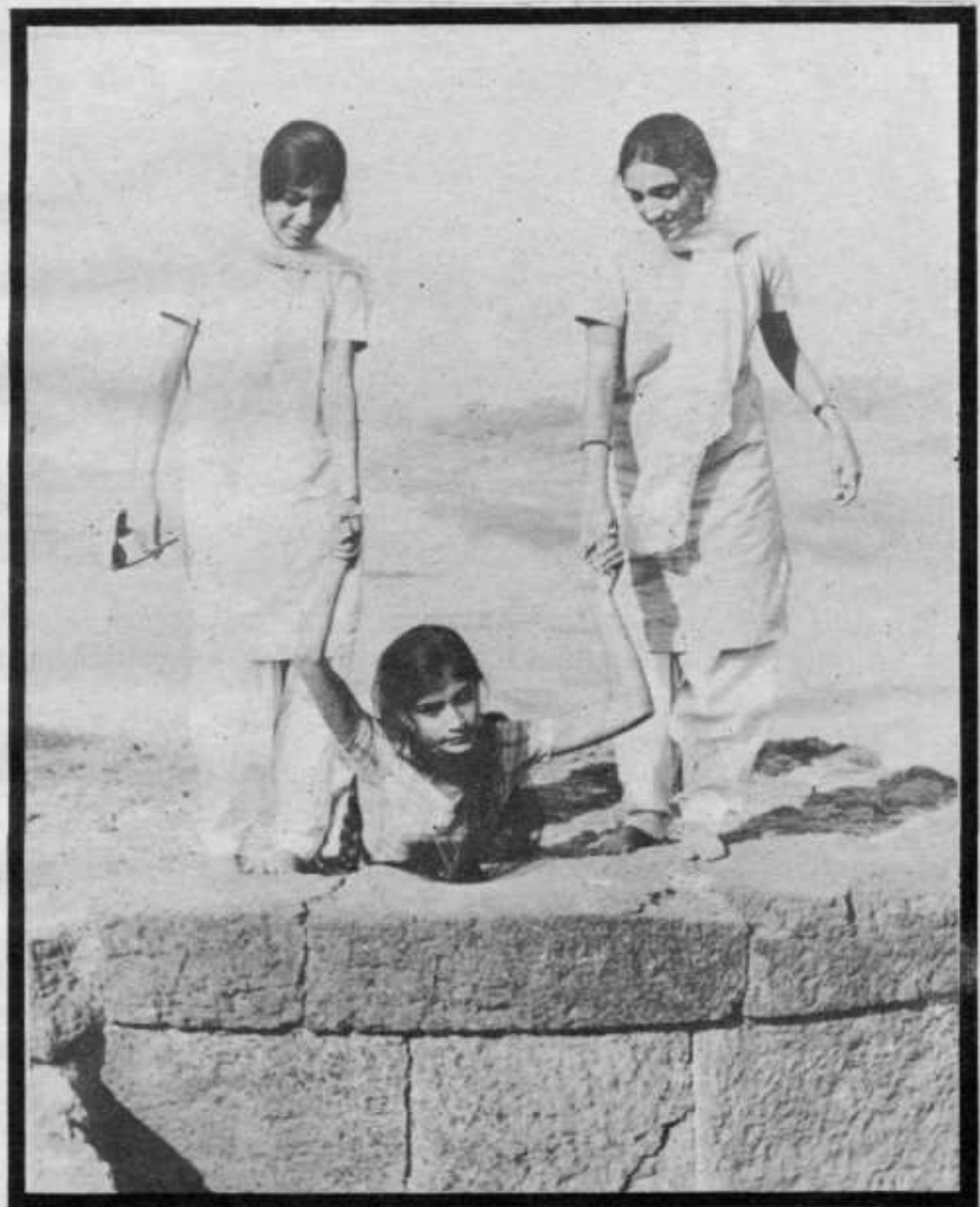
Photo by N. M. Kutchwala

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

భద్రం చిట్టి పట్టాపు

పణినవారు :
ఐ. ఎ. రావు, తంగళ్ళమూడు

బహుమతి
పాందిన వార్గఫౌండ్

బడాయి చేస్తే చెడతాపు

పరిషివవారు:
ఎ. వి. రావు, తంగిళ్ళమూర్తి

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 20 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1970 జులై నెల సంవికలో ప్రకటించబడును

★ ఐ పోటోలకు నరి ఇన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, దిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం పుంచాలి.)

★ మే నెల అఖురు తెదిలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి తరువాత చేరి వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలించబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యంతమంగా పున్న సెక్కుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 20/- లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పొన్నకార్పు ఔన ప్రాసి. ఈ ఆద్రసుకు వంపాలి :—వందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు—26.

మే నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో : భద్రం చిట్టి పదతాపు

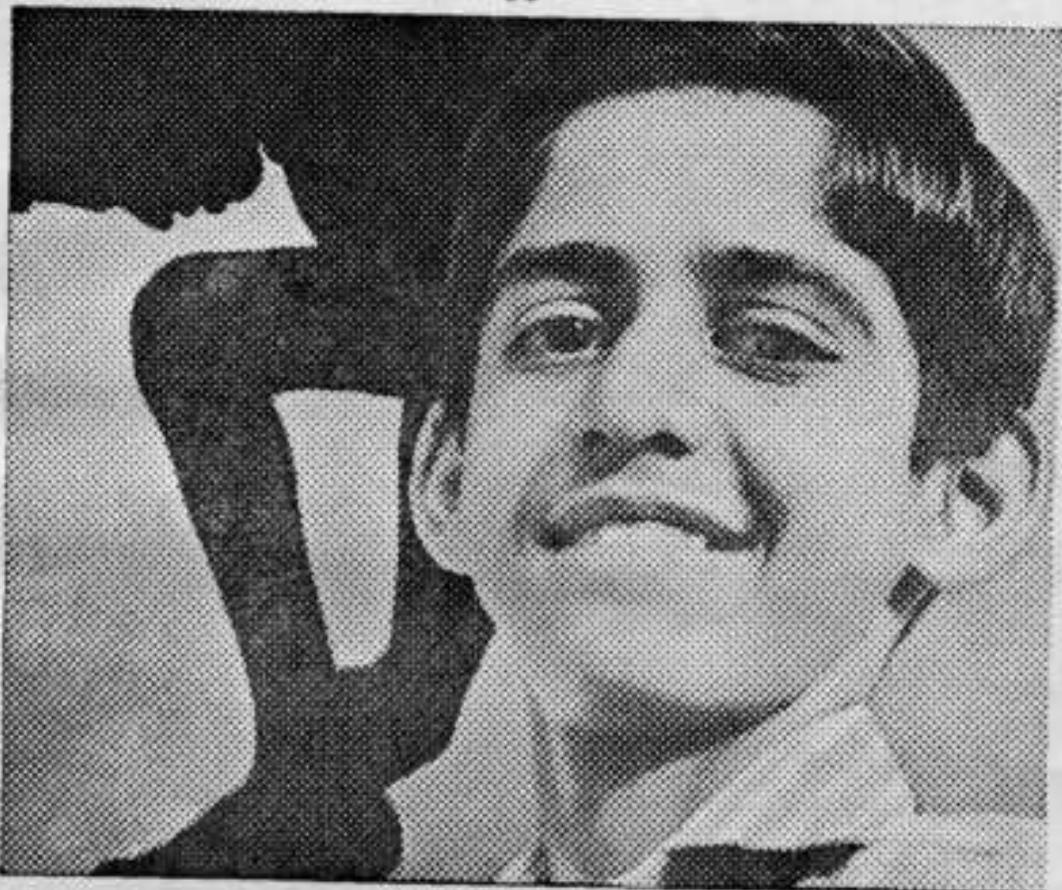
రెండవ పోటో : బదాయి చేస్తే చెడతాపు

పంచినవారు : ఈచుప్పల్ని వెంకట్టురావు,

తంగెళ్ళమూడి. (ప్రశ్నమ గేదావరి వీళ్ల)

అధుమతి మొత్తం రు. 20/- ఈ నెలాఖరులోగా చంపబడుతుంది.

తీవ్రమైన బెణుకునొప్పి నివాషాలలో పోయింది!

សាស្ត្រឈាមុនុយដែល ក្លាយជាបន្ទីរ

శైవులు, శాఖలు, తల్లికు, కంపాలకు ప్రశ్న—
మీరని అమృత చల్గా తగ్గియిరోడి. బాధా ఉన్న
శ్రీయ మాట అమృతాంబనం రాయింది. ఇంటినే
గొం ఇస్తుంది. 75 వంపుక్కాంపైగా ఇంటింటి
శిథితై శయనశాంపై అమృతాంబనం ఎమ్ముళు
కి నీళా దగ్గర ఉంచిరోంది. అమృతాంబనం
అంచేసే రెడ్ నీళాంపోళు, రిస్
రిస్పుపరోస్పాపిల్ కొదువురోం.

• ಮುಂದೊಂದು 10 ದಿನಗಳ ಅವಧಿ.

నొప్పులను, ఒలుములను చెప్పాను. చలగా తదిసుంది

శాస్త్రములు

ಮಹಾರಾಜ - ಕ್ರಿಸ್ತಾಯ - ಇವಲ್ಲಾ - ಮಾತ್ರ ಈ - ಶ್ವಾಸಾಂತ್ಯ - ಬೆಳ್ಳಾಗು - AM-5228

బ్రూక్ బౌండ్ A-1 డెస్ట్
ప్యాకెట్టుకు
హెచ్చ కప్పుల మంచి టీ

BB 5380

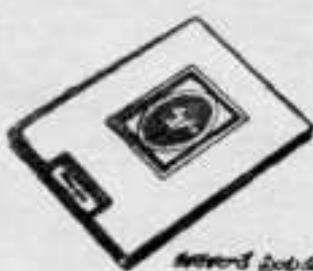
శ్రవణ
ఎడజను యంత చక్కని తీయండి

CHAG.117.203

..కెమెరా కొన్ని రోజునే Agfa

కీస్ III

- అప్పటి కీ లైఫ్ట్ కామరా. నొప్పి వుండు దో కా. మొత్తం 35 లెంగ్చనల్.
- 120 మీ ఫిల్మ లెఫ్ట్ లో 12 లు ఫోటో (ప్రీవ్ లెఫ్ట్) లోపించాలి.
- అప్పటి కీ 35 (స్టాండర్డ్ కోమ్పెన్ట్) మొదటి కీ లైఫ్ట్ కామరాలలో అధికంగా ఉపయోగించబడుతుంది. అప్పటి కీ లైఫ్ట్ కామరాలలో అధికంగా ఉపయోగించబడుతుంది.

AGFA

అప్పటి కీ లైఫ్ట్ కామరాలలో అధికంగా ఉపయోగించబడుతుంది.

FOR PRECISION IN...

Colour Printing

By Letterpress...

...its B. N. K.'s., superb printing
that makes all the difference.

Its printing experience of
over 30 years is at the
back of this press superbly
equipped with modern
machineries and technicians
of highest calibre.

**B. N. K. PRESS
PRIVATE LIMITED.
CHANDAMAMA BUILDING,
MADRAS-26.**

క్రెక్‌కో-క్రెలూ సాంగత్యం బుతుకే ఒక సారస్వత

అదినమే అదే అటు అమిత లేదాదం ! క్రెక్‌కోలూ పొదవ కుప్పు అంచులేదా

అమర విషిద్దం ! కొన్నిం ఏమిం కోహి నీపులైన దం క్రెక్‌కోలూ దం.

అంచులే, క్రెక్‌కోలూ అంచులే మాత్ర మాత్ర. అగండి క్రెక్‌కోలూ అం

క్రెక్‌కోలూ అంచులే మాత్ర మాత్ర ! ప్రమాదం విషిద్దం, పెట్టిపోరండ

క్రెక్‌కోలూ అంచులే మాత్ర మాత్ర. ప్రమాదం : నీటిరుంబు.

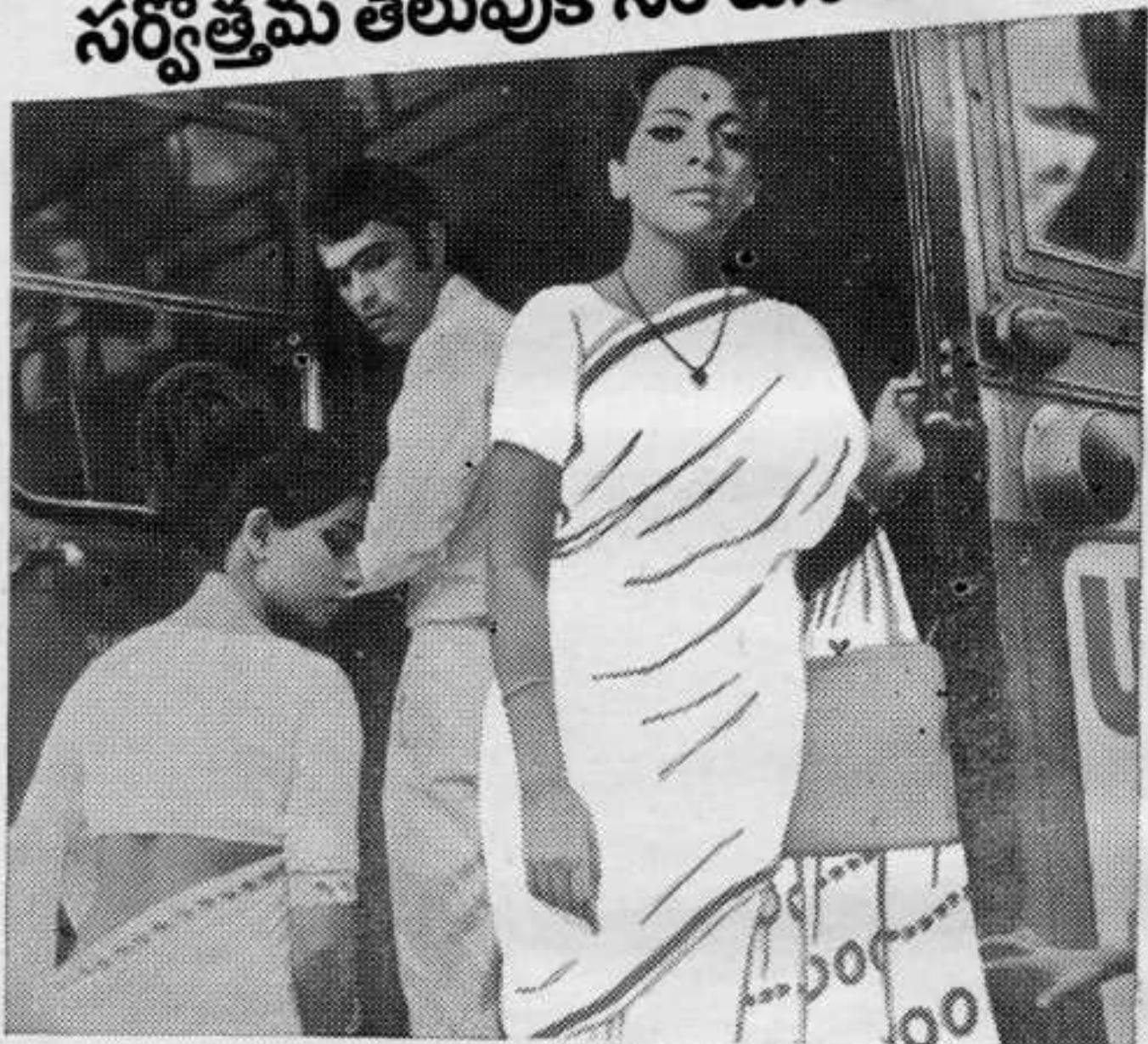
ప్రమాదం ఎంగాని కొమ్మెందం, క్రెక్‌కోలూ కొమ్మెందం !

క్రెక్‌కోలూ, క్రెక్‌కోలూ కంచెన్సిపార రిస్టార్ ప్రెఫెచన్ లైఫ్ ప్రెఫెచన్ ..

CMCC-13-162 TEL

చూడండి, మీకే తెలుస్తంది... సర్వోత్తమ తెలుపుకోసం టీనోపాల్!

పరిశుభులు చూడండి. ఒకఱడు అభిరు సారి బాధించువుకు కొంపిమి లినోపాల్ వేయండి. అవ్యాపక చూడండి. ఒకఱడు ఎంత తెగగా, కళ మిరుషుయిగారిసేలా ఉన్నామో! లినోపాల్ ఎంత తెగగా చేసుంది! మీ చీకాక్కులు, పీరిలు, కువ్వులు, కుబ్బులు ఇన్నాని పెదుస్తూ ఉంటాయి!

ధావకమే అద్దు? ఒకఱడు ఒక పైపు కూడా రాయి! లినోపాల్ మి కొంపిమి దెగ్గుంది. దెగ్గుంది ప్రోల్, మిక్రోవ్ ప్రోల్ మరియు బాప్టిస్టిస్ ప్రోల్ మిమ్ములు—మూడు ప్రోలీంగుంది లినోపాల్.

శిల్పి డాయ్ ఎస్.ఎస్. ఎస్.ఎస్.
శ్రీకృష్ణాపురం రాజుక్కు ప్రైవేట్ క్లిఫ్స్ మాటలు.

మహారాజు రైల్వేస్టేషన్, హ.ఎ.ఎస్. 11060, ఫోన్: 20 0.45.

Shilpi SGT-IA/69 Tel

సవ్యమైన పెంపకానికి రక్తి బోర్న్‌విటా శక్తి !

ఎదగే వయసులోని దయచుకొనే నీంపట రోడ్‌బార్ బోర్న్‌విటా చేకూరే
ళక్ష్మి దాలదు. వారికి కలిగే ఇక్కి అంతా దయచుకోలే అంపట్లో పూరింపు
అయిపోతుంది. నీంప సవ్యమైన సెంపకానికి సరియైన
బోర్న్‌విటా అదిక శక్తి దాలా అభివరం. తగిన ఇక్కిని
నముకూర్చేందుకు వారికి ప్రెసర్స్‌ఫా బోర్న్‌విటా
ఇన్వారి, బోర్న్‌విటా నీంప అర్జుంగా
ఉస్పాహంగా ఉండగలదు. దుదికరమై ఇక్క
బోర్న్‌విటా బోర్న్‌విటా కోకో, పాయ, మార్క,
చంపచారం సంపురిక ముగ్గుము, కురి కీమి
కయాలు చేసేవారు — ర్యాక్చరిలన్

Bournvita 450g TEL

శక్తింతాన్పాం మరియు రుచికోసం-ర్యోమణ బోర్న్‌విటా !

పిల్లలను
ఆనుందంతో
ఆరోగ్యంతో
వంచడానికి

బిటూనియా గ్లూకోజ్

మిల్క్ బిస్కిట్లు

మరుకైన మీ పిల్లలకు కావలిసిన అదనపు
పోషకశ్యామి కలిగించుటకు వారికి బిటూనియా
గ్లూకోజ్ మిల్క్ బిస్కిట్లను ఇవ్వండి.
ప్రైవేట్ చేర్చి ఎక్కువ పోషకవంతంగా
చెయుచిన ఈ బిస్కిట్లుచారికి ఆనందాన్ని, మంచి
అరోగ్యాన్ని కలగ లేస్తాయి.

బిటూనియా

అంపే నాణ్యత

BBC-8615

AWARDS! WON PLENTY

YET WE DON'T SAY
WE ARE THE BEST

ONLY
WE DO OUR BEST

मास्त मरवाल
सुल्तान और प्रसारण मंत्रालय
झगाह और सजावट पर राजपुत्र

सुल्तान प्रमाणपत्र

PRASAD PROCESS PRIVATE LTD

CHAMLAJAMAI BUILDINGS MADRAS-26

